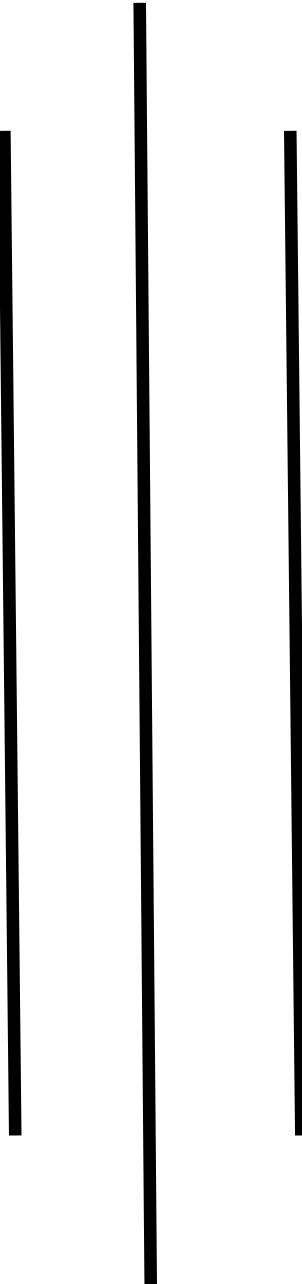

क्षमता विकास योजना

(Capacity Development Plan)

(आ.व. २०७९/८०-०८०/८१)

बेनी नगरपालिका
स्यागदी जिल्ला,
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

खण्ड -एक :
संक्षिप्त परिचय

संक्षिप्त रूप:

आ.ले.प. आन्तरिक लेखा परीक्षण

आ.यो. आवधिक योजना

उ.स. उपभोक्ता समिति

का.पा. कार्यपालिका

का.यो. कार्ययोजना

न.पा. नगरपालिका

न.स. नगरसभा

गु.यो गुरुयोजना

गै.स.स. गैर सरकारी संस्था

जि.स.स. जिल्ला समन्वय समिति

टो.वि.स. टोल विकास संस्था

वि.र.यो. विषयगत रणनीतिक योजना

प्र.अ. प्रधानाध्यापक

प्र.प्र.अ. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रा.वा.प्र.मू. प्रारंभिक वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन

ब.उ.स. बन उपभोक्ता समूह

वि.व्य.स. विद्यालय व्यवस्थापन समिति

वि.सु.का. विद्यालय सुधार कार्ययोजना

वा.उ.प्र. वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन

स्वा.व्य.स. स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति

स.वि.यो सहभागितात्मक विकास योजना

लैससास लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

खण्ड -एक :
संक्षिप्त परिचय

१. भूमिका

नेपालको संविधानको धारा ५६ राज्यको संरचना अन्तर्गत सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने, नेपालको राज्यशक्तिको प्रयोग सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहले संविधान तथा कानून बमोजिम गर्ने, सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहले नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधीनता, राष्ट्रिय हित, सर्वांगीण विकास, बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक सङ्घीय शासन प्रणाली, मानव अधिकार तथा मौलिक हक, कानूनी राज्य, शक्ति पृथकीकरण र नियन्त्रण तथा सन्तुलन, बहुलता र समानतामा आधारित समतामूलक समाज, समावेशी प्रतिनिधित्व र पहिचानको संरक्षण गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

संविधानको धारा ५७ ले राज्यशक्तिको बाँडफाँड गरेको छ। स्थानीय तहले संविधानको अनुसूची १ द मा रहेको सूचि बमोजिमको उल्लिखित अधिकारको विषयमा निहित रहने र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग संविधान र गाउँ सभा वा

नगर सभाले बनाएको कानून बमोजिम हुने तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार अनुसूची ९ मा उल्लिखित विषयमा निहित रहने र त्यस्तो अधिकारको प्रयोग यो संविधान संघीय कानून, प्रदेश कानून र गाउँ सभा वा नगर सभाले बनाएको कानून बमोजिम हुने व्यवस्था रहेको छ।

नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले नगरपालिकालाई प्रदान गरेको अधिकारको प्रयोग तथा स्थानीय सेवाको प्रभावकारी वितरणको लागि दक्ष तथा क्षमतायूक्त जनशक्ति परिचालन आवश्यक रहेको छ।

यसरी हर्दा संविधान, ऐन, नियम तथा कानूनले दिएको जिम्मेवारी बमोजिम एउटा कार्यालयले कत्तिको कुशलतापूर्वक कर्ति काम सम्पादन गर्न सक्छ त्यही त्यो कार्यालयको क्षमता हो। एउटा व्यक्तिलाई काम गर्न चाहिने सबै खाले वातावरण उपलब्ध भएको अवस्थामा उसले सम्पादन गर्ने सक्ने काम नै उसको क्षमता हो। क्षमता विकास भनेको एउटा प्रक्रिया हो जसको माध्यमले एउटा व्यक्ति, संघसंस्थाहरूले आफ्नो संस्थाको उद्देश्य, अपेक्षित नतिजा अनुसार आफ्नो ज्ञान, सीप, अवधारणा तथा व्यवहारमा परिवर्तन ल्याउँछन्। आफूले सम्पादन गर्ने कामलाई थप सक्षमतापूर्वक गर्नका लागि उनीहरूलाई आवश्यक पर्ने ज्ञान, सीप, व्यवहार, उपकरण, श्रोत साधन, उत्प्रेरणा आदिलाई क्षमता विकास भनिन्छ। क्षमता विकासले कुनै कार्यालय वा संस्थामा काम गर्ने मानिसहरूलाई आफूले जिम्मा पाएको कामको सन्दर्भमा आवश्यक पर्ने सबै सूचना, ज्ञान तथा त्यसलाई प्रयोग गर्ने सीपको वारेमा जान्ने बुझ्ने अवसर प्राप्त गर्दछन्। क्षमता विकास भनेको ज्ञान तथा सीपको आर्जन मात्र होइन। कुनै पनि कर्मचारी तथा कार्यालयमा रहेको आपतकालीन अवस्थासँग जुधन सक्ने सामार्थ पनि हो। समस्यावाट मुक्ति हुने, संभावनाको खोजी गर्ने, नयाँ ज्ञान र प्रविधिको खोजी गर्ने, नयाँ प्रविधिसँग तादाम्यता गर्ने तथा निश्चित अवधिभित्र हासिल गर्नु पर्ने लक्ष्य, सूचक हासिल गर्नका लागि उपयुक्त टिम निर्माण गर्नु पनि क्षमता विकास हो भनिएको छ। क्षमता विकास वाह्य भन्दा पनि आन्तरिक पक्षहरूसँगको अन्तर्किया, छलफलवाट तय हुने भएकोले यो आन्तरिक हुन्छ। यो एउटा कार्यालय तथा यस अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरूको आन्तरिक परिवर्तन प्रक्रिया हो। क्षमता विकासलाई पनि धेरै किसिमले वर्गिकरण गर्न सकिन्छ। यसको तहका हिसावले व्यक्तिगत तह, संस्थागत तह, समुदायको तह गरी एकातर्फ विभाजन गर्न सकिन्छ भने अर्कोतर्फ आर्थिक श्रोत चाहिने, नचाहिने, तालिम चाहिने नचाहिने गरी पनि

वर्गिकरण गर्न सकिन्छ। एउटा कार्यालयभित्र गरिने क्षमता विकास मध्ये धेरै कामहरु विना आर्थिक श्रोत पनि गर्न सकिन्छ।

यसरी क्षमता विकास आवश्यक नीति, कानूनी ढाँचा, संस्थागत विकास, समुदाय विकासको ढाँचा, मानवीय विकास, व्यवस्थापकीय क्षमता प्रवर्द्धन आदिको समुचित प्रयोगबाट प्राप्त उपयुक्त कार्य वातावरणलाई क्षमता विकासको रूपमा परिभाषित गर्न सकिन्छ।

विश्वव्यापी रूपमा सन १९६० देखि व्यक्तिगत क्षमता विकासको शुरुवात भएको देखिन्छ भने सन १९८० मा आएर संस्थागत विकासको शुरुवात भएको पाइन्छ। बरिष्ठ व्यस्थापन विज्ञ पाउलो फेरोको आलोचनात्मक चेतनाको नयाँ दर्शनले समुदायको शशक्तिकरण तथा सहभागितालाई जोड दिई शिक्षामा आमूल परिवर्तन ल्याउनका लागि सबै कुरा जानेको शिक्षकले एउटा अनजान विद्यार्थीलाई पढाउनु भन्दा एउटा अनजान र अर्को अनजान विद्यार्थी वीचको छलफल र वहसवाट उनीहरुले वढी सिक्छन भन्ने धारणाले विश्वव्यापी चर्चा पायो। उनको सिद्धान्त सामाजिक समावेशीकरण, शशक्तिकरण तथा सहभागिताका हिसावले निकै प्रख्यात छ। सन १९८० कोदशकमा विशेष गरी अति गरिव तथा विकासोन्मुख देशहरुमा गरिव र धनी वीचको खाडलमात्र वढेन यसले उनीहरु वीचको सामाजिक असमानता, सामाजिक न्यायको दुरी पनि बढाएकोले पनि क्षमता विकास योजनाको आवश्यकता भएको विषय व्यवस्थापनको क्षेत्रमा आएको देखिन्छ।

आर्थिक तथा मानव विकासको विकासक्रमलाई नियालदा ज्ञान, उत्तरदायित्व, नेतृत्व, संस्थागत प्रवन्ध, क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन तथा मूल्याङ्कन क्षमता विकासका अवयवहरु हुन्।

क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य

नगरपालिकामा रहेका मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, पूँजीगत श्रोतसाधनहरुको उच्चतम प्रयोगबाट बेनी नगरपालिकाका जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन ल्याउने।

उद्देश्य:

- लक्षित वर्ग सहित आम नगरवासीलाई प्रभावकारी रूपमा सेवा प्रवाह गर्न नगरपालिकाले स्वयं र प्रमुख सरोकारवालाको संस्थागत, संगठनात्मक र मानवसंसाधनको क्षमता विकास गर्ने।
- नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारी, शाखा तथा विभिन्न समितिहरुको आवश्यकता पहिचान गर्ने।
- नगरपालिकाको संस्थागत विकासमा सहयोग पुऱ्याउने।
- नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरु, शाखा तथा विभिन्न समितिहरुको कार्यसम्पादनमा सुधार ल्याउने।
- नगरपालिकाले निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने योजना, आयोजनाहरुमा दीगोपन ल्याउनका लागि सहयोग गर्ने
- नगरपालिका र समुदाय वीचको अन्तर्सम्बन्ध सुदृढ गर्न सहयोग गर्ने।

महत्व:

कुनै पनि संस्था समयानुकूल हुन तथा राम्रो कार्यसम्पादन गर्नका लागि सबै भन्दा पहिला सो संस्थाले संस्थागत विकासलाई आत्मसात गरेको हुनु पर्छ। संस्थाभित्र कुन कुन शाखाहरु छन, शाखामा के कस्ता जनशक्तिहरु छन, संस्थालाई सुदृढ वनाउनका लागि कार्यालयले के कस्ता नीति, नियमहरु वनाएको छ र ती नीतिहरुको सही रूपमा पालना भएको छ कि छैन जस्ता प्रश्नहरुको खोजी गरिनु जरुरी छ। संस्थाभित्र भएका विभिन्न संरचनाहरुको भूमिका स्पष्ट रूपमा व्याख्या गरिएको छ वा छैन। संस्थामा कार्यरत कर्मचारी, पदाधिकारी, समितिका सदस्यहरुले तालिम पाएका छन कि छैन। कार्यालयभित्र तथा वाहिर रहेका एजेन्सीहरुसंगको सम्बन्ध के कस्तो छ भन्ने

विषयले पनि संस्थाको कार्यसम्पादन जोडिन्छ। संस्थाको संस्थागत कार्यसम्पादन अभिवृद्धि गर्नका लागि पनि क्षमता विकास योजनाको आवश्यकता भएको हो। सामान्यतया स्थानीय तहलाई एउटा जटिल संस्थाको रूपमा लिने गरिएको छ। समय समयमा परिवर्तन हुने नीति नियम, वहुसरोकारका क्षेत्रहरूको मुद्दाहरूसँग यसको अन्तर्सम्बन्ध, कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको अनौठो संगमवाट सञ्चालित कार्यालय, स्थानीय तहमा हुने विभिन्न राजनैतिक प्रभाव, स्थानीय तहप्रति धेरै व्यक्ति तथा संस्थाहरूको अन्तर्निहित स्वार्थ, एकल राज्य व्यवस्थावाट गणतन्त्रात्मक व्यवस्थामा भएको पर्दापण आदि कारणले स्थानीय तहलाई जटिल बनाएको छ। त्यसमा पनि बेनी नगरपालिकाको जातिगत, धार्मिक, सांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधताले पनि यसलाई सुन्दर मात्र बनाएको छ यसलाई अर्को कोणवाट जटिल पनि बनाएको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा नेपालको संविधान २०७२ ले नगरपालिकालाई २२ वटा एकल अधिकार प्रदान गरेको छ भने १५ वटा साझा अधिकारहरू प्रदान गरेको छ। यसले एकातर्फ १५ वटा अधिकारहरूका लागि संघ तथा प्रदेशसंग समन्वय, सहकार्य, सहमति गर्नु पर्ने देखिन्छ भने संविधानले प्रदान गरेका २२ वटा एकल अधिकारहरूलाई जनताको जीवनमा साँचो परिवर्तन आउने गरी वहुसरोकारवालाहरूको सहमति र सहकार्य अनुरूप कार्यान्वयनमा ल्याउन जरुरी छ। यसरी विभिन्न संवैधानिक, कानूनी, प्रशासनिक आदि जटिलताहरूसंग जुधै आफ्ना दैनिक कार्यहरूलाई प्रभावकारी रूपमा अघि बढाउन आवश्यक छ। जटिलताहरूको वीच पनि सरलताको खोजी गर्ने कार्यको अर्को नाम हो क्षमता विकास योजना। हरेक संस्थाले आफूलाई आफ्नो सन्दर्भ अनुसार ढाली समयानुकूल परिवर्तन गर्न जरुरी छ। परिवर्तन सजिलो प्रक्रिया होइन। परिवर्तन उकाली चढे जस्तो हो। परिवर्तन समयानुकूल, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, पर्यावरणीय अवस्था अनुकूल हुनु पर्छ। यी सबै जटिलता, चुनौतिहरूको वीचमा पनि यदि परिवर्तनको स्पष्ट खाका हुन सक्यो भने यसले नगरपालिकालाई स्पष्ट दिसावेध गर्दछ अनि परिवर्तनका लागि उत्प्रेरित गरिरहन्छ।

नगरपालिकाभित्र भएका शाखा, शाखामा कार्यरत कर्मचारी, कर्मचारी कर्मचारी वीचको सहकार्य, असल सम्बन्ध, उनीहरूको कार्यसम्पादन, विषयगत अन्तर्सम्बन्धका लागि समन्वय आदि कुराहरूले नगरपालिकाको क्षमतामा असर पार्दछ। हेर्दा कर्मचारी वैठक, समीक्षा वैठक केही होइन जस्तो लाग्छ तर यसलाई प्रभावकारी अनि सहभागितात्मक रूपमा प्रयोग गर्न सक्ने हो भने क्षमता विकासको यो एउटा ठूलो औजार बन्न सक्छ। नगरपालिकाले गर्ने हरेक कामको समय सीमा हुन्छ। समय सीमाभित्र काम सिद्धाउनका लागि हरेक शाखा सुसंगठित हुन जरुरी छ। एउटा युद्धमा जाने सिपाहीले आफूलाई चाहिने सबै उपकरण साथमा लिएर गए जस्तै नगरपालिकामा काम गर्ने हरेक शाखा, उपशाखाहरूले समयमा कार्ययोजना बनाई काम गर्नु पर्ने हुन्छ। तर सो काम गर्नका लागि उनीहरूलाई उनीहरूको सो कामका लागि चाहिने ज्ञान, सीप, सूचना, उपकरण आदिले वाधा पुऱ्याएको हुन सक्छ। यसरी समयमा कार्यसम्पादन गर्न वाधा पुऱ्याउने वाधक तत्वहरू पहिचान गरी त्यसलाई हटाउनका लागि पनि क्षमता विकास योजना चाहिएको हो। नगरपालिकाले गर्ने सबै कामहरू छोटो प्रकृतिका हुँदैनन। केही कामहरू दीर्घ प्रकृतिका हुन्छन। यस्ता दीर्घ प्रकृतिका कामहरू गर्न नगरपालिकाले आफ्नो मात्र संस्थागत विकास नगरी समुदायको पनि संस्थागत विकास गर्न जरुरी हुन्छ।

भनिन्छ, अरुको विकासमा काम गर्नेहरूले, अरुलाई परिवर्तन गर्नेहरूले पहिला आफूलाई परिवर्तन गर्न जरुरी हुन्छ। आफूले आफैवाट सिक्ने, नजिकका छिमेकी नगरपालिका वा बडा कार्यालयहरूवाट भएका राम्रा कामहरूवाट सिक्नका लागि हामीमा सिक्ने वानीको जरुरी हुन्छ। क्षमता विकास योजनाले स्वसिकाईको प्रवर्द्धनमा जोड दिन्छ। साथसाथै नगरपालिकामा भएका विलक्षण प्रतिभा तथा क्षमता भएका कर्मचारीहरूको क्षमतालाई

आत्मसात गरी उनीहरूलाई कामका लागि थप उत्प्रेरित गर्नका लागि पनि क्षमता विकास योजनाको आवश्यकता पर्दछ ।

अर्को सत्य के हो भने जति नगरपालिका कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरु यहाँको विकासका लागि सहयोगी बन्न सक्छन त्यति नै उनीहरू वाधक पनि बन्न सक्छन । उनीहरूलाई विकासको वाधक भन्दा पनि सहयोगी, सहजकर्ता बनाएर लान जरुरी छ । उनीहरूलाई सहजकर्ता बनाएर लान सकियो भने यसले स्थानीय स्वामित्व बढाउन पनि सहयोग गर्दछ । वास्तवमा कर्मचारीका अतिरिक्त सरोकारवालाहरूको क्षमता विकासमा पनि हामीहरूले जोड दिनु पर्दछ । क्षमता विकास भन्ना साथ हामीकहाँ तालिम गोष्ठी मात्र भनेर बुझ्ने चलन छ । क्षमता विकास भनेको एउटा फाँट र अर्को फाँटको बीचमा सुमधुर सम्बन्ध कायम गर्न, अन्तर समन्वय र साझेदारी बढाउनका लागि गरिने कार्य पनि क्षमता विकासमा पर्दछ । कर्मचारी, जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरूको कामका लागि प्रतिवद्धताको तह बढाउनका लागि पनि क्षमता विकास कार्यक्रमको आवश्यकता छ ।

नगरपालिकामा कार्यरत शाखा, नगरपालिकाका बडा कार्यालय, जनप्रतिनिधि, सरोकारवालाहरूको कार्यसम्पादन जिति बढ्छ उति नै बढी नगरपालिकाको कार्यसम्पादन बढ्छ । क्षमता विकास कार्यक्रमहरूले मानिसहरूलाई कामका लागि उत्प्रेरित गर्दछ । जब एउटा काम राम्ररी सम्पादन हुन्छ त्यसको बहुगुणात्मक प्रभाव हुन्छ । अर्थात एउटा राम्रो कामले अरु धेरै राम्रा कामहरूका लागि मार्ग प्रशस्त गर्दछ । कार्यसम्पादनलाई विभिन्न तहहरूवाट मूल्याङ्कन गर्न जरुरी छ । कार्यसम्पादनलाई व्यक्तिगत, संस्थागत तथा सामुदायिक विकास आदि तहवाट हेर्न जरुरी छ ।

क्षमता विकास योजनाको औचित्य

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा १०२ को उपदफा २ बमोजिम नगरपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउन पाउने प्रावधान रहेको र क्षमता विकास योजना आफैमा नगरपालिकाका लागि एउटा फ्रेमवर्क भएकोले पनि कानूनतः यसको तर्जुमा अपरिहार्य छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को प्रस्तावनामा उल्लेख भए बमोजिम विकासमा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न तथा दीगो विकासको अवधारणालाई आत्मसात गर्नका लागि नगरपालिकाले सबै कर्मचारी, पदाधिकारी, समिति, उपसमितिहरूको मनोवल उच्च राखी राख्नु पर्ने हुन्छ । गुणस्तरीय कामका लागि मानिसहरूको मनोवल उच्च राखी राख्नका लागि उनीहरूका लागि तालिम, क्षमता विकास वैठक, असल कामका प्रेरणा, उनीहरूले गरेको काममा पृष्ठपोषण, कोचिङ्ग तथा उत्प्रेरणाको आवश्यकता पर्दछ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा उल्लेखित स्थानीय सरकारका कामकारवाहीहरूलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि हरेक शाखा, शाखाका कर्मचारी, विभिन्न समितिका पदाधिकारी तथा जनप्रतिनिधिहरूसँग निश्चित क्षमता, आवश्यक उपकरण तथा काम गर्ने वातावरणको जरुरत पर्दछ जस्तै उदाहरणका लागि सहकारी सम्बन्ध स्थानीय नीति, कानून तथा मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन, स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमता विकास गर्ने काम नगरपालिकाको भनी उल्लेख गरिएको छ । यसरी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड निर्माण गरी त्यसलाई कार्यान्वयनमा लानका लागि नगरपालिकाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई निश्चित क्षमताको आवश्यकता पर्दछ । यदि उनीहरूलाई समयमै सो क्षमता प्रदान गर्न सकिएन भने यात उनीहरूले वाहिरी पक्षको भर पर्नु पर्ने हुन्छ यात ती कामहरू सम्पादन हुन सक्दैन । त्यस्तै स्थानीय तहलाई राजस्व परिचालन, योजना कार्यान्वयन, राजस्व प्रवद्धधन, प्रोत्साहन, संगठन विकास, जनशक्ति व्यवस्थापन, उपयोग, वृत्ति विकास, स्थानीय तथ्याङ्क र अभिलेख व्यवस्थापन, प्रशोधन र प्रयोग, आयोजनाहरूको अध्ययन, अनुसन्धान र प्रभाव मूल्याङ्कन, पर्यटन क्षेत्रको विकास, विस्तार र प्रवद्धधन, आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा सम्बन्ध व्यवस्थापकीय कार्य, आधारभूत

स्वास्थ्य तथा सरसफाई, स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, सिंचाई निर्माण, न्यायिक मध्यस्थता, कृषि तथा पशुपालन, कृषि प्रसार, स्वास्थ्य, लघु तथा साना उद्योग आदि सम्बन्धि काम उल्लेख गरिएको छ। यी सबै कामलाई यसको परिमाण, जटिलता, यसका लागि चाहिने प्राविधिक तथा प्रशासनिक क्षमताका हिसावले गहिरएर हेर्ने हो भने यो सांचै यो कुनै मन्त्रालयले गर्ने काम भन्दा कम छैन। तर यसलाई प्राथमिकिकरण गर्न सकियो, कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई कामका लागि सक्षम तुल्याउन सकियो भने यी असंभव छैनन, त्यसैले नगरपालिकालाई थप प्रतिष्पर्द्धी, योग्य र राम्रो कार्य सम्पादक वनाउनका लागि क्षमता विकास योजनाको जस्तरत भएको हो।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको दफा ८४ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्बन्धि व्यवस्थाको उपादफा १ मा नगरपालिकाको प्रशासनिक तथा आर्थिक नियन्त्रण गर्ने भनी उल्लेख भएको, सार्वजनिक खरिद योजना, कर्मचारी समायोजन लगायतका कामहरू उल्लेख गरिएको छ। क्षमता विकास योजनाले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई प्रशासकीय व्यवस्थापनमा धेरै सहयोग पुऱ्याउँछ।

क्षमता विकास योजनाको सीमा:

बेनी नगरपालिका जातिय, धार्मिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक, लैङ्गिक, भाषिक, विविधताले भरिएको नगरपालिका मात्रै नभई पर्यटकिय नगरपालिका भएकोले विभिन्न खालका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गतिविधिले प्रभावित हुन सक्ने नगरपालिका हो। यस नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारी, विषयशाखाका कर्मचारी, संघसंस्था तथा सीमित सेवाग्राहीहरूसंगको छलफल, अन्तकृया तथा अनुभवका आधारमा तयार गरिएकोले यसले वृहत्तर क्षेत्रको चासो, गुनासोलाई सम्बोधन गर्ने खालका क्षमता विकासका प्याकेजहरूलाई राख छुटेको हुन सक्छ। क्षमता विकास योजना निर्माण गर्दा हालसम्म नगरपालिकाले निर्माण गरेका ऐन नियम तथा कार्यविधिहरूलाई आधार मानी यो योजना निर्माण गरिएको छ। तर अहिले पनि नगरपालिका कतिपय कानूनहरू वनाउने क्रममा रहेकोले यसले वृहत्तर क्षेत्रलाई नसमेट्न सक्छ। यो क्षमता विकास योजनामा परिलक्षित गरिएका कार्यक्रम, क्रियाकलाप सम्पन्न गर्न आवश्यक पर्ने श्रोत तथा साधनका लागि स्थानीय सरकारसँग मात्र पर्याप्त श्रोत नहुन सक्ने भएकोले संघ तथा प्रदेश सरकारमा पनि निर्भर पर्नु पर्ने हुन सक्छ। क्षमता विकास योजनामा भएका कतिपय क्रियाकलापहरूका लागि श्रोतको आवश्यकता नपर्ने तर कार्यालयमा कार्यरत पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको प्रतिवद्धताको आवश्यकता हुने भएकोले सो प्रतिवद्धता प्राप्त हुनेछ भन्ने आशा राखिएको छ।

क्षमता विकास योजना मूलतः गुणात्मक जानकारी, अभिमुखिकरण, उत्प्रेरणा, अभियान तथा प्रविधिहरूलाई बढी प्रयोग गर्ने हिसावले वनाईएको छ। लामो तालिमहरूले कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरू खासै वस्त्र नसक्ने र वसे पनि उनीहरूले गुणात्मक समय दिन नसक्ने भएकोले कर्मचारी, पदाधिकारी, समिति तथा उपसमितिहरू वीच हुने अन्तर्किया, छलफल, अभिमुखिकरण, एक अर्कावाट सिकाईको आदान प्रदान, प्रविधि आदि विषयमा बढी ध्यान दिन परेको हो। क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्दा यसको कार्यान्वयनका लागि चाहिने श्रोत तथा साधन उपलब्ध हुन्छ भन्ने अवधारणाका आधारमा निर्माण गरिएकोले उपलब्ध नभएको अवस्थामा श्रोत तथा साधनको जोखिम बन्न सक्छ। क्षमता विकास योजना निर्माण गर्दा नयाँ प्रस्तावित कार्य विभाजन नियमावलीलाई आधार मानी शाखागत कार्यविवरण तयार गरिएकोले यो योजना कार्यान्वयन हुने बेलासम्म कार्य विभाजन नियमावली तथा शाखाहरूमा कुनै थपघट भएमा यो योजनाको प्रभावकारीतामा असर पर्न सक्छ।

विधि तथा प्रक्रिया

- सर्वप्रथम क्षमता विकास योजनासँग सम्बन्धित दस्तावेज नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र नगरपालिकाको संगठनात्मक संरचनाको अध्ययन र छलफल गरिएको थियो ।
- प्राप्त दस्तावेज अध्ययन र छलफल पश्चात क्षमता विकास योजनाले समेट्नु पर्ने विषय ।
- वस्तु, सूचना र तयार गर्ने प्रकृया बारे नगरपालिका निर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारी, संघ संस्था लगायत सरोकारवाला माझ प्रस्तुतीकरण गरि सो पश्चात छलफल/अन्तरक्रिया गरिएको थियो ।
- प्रस्तुतीकरणका जिज्ञासाबारे जानकारी गराउँदै अन्तरकृयाको क्रममा प्राप्त सुझावहरूबारे छलफल गरि क्षमता विकास योजनामा समेट्नु पर्ने विषय वस्तु सहभागीता र श्रोत साधन बारेमा छलफल गरि योजना तयार गरि पुनः पेश गर्ने र अन्तीय रूपमा दिने सहमती भएको थियो ।
- नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना तयार पार्नु भन्दा अगाडि अनुसूची १ मा उल्लेख गरिएको शाखागत एवम् क्षेत्रगत क्षमताको लेखाजोखा फर्मको प्रयोग गरिएको छ जसलाई क्षमता विकास योजना तर्जुमा ढाँचा भनिन्छ जसमा शाखाको नाम, शाखाको कार्यविवरण, सो कार्यविवरणले उल्लेख गरेका प्रमुख कामहरू सम्पादनको अवस्था, सो शाखावाट अपेक्षा गरिएका उपलब्धीहरू, खाडल, प्रस्तावित क्षमता विकास कार्यक्रम तथा लागत आदि आदिको विषयमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत तथा शाखाका कर्मचारीहरूसँग छलफल गरी एउटा निचोड निकालिएको छ ।
- स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कनका १० वटा विषयक्षेत्रलाई आधारस्तम्भको रूपमा लिईएको ।
- नगरपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरूसँग विभिन्न समयमा गरिएको भलाकुसारी, छलफल तथा अन्तर्क्रियालाई क्षमता विकास योजनाको आधारको रूपमा लिईएको । त्यसका अतिरिक्त वडाध्यक्ष, शाखा प्रमुख तथा वडा कार्यालयका सचिवहरूले काम गर्ने सिलसिलामा भोगेका विभिन्न समस्याहरूलाई आधारको रूपमा लिईएको ।
- राजस्व सुधार सम्बन्धि अन्तिम प्रतिवेदनले औल्याएका राजस्व सम्बन्धि समस्या, चुनौतिलाई समाधान गर्नका लागि तय गरिएको राजस्व सुधार कार्ययोजना तथा यस प्रतिवेदनमा औल्याइएका अवसरहरूलाई पनि आधार मानिएको ।
- आवधिक योजना तर्जुमाका लागि तयार गरिएको तथ्याङ्क संकलन विधिवाट प्राप्त विभिन्न सूचनाहरूलाई पनि क्षमता विकास योजनाको आधारको रूपमा लिईएको छ ।
- नगरपालिकाको लैंगिक परीक्षण प्रतिवेदनलाई पनि यस क्षमता विकास योजनाको आधारको रूपमा प्रस्तुत गरिएक छ ।
- सोही अनुरूप अन्त्यमा सुझावहरूलाई समेटी, कमीकमजोरीहरूलाई सच्याई, छुट भएका विषय वस्तु र क्रियाकलाप समावेश गरि क्षमता विकास यो जनालाई अन्तिम रूप दिइएको छ ।

क्षमता विकासको तर्कसँगत ढांचा १

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	न.पा.मा रहेका मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, पूँजीगत श्रोतसाधनहरुको उच्चतम प्रयोगबाट जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन आउने छ।			
नितिजा १ शासकीय प्रवन्ध	न.पा.को शासकीय प्रवन्ध पारदर्शी, उत्तरदायी, तथा सक्षम भएको हुनेछ।	हालको शासकीय प्रवन्ध सम्बन्ध प्राप्ताङ्ग ..... वाट वढेर ९.० पुग्ने छ।	वेभसाईट, स्वमूल्याङ्ग प्रतिवेदन, स्थानीय राजपत्रको प्रति।	महामारी भएमा।
उपलब्धी १.१	सबै कानून राजपत्रमा प्रकाशन भएको हुनेछ।	१२५ वटा कानून प्रकाशन गरिएको हुनेछ।	राजपत्र कपी, वेभसाईट, सूचना पाटी	महामारी भएमा।
१.१.१ क्रियाकलाप	कानूनहरुलाई राजपत्रमा प्रकाशन गर्नका लागि अत्यकालीन सम्पर्क व्यक्ति तोक्ने।	अधिकृतस्तरको कर्मचारीलाई कार्यजिम्मेवारी प्रदान गरिनेछ।	पत्र, कापाको निर्णय, कानून सम्बन्ध कार्यदलको माइन्युट	महामारी भएमा।
१.१.२	कानूनहरुलाई राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने कार्यका लागि कार्यदल गठन गर्ने।	सामाजिक अधिकृतको संयोजकत्वमा कार्यदल गठन गरिएको हुनेछ।	पत्र, कापाको निर्णय, कार्यदलको वैठकको माइन्युट आदि।	महामारी भएमा।
उपलब्धी १.२	न.स./का.पा.सञ्चालन समिति उपसमिति तथा विषयगत समितिहरुको कार्यविधि निर्माण भएको हुनेछ।	१० वटा कार्यविधि कापाका तथा न.स.बाट पारित भएको हुनेछ।	वेभसाईट, कापाको वैठक पुस्तिका निर्णय, सूचना पाटी।	महामारी भएमा।
क्रियाकलाप १.२.१	गास/कापा सञ्चालन समिति/उपसमिति तथा विषयगत समितिहरुको कार्यविधि निर्माण गर्ने।	१० वटा कार्यविधि का.प.तथा गासबाट पारित भएको हुनेछ।	वेभसाईट, कापाको वैठक पुस्तिका निर्णय, सूचना पाटी।	महामारी भएमा।
१.२.२	गास सञ्चालन कार्यविधिको वारेमा अनुशिक्षण गर्ने।	गासका ३० जना पदाधिकारीहरुलाई कार्यविधिको वारेमा अभिमुखिकरण गरिने छ।	अभिमुखिकरण माइन्युट, सुशासन वुलेटिन, सूचना पाटी आदि।	वजेट घटेमा।
१.२.३	कापाका सदस्यहरुलाई कार्यविधिको वारेमा अनुशिक्षण गर्ने।	कापाका २१ जना पदाधिकारीहरु कार्यविधिको वारेमा जानकार भएका हुनेछन्।	अभिमुखिकरण माइन्युट।	वजेट घटेमा।
१.२.४	विषयगत समितिको कार्यविधिको अनुशिक्षण कार्यक्रम	विषयगत समितिका ४० जना पदाधिकारीहरुलाई कार्यविधिको वारेमा अनुशिक्षण दिईने छ।	अभिमुखिकरण माइन्युट	वजेट घटेमा।
उपलब्धी १.३	न.पा.को आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुदृढ भएको हुनेछ।	न.पा.ले अनुगमन, सार्वजनिक सुनुवाई, सा.प., सार्वजनिक परीक्षण, आलेप सम्बन्ध गरी ५ वटा निर्देशिका तथा सुशासन वुलेटिन प्रकाशन गरेको हुनेछ।	वेभ साईट, सूचना पाटी, सुशासन वुलेटिन, कार्यपालिका वैठक निर्णय आदि।	महामारी भएमा।
क्रियाकलाप १.३.१	अनुगमन समिति तथा कर्मचारीहरुलाई अनुगमन निर्देशिकाको वारेमा अनुशिक्षण गर्ने।	४० जनालाई अनुगमन निर्देशिकाको वारेमा अनुशिक्षण गरिएको हुनेछ।	अनुशिक्षण माइन्युट, वुलेटिन	वजेट घटेमा।
१.३.२	अनुगमन प्रतिवेदन सामुहिक छलफल अभ्यास शुरू गर्ने।	न.पा.का कर्मचारी, अनुगमन समितिका पदाधिकारी, उ.स.तथा लाभान्वित वर्गको वीचमा वर्षमा ३ वटा वैठक सञ्चालन गरिनेछ।	वैठक माइन्युट, सुशासन वुलेटिन	वजेट घटेमा।

१.३.३	अनुगमन समितिको प्रतिवेदन नगरपालिकाको वेभ साईटमा राख्ने ।	अनुगमन समितिको हरेक महिनाको प्रतिवेदन वेभसाईटमा राखिएको हुनेछ ।	वेभ साईट	महामारी भएमा ।
१.३.४	चौमासिक रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	वर्षमा ३ वटा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गरिएको हुनेछ ।	सार्वजनिक सुनुवाईको प्रतिवेदन, वेभसाईट	महामारी भएमा ।
१.३.५	न.पा.को सामाजिक परीक्षणको वार्षिक प्रतिवेदन तयार पार्ने ।	वर्षमा १ पटक सामाजिक परीक्षण गरिएको हुनेछ ।	सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन, वेभसाईट	महामारी भएमा ।
१.३.६	न.पा.को सूचना पाटीलाई व्यवस्थित गर्ने ।	व्यवस्थित सूचना पाटीको निर्माण गरिनेछ ।	सूचना पाटीको फोटो, प्रतिवेदन	
१.३.७	स्थानीय सुशासन वुलेटिन प्रकाशन गर्ने ।	अद्वार्षिक रूपमा सुशासन वुलेटिन प्रकाशन गर्नेछ ।	वुलेटिनको कपी, वेभसाईट	बजेट घटेमा ।
१.३.८	उ.स.हरुलाई सार्वजनिक परीक्षण निर्देशिकाको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	हरेक वर्ष २० वटा उ.स.का पदाधिकारीहरुलाई सार्वजनिक परीक्षण निर्देशिकाको वारेमा अनुशिक्षण गरिने छ ।	अभिमुखिकरण माइन्युट, वेभसाईट	बजेट घटेमा ।
१.३.९	सार्वजनिक परीक्षणको गुणस्तर लेखाजोखा गर्ने ।	हरेक वर्ष १० वटा सार्वजनिक परीक्षणको गुणस्तर लेखाजोखा गरिने छ ।	अभिमुखिकरण माइन्युट, वेभसाईट	बजेट घटेमा ।
१.३.१०	आलेप शाखाको कर्मचारीलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	आलेप शाखाको १ जना कर्मचारीलाई तालिम ।	अभिमुखिकरण माइन्युट, वेभसाईट	बजेट घटेमा ।
१.३.११	न.पा.तथा सबै वडा कार्यालयहरुको चौमासिक रूपमा आलेप गर्ने ।	न.पा. र वडा कार्यालय गरी ११ स्थानको आलेप हरेक चौमासिकमा गरिने छ ।	आन्तरिक परीक्षण प्रतिवेदन ।	
१.३.१२	आलेप प्रतिवेदन गाउँसभा तथा कार्यपालिकाको वैठकमा पेश गर्ने ।	आलेपको संयुक्त प्रतिवेदन गाउँसभामा (वर्षमा १ पटक) पेश गरिने छ ।	आलेप प्रतिवेदन, गाउँसभाको निर्णय ।	महामारी भएमा ।
१.३.१३	शाखा प्रमुखहरुले मासिक कार्ययोजना तथा प्रगति प्र.प्र.अ.अधिकृतलाई पेश गर्ने ।	कम्तिमा १० वटा शाखाहरुले मासिक रूपमा कार्ययोजना तथा प्रगति प्रतिवेदन प्र.प्र.अ.लाई बुझाउने छन् ।	कर्मचारीहरुको मासिक वैठक माइन्युट	महामारी भएमा ।
१.३.१४	शाखा प्रमुखहरुको मासिक वैठक सञ्चालन गर्ने ।	शाखा प्रमुखहरुको वैठक वर्षमा कम्तिमा १० वटा बस्नेछ ।	कर्मचारीहरुको मासिक वैठक माइन्युट	महामारी भएमा ।
१.३.१५	वडा सचिवहरुले मासिक कार्ययोजना तथा प्रगति प्र.प्र.अ.लाई पेश गर्ने ।	१० वटा वडा सचिवहरुले मासिक कार्ययोजना तथा प्रगति विवरण लिखित रूपमा प्र.प्र.अ.लाई बुझाउने छन् ।	कर्मचारीहरुको मासिक वैठक माइन्युट	महामारी भएमा ।
१.३.१६	वडा सचिव तथा न.पा.का कर्मचारीहरुको द्विमासिक वैठक सञ्चालन	वडा सचिवहरुको वैठक वर्षमा कम्तिमा ६ वटा बस्नेछ ।	कर्मचारीहरुको मासिक वैठक माइन्युट	महामारी भएमा ।
उपलब्धी १.४	सबै कानूनहरुको एकिकृत दस्तावेज तयार भएको हुनेछ	सबै कानूनहरुको ५० वटा एकिकृत सँग्रह तयार	एकिकृत सँग्रहको कपी, वेभ	बजेट घटेमा ।

		गर्नेछ ।	साईट	
क्रियाकलाप १.४.१	सबै कानूनहरुको एकिकृत पुस्तिका निर्माण गर्ने ।	५० वटा एकिकृत कानून सँग्रह तयार भएको हुनेछ ।	एकिकृत सँग्रहको कपी, वेभ साईट ।	वजेट घटेमा ।
१.४.२	सबै कानूनहरुको एकिकृत पुस्तिका वेभसाईटमा प्रकाशन गर्ने ।	वार्षिक रूपमा प्रकाशित एकिकृत ऐन सँग्रह वेभसाईटमा राखिने छ ।	एकिकृत सँग्रहको कपी, वेभ साईट	वजेट घटेमा ।
उपलब्धी १.५	सबै कानूनहरुलाई सार्वजनिकरण गरिएको हुनेछ ।	न.पाले निर्माण गरेको कानूनहरुको कमितमा ३०० जना सरोकारवालाहरु जानकार हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण माइन्युट, फेसबुक पेज, वेभसाईट	
क्रियाकलाप १.५.१	राजपत्रमा प्रकाशित सबै कानूनहरु वेभसाईटमा राख्ने ।	१२५ वटा कानूनहरु वेभसाईटमा उपलब्ध हुनेछ ।	वेभसाईट	
१.५.२	राजपत्रमा प्रकाशन गर्न वाँकी सबै कानूनहरु वेभसाईट, फेसबुक पेजमा राख्ने ।	राजपत्रमा प्रकाशन गर्न वाँकी कमितमा ५० वटा कानून वेभसाईट तथा फेस बुक पेजमा राखिने ।	वेभसाईट	
उपलब्धी १.६	सबै नीतिहरुलाई आ.यो., गु.यो. वार्षिक योजना आदिमा मूलप्रवाहीकरण गरिएको हुनेछ ।	आयो, गुयो, वार्षिक योजना बनेको हुनेछ ।	आवधिक योजना, गुरुयोजना, वार्षिक योजना	वजेट घटेमा ।
क्रियाकलाप १.६.१	सबै नीति नियमहरुको विश्लेषित सारांश रूप तयार गर्ने ।	सबै १२५ वटा नीतिहरुको एक पेजर ५० कपी तयार भएको हुनेछ ।	अउन पेजर पुस्तिका	वजेट घटेमा ।
१.६.२	नीति अनुसार वजेटको विश्लेषण प्रतिवेदन तयार गर्ने ।	विश्लेषण प्रतिवेदन तयार गरिनेछ ।	प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
उपलब्धी ७	सबै नीतिहरुमा लैससास नीतिलाई मूलप्रवाहीकरण गरिएको हुनेछ ।	न.पाको लैससास नीति तयार भएको हुनेछ ।	नीति	वजेट घटेमा ।
क्रियाकलाप ७.१	लैससास नीतिको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	लै.स.सा.स.नीतिको कर्मचारी, जनप्रतिनिधि गरी कमितमा १५० जनालाई अनुशिक्षण गरेको हुनेछ ।	अनुशिक्षण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.२	लैससास सम्बन्धि संयन्त्रहरु निर्माण गर्ने ।	न.पा तथा बडास्तरीय लैससास गरी ११ वटा समिति गठन भएको हुनेछ ।	समिति गठन माइन्युट, वैठक माइन्युट, सुशासन वुलेटिन	
७.३	लैससास सम्बन्धि संयन्त्रहरुलाई परिचालन गर्ने ।	न.पा तथा बडास्तरीय ११ वटा लैससास संयन्त्र सक्रिय भएको हुनेछ ।	समिति गठन माइन्युट, वैठक माइन्युट, सुशासन वुलेटिन	
उपलब्धी ८	लैससास निर्देशिकाको वारेमा गरिएको अनुशिक्षणले योजनाहरुमा यसको मूलप्रवाहीकरणमा सहयोग पुग्नेछ ।	पदाधिकारी, कर्मचारी तथा सरोकारवालाहरु गरी कमितमा १०० जनालाई लैससास निर्देशिकाको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण माइन्युट	वजेट घटेमा ।
क्रियाकलाप ८.१	लैससास निर्देशिका अभिमुखिकरण गर्ने ।	न.पाका ३० जना कर्मचारीहरुलाई लैससास निर्देशिकाको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण माइन्युट	वजेट घटेमा ।
८.२	लैससास कार्यविधिको अभिमुखिकरण गर्ने ।	न.पाका ३० जना पदाधिकारीहरुलाई लैससास निर्देशिकाको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण माइन्युट	वजेट घटेमा ।
८.३	प्रकाशित सबै कानूनहरुको वारेमा सबै	न.पाका सीमान्तकृत ४० जनालाई लैससास	अभिमुखिकरण माइन्युट	वजेट घटेमा ।

	सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	निर्देशिकाको वारेमा अभिमुखिकरण गरिएको हुनेछ।		
--	-------------------------------------	--	--	--

क्षमता विकासको तर्कसँगत ढांचा २: सँगठन तथा प्रशासन

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	न.पामा रहेका मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, पूँजीगत श्रोतसाधनहरुको उच्चतम प्रयोगबाट जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन आउने छ।			
नतिजा २ सँगठन तथा प्रशासन	सँगठन तथा प्रशासन कार्य पारदर्शी, उत्तरदायी, सबल तथा सक्षम भएको हुनेछ।	न.पाको हालको शासकीय प्रवन्ध सम्बन्धि प्राप्ताङ्क ३.० बाट बढेर ८.० पुग्ने छ।	वेभसाईट, स्थानीय सुशासन वुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन।	महामारी भएमा।
उपलब्धी २.१	क्षमता विकास योजना तर्जुमा भई सबै तहतपकाको क्षमता विकास भएको हुनेछ।	क्षमता विकास योजना कार्यपालिका तथा गाउँसभाबाट पारित गरिनेछ।	का.पा. तथा सभाको निर्णय, क्षमता विकास योजना पुस्तिका, वेभ साईट	महामारी भएमा।
२.१.१	स्थानीय सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धि नेपाल सरकारको नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त आदिको विषयमा कर्मचारीहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने।	नगरपालिकाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरु गरी कम्तिमा १०० जनाले सो अभिमुखिकरण कार्यक्रममा भाग लिएका हुनेछन्।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेटको कमी भएमा
२.१.२	सँगठन तालिका सार्वजनिक गर्ने।	नगरपालिकाको मुख्य स्थानहरुमा सँगठन तालिका टाँसिएको हुनेछ।	सँगठन तालिका	
२.१.३	नगरपालिकाको मानव संसाधन विकास सम्बन्धि अत्यक्तालीन तथा दीर्घकालीन नीति वनाउने	नगरपालिकाको मानव संसाधन सम्बन्धि नीतिको वारेमा निर्णायक पदमा काम गर्ने कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई जानकारी भएको हुनेछ।	नीति	महामारी भएमा।
२.१.४ क्रियाकलाप	हरेक शाखाको कार्यविवरण, अपेक्षित उपलब्धी, कार्यसम्पादन मापनका आधार तयार तयार गर्ने।	न.पाका १० वटा शाखाहरुको कार्यविवरण तयार भएको हुनेछ।	कापाको निर्णय, शाखा प्रमुखहरुको वैठकको निर्णय प्रति	महामारी भएमा।
२.१.५	पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई कार्यसम्पादन सम्झौता अभिमुखिकरण	१० वटै शाखा प्रमुख, प्र.प्र.अ.लाई अभिमुखिकरण गरिनेछ।	कापाको निर्णय, शाखा प्रमुखहरुको वैठकको निर्णय प्रति तथा अभिमुखिकरण निर्णय माइन्युट।	महामारी भएमा।
२.१.६	प्र.प्र.अ. शाखा प्रमुखहरु तथा वडा सचिवहरु मध्ये सबै भन्दा वढी उपस्थित हुनेलाई पुरस्कृत गर्ने।	न.स.बाट ५ जना पुरस्कृत भएका हुनेछन्।	कर्मचारी हाजिरी।	महामारी भएमा।
२.१.७	नगरपालिकाभित्र भएका पत्रकार तथा पत्रकार वन्न चाहने व्यक्तिहरुलाई पत्रकारिताको तालिम आयोजना गर्ने।	कम्तिमा २५ जनाले पत्रकारिताको तालिम लिएका हुनेछन्।	तालिम प्रतिवेदन	वजेटको कमी भएमा

२.१.८	गै.स.स.हरुको पाश्वर्चित्र तयार गर्ने ।	पाश्वर्चित्रमा कमितमा पनि २० वटा गै.स.स.हरुको विवरण प्रकाशन गरिने छ ।	पाश्वर्चित्र तथा सो सम्बन्धि वैठकका माइन्युटहरु	महामारी भएमा ।
२.१.९	गैससहरुसँगको वैठक वस्ने ।	कमितमा पनि वर्षमा २ वटा वैठक सम्पादन गरिनेछ ।	वैठकको माइन्युट ।	महामारी भएमा ।
२.१.१०	जनशक्ति क्षमता विकासमा वजेट विनियोजन गर्ने ।	कुल वजेटको कमितमा १ प्रतिशत वजेट जनशक्ति विकासमा लगानी गरिनेछ ।	वार्षिक वजेट तथा खर्चको प्रतिवेदन ।	वजेट घटेमा ।
२.१.११	न.पा.को सेवा प्रवाहको मापदण्ड तयार पार्ने ।	न.पाले प्रवाह गर्ने सेवाहरु मध्ये कमितमा पनि ३ वटा सेवाहरुको मापदण्ड तयार भएको हुनेछ ।	निर्धारित सेवाका मापदण्ड तथा सूचकहरु, वेभसाईंट, मापदण्डको पालना सम्बन्धि समीक्षा प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
२.१.१२	उपभोक्ता हकहितको वारेमा अभिमुखिकरण	नगरपालिकाले उपभोक्ता हक हितको विषयमा कमितमा २०० जनालाई अभिमुखिकरण गरेको हुनेछ ।	उपभोक्ता हक हित संरक्षण सम्बन्धि तालिम प्रतिवेदन	वजेटको कमी भएमा
२.१.१३	एफ.एम.रेडियो सम्बन्धि नीतिको वारेमा एफ.एम.रेडियोलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	एफ.एम.रेडियो सञ्चालक तथा रेडियो कार्यक्रम सञ्चालन गर्न चाहाने कमितमा ५० जनालाई अभिमुखिकरण गरिएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेटको कमी भएमा
२.१.१४	जिल्ला समन्वय समितिसँग प्रशासन सम्बन्धि विषयमा समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।	नगरपालिकाको प्रशासन शाखा र जिल्ला समन्वय समितिको वीचमा सूचना आदान प्रदान भएको हुनेछ ।	सूचना आदान प्रदानको प्रतिवेदन ।	महामारी भएमा ।
२.१.१५	भाषा, संस्कृति सम्पदा र ललितकला हेर्ने शाखा, कर्मचारी स्पष्ट रूपमा तोक्ने तथा सम्बन्धि सरोकारवालाहरुलाई सो सम्बन्धमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	पालिकाभित्र रहेको संस्कृति, सम्पदा आदिको वारेमा विस्तृत जानकारी प्रतिवेदन तयार भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेटको कमी भएमा
२.१.१६	पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र सँग्रालयको संरक्षण, सम्भार, प्रवर्द्धन र विकासको कार्ययोजना	कार्ययोजना वनेको हुनेछ ।	कार्ययोजना	वजेटको कमी भएमा
२.१.१७	परंपरागत जात्रा तथा पर्वहरुको दस्तावेज तयार गरी वेभसाईंटमा राख्ने	दस्तावेज तयार भएको हुनेछ ।	वेभसाईंट	वजेटको कमी भएमा
२.१.१८	पर्यटकीय रूपमा महत्वपूर्ण स्थानहरुको पुस्तिका तयार गर्ने ।	पुस्तिका तयार भएको हुनेछ ।	पुस्तिका	वजेटको कमी भएमा
२.१.१९	नगरपालिकामा पर्यटन हेर्ने शाखाको स्थापना तथा पर्यटकीय स्थानहरुको महत्वको वारेमा जनसमुदायमा चेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	शाखाको कार्यविवरण, पर्यटकीय स्थलहरुको महत्वको वारेमा जनसमुदायमा चेतना अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।	गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय, अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेटको कमी भएमा
२.१.२०	गुनासो सुन्ने परिपाटीको विकास गर्ने	गुनासो पेटिकाको प्रयोगमा जोड	गुनासो पेटिका फोटो	महामारी भएमा ।

२.१.२१	टोल विकास संस्थाको गठन गर्ने (टो.वि.स)	सबै बडाहरुमा टोल विकास संस्थाको वठन भएको हुनेछ ।	संस्था गठन माइन्युट	महामारी भएमा ।
२.१.२२	टोविसहरुको काम, कर्तव्यको वारेमा अभिमुखिकरण ।	कम्तिमा पनि ५० वटा टो.वि.स.हरुलाई अभिमुखिकरण गरिने छ ।	अभिमुखिकरण माइन्युट	वजेट घटेमा ।

क्षमता विकासको तर्कसँगत ढांचा ३

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	न.पाको रहेका मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, पूँजीगत श्रोतसाधनहरुको उच्चतम प्रयोगबाट जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन आउने छ ।			
नतिजा ३ वार्षिक वजेट तथा योजना व्यवस्थापन	न.पा.को वार्षिक वजेट तर्जुमा तथा योजना व्यवस्थापन प्रक्रिया पारदर्शी, उत्तरदायी, तथा सक्षम भएको हुनेछ ।	न.पा.को हालको वार्षिक वजेट तथा योजना व्यवस्थापन सम्बन्ध प्राप्ताङ्क ५.० बाट वढेर ११ पुनर्न छ ।	वेभसाईट, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन ।	महामारी भएमा ।
उपलब्धी ३.१	न.पा.को आ.यो, सं.वि.यो. तथा गु.यो. निर्माण भई कर्मचारी, पदाधिकारी, समिति तथा उपसमितिहरुको क्षमता विकास भएको हुनेछ ।	न.पा.ले क्षे.वि.यो. कापा तथा गासबाट पारित गरेको हुनेछ ।	कापा तथा गासको निर्णय, क्षमता विकास कार्यक्रमका माइन्युटहरु	महामारी भएमा ।
३.१.१ क्रियाकलाप	पाश्वर्चित्र तयार गर्ने ।	न.पा.को डिजिटल पाश्वर्चित्र तयार भएको हुनेछ ।	डिजिटल तथा ननडिजिटल पाश्वर्चित्र	वजेट घटेमा ।
३.१.२	आ.वि.यो तयार गर्ने ।	न.पा.ले ५ वर्षे आ.वि.यो तर्जुमा गरेको हुनेछ ।	आवधिक योजना पुस्तिका, आवधिक योजना सम्बन्ध वैठक माइन्युट	महामारी भएमा ।
३.१.३	विकास आयोजना सम्बन्ध नीतिको वारेमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	एकिकृत तथा गुणात्मक विकास आयोजना तर्जुमा भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
३.१.४	तेश्रो पक्षबाट आयोजनाको अध्ययन अनुसन्धान गर्ने ।	आयोजना सञ्चालन सम्बन्धमा रहेको सबल पक्ष, कमजोर पक्ष तथा सुधारका उपायहरु थाहा भएको हुनेछ ।	अनुसन्धान प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
३.१.५	वेरोजगारहरुको तथ्याङ्क संकलन	वेरोजगारी सम्बन्ध समस्या, चुनौतिलाई हल गर्ने रणनीति तयार भएको हुनेछ ।	रणनीति पत्र	
३.१.६	दीगो विकास लक्ष्यको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	सबै कर्मचारी तथा पदाधिकारी गरी ४० जनाले दीगो विकास लक्ष्यको वारेमा जानकारी पाएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण माइन्युट	महामारी भएमा ।

३.१.७	दीगो विकासका लक्ष्यहरूलाई मूलप्रवाहीकरण गर्ने ।	न.पो प्रकाशन गर्ने कमितमा पनि १० वटा दस्तावेजहरूमा दीगो विकासका लक्ष्यहरूलाई स्थानीयकरण गरिएको हुनेछ ।	प्रकाशन गरिएका पुस्तिका, निर्देशिका आदि	महामारी भएमा ।
३.१.८	सहभागितात्मक वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको वारेमा ३ दिने तालिम सञ्चालन गर्ने ।	सहभागितात्मक वार्षिक योजना तालिममा पालिकाका कर्मचारी, पदाधिकारी तथा सरोकारवालाहरू गरी कमितमा पनि ३० जना सहभाग भएका हुनेछन् ।	तालिमको वैठक पुस्तिका, तालिम उपस्थिति माइन्युट	वजेट घटेमा ।
३.१.९	सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावली, आर्थिक प्रशासन नियमावली तथा खरिद योजना सम्बन्ध अनुशिष्ठण प्रदान गर्ने ।	न.पा.का कर्मचारी तथा वडा सचिवहरू गरी ३० जनाले यो तालिमबाट फाइदा पाएका हुनेछन् ।	तालिमको वैठक पुस्तिका, तालिम उपस्थिति माइन्युट	वजेट घटेमा ।
३.१.१०	सूचना तथा सेवा प्रवाह नीतिको वारेमा अन्तर्किया कार्यक्रम ।	न.पा.का नीजि क्षेत्र तथा विषयगत शाखाहरू गरी ४० जनाले न.पा.को सूचना तथा सेवा प्रवाह सम्बन्ध नीतिको वारेमा जानकारी पाएका हुनेछन् ।	गोष्ठीको वैठक पुस्तिका, तालिम उपस्थिति माइन्युट	वजेट घटेमा ।
३.१.११	अनुगमन सम्बन्ध अभिमुखिकरण	न.पा.का कर्मचारी तथा आयोजना अनुगमन समिति तथा उपसमितिका पदाधिकारी गरी २० जनाले यो अभिमुखिकरणबाट लाभ लिन सक्नेछन् ।	गोष्ठीको वैठक माइन्युट	वजेट घटेमा ।
३.१.१२	उ.स.को काम, कर्तव्य र अधिकार, सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्ध अभिमुखिकरण गर्ने ।	न.पा.मा रहेका उ.स.का अध्यक्ष र सचिव गरी ५० जनाले यो अभिमुखिकरण कार्यक्रमबाट लाभ लिन सक्नेछन् ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रमको माइन्युट	वजेट घटेमा ।
३.१.१३	संयुक्त अनुगमन परिपाटीको विकास	वर्षमा कमितमा पनि ३ पटक संयुक्त अनुगमन गर्ने परिपाटी विकास गरिने छ ।	अनुगमन प्रतिवेदन योजना शाखा	महामारी भएमा ।
३.१.१४	योजनाको चौमासिक, अर्द्धवार्षिक तथा वार्षिक समीक्षा गर्ने ।	न.पाले कमितमा पनि ३ वटा समीक्षा वैठक सञ्चालन गर्नेछ ।	वार्षिक समीक्षा वैठक	महामारी भएमा ।

क्षमता विकासको तर्कसँगत ढांचा ४: वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरू	जोखिम
लक्ष्य	न.पामा रहेका मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, पूँजीगत श्रोतसाधनहरूको उच्चतम प्रयोगबाट जनताको जीवनमा गुणस्तरीय परिवर्तन आउने छ			
नतिजा ४ वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन	न.पाको वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन कार्यमा सक्षमता, सवलता हासिल भई न.पाको कार्यशैलीमा सुधार आएको हुनेछ ।	न.पाको हालको वार्षिक वजेट तथा योजना व्यवस्थापन सम्बन्ध प्राप्ताङ्क ५.० बाट वढेर ११ पुने छ ।	वैभसाइंट तथा स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन ।	महामारी भएमा ।

उपलब्धी ४.१	राजस्व परिचालन योजना, व्यवसाय कर सम्बन्धी नीति, राजस्व सम्बन्धी सामाजिक अभियान सञ्चालन भई आन्तरिक आयमा वृद्धि भएको हुनेछ ।	न.पाले राजस्व परिचालन योजना, वार्षिक खरिद योजना, व्यवसाय कर सम्बन्धी नीति का.पा तथा गासबाट पारित गरेको हुनेछ ।	कापा तथा न.पाको निर्णय ।	महामारी भएमा ।
४.१.१ क्रियाकलाप	आयव्ययको वर्गीकरण तथा लेखाङ्गनका तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	लेखा शाखाका २ जना कर्मचारीहरुले तालिमबाट लाभ पाएका हुनेछन् ।	तालिम सर्टिफिकेट, उपस्थिति भएको पत्र आदि	वजेट घटेमा ।
४.१.२	न.पाको आयव्ययको मासिक रूपमा सार्वजनिककरण गर्ने ।	न.पाले वर्षमा १२ पटक आयव्ययको विवरण सार्वजनिक गर्नेछ ।	सूचना पाटी, सूचना	महामारी भएमा ।
४.१.३	सरोकारवालाहरु वीच राजस्व सम्बन्धी नीतिको वारेमा समीक्षा तथा कम्प्युटर विलिङ्ग प्रणाली नभएको वडाहरुमा क.वि.प्र. शुरू गर्ने ।	नगरपालिकाको आन्तरिक राजस्वको संकलनको वारेमा भएका प्रयासहरुको समीक्षा भई सबै वडाहरुमा कम्प्युटर विलिङ्ग प्रणाली स्थापना भएको हुनेछ ।	समीक्षा प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.४	राजस्व तथा श्रोतको उपयोग सम्बन्धी नीतिको विषयमा राजस्व परामर्श समितिलाई तालिम	राजस्व परामर्श समितिलाई राजस्व सम्बन्धी नीतिको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.५	राजस्व परामर्श शाखा, कर्मचारी तथा पदाधिकारी तथा जनप्रतिनिधिहरुलाई अन्य नगरपालिका तथा नगरपालिकाले राजस्वको क्षेत्रमा गरेको उदाहरणीय कामको वारेमा अभिमुखिकरण	राजस्व शाखाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरु आफ्नो काम र पेशाप्रति उत्प्रेरित भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.६	राजस्व तिर्नका लागि ईच्छाशक्ति कम हुनाको कारणहरुको अनुसन्धान तथा सो विषयमा प्रशिक्षण	करदाताहरुसँग कार्यमूलक अनुसन्धान गरी अनुसन्धानको प्रतिवेदनका आधारमा करदाता तथा सम्बन्धित शाखाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई अभिमुखिकरण	कार्यमूलक अनुसन्धानको प्रतिवेदन तथा अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.७	आर्थिक नीतिको वारेमा कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई अभिमुखिकरण	नगरपालिकाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरु नेपाल सरकारको आर्थिक नीतिको वारेमा जानकार भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.८	वजेट तर्जुमा तथा आय व्यय प्रक्षेपणको विषयमा आर्थिक प्रशासन शाखाका कर्मचारीहरुलाई अभिमुखिकरण	शाखाका कर्मचारीहरु वजेट तर्जुमा तथा प्रक्षेपणको विषयमा जानकार भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.९	लेखा तथा अन्य शाखाका कर्मचारीहरुलाई सूचना प्रविधिको वारेमा तालिम	शाखाका कर्मचारीहरुले आफ्नो शाखाको सूचनालाई सुव्यवस्थित बनाउन सफल भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.१०	सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम	नगरपालिकाका सबै कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापनको विषयमा तालिम	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।

४.१.११	वार्षिक खरिद योजना तयार गर्ने ।	न.पाको वार्षिक खरिद योजना बनेको हुनेछ ।	वार्षिक खरिद योजना पुस्तका	महामारी भएमा ।
४.१.१२	राजस्व योजना तयार गर्ने ।	न.पाले राजस्व योजना तयार गर्नेछ ।	राजस्व योजना पुस्तका	महामारी भएमा ।
४.१.१३	राजस्व असुली साक्षरता कार्यक्रम गर्ने ।	न.पाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु गरी कम्तिमा २० जनाले राजस्व असुली सम्बन्धि साक्षरता कार्यक्रमबाट फाइदा पाउने छन् ।	अनुशिक्षण माइन्युट	वजेट घटेमा ।
४.१.१४	राजस्व असुली सम्बन्धि अभियान कार्यक्रम गर्ने ।	न.पाका ६ वटा वडाहरुमा राजस्व असुली सम्बन्धि अभियान कार्यक्रमबाट कम्तिमा ५०० जना करदाता सुसूचित हुनेछन् ।	अभियानको उपस्थिति पुस्तका	वजेट घटेमा ।
४.१.१५	सबै वडामा सम्पत्ति कर सम्बन्धि अनुशिक्षण कार्यक्रम	सम्पत्ति करको अनुशिक्षणबाट सबै वडाका गरी कम्तिमा ५०० जनाले फाइदा पाएका हुनेछन् ।	अनुशिक्षण कार्यक्रमको वैठक माइन्युट	वजेट घटेमा ।
४.१.१६	सम्पत्ति कर तथा आयकरको एकिकृत सफ्टवेयर खरिद तथा सो सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	सम्पत्ति कर तथा आयकरको सफ्टवेयरको तालिमबाट न.पाका २ जना कर्मचारीहरु लाभान्वित भएका हुनेछन् ।	तालिमको उपस्थिति माइन्युट	वजेट घटेमा ।
४.१.१७	व्यवसाय दर्ता/ अचावधिक सम्बन्धि घुम्ति शिविर सञ्चालन	व्यवसाय दर्ता/अचावधिक शिविरबाट कम्तिमा १५० वटा नयाँ उद्योगहरु दर्ता हुनेछन् भने ५०० वटा नविकरण हुनेछन् ।	घुम्ति शिविरको माइन्युट, रेकर्ड आदि	वजेट घटेमा ।
४.१.१८	व्यवसाय दर्ता गरेका व्यवसायीहरुको प्रोफाइल तयार गर्ने ।	व्यवसाय दर्ता गरेका व्यवसायीहरुको विस्तृत विवरण भल्कूने प्रोफाइल बन्ने छ,	प्रोफाइल	महामारी भएमा ।
४.१.१९	विभिन्न निर्माण व्यवसायी, ठूला करदाता र न.पा. वीच अन्तर्किया कार्यक्रम	वर्षमा २ पटक विभिन्न निर्माण व्यवसायी तथा ठूला करदाता र पालिका वीच अन्तर्किया भएको हुनेछ ।	अन्तर्किया प्रतिवेदन, माइन्युट	वजेट घटेमा ।
४.१.२०	जडिवुटी तथा कवाडी संकलनको संभाव्य क्षेत्र पहिचान गर्ने ।	कम्तिमा पनि ५ वटा प्रमुख जडिवुटीहरु तथा कवाडीको संभाव्य क्षेत्र पहिचान भएको हुनेछ ।	अध्ययन प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
४.१.२१	कच्ची तथा पक्की घरहरुको अभिलेख तयार गर्ने ।	सबै कच्ची तथा पक्की घरहरुको अभिलेख तयार भएको हुनेछ ।	अभिलेख प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
४.१.२२	नक्सापास सम्बन्धि सञ्चालन गर्न ।	न.पाका २ जना इन्जिनियर तथा २ जना प्राविधिक यो तालिमबाट लाभान्वित हुनेछन्	तालिम प्रतिवेदन, तालिम सहभागि माइन्युट	वजेट घटेमा ।
४.१.२३	सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख राख्ने ।	न.पा.मा भएको सबै सार्वजनिक जमिन, चौर तथा सार्वजनिक संरचनाको विवरण उपलब्ध हुनेछ ।	विवरण	महामारी भएमा ।
४.१.२४	न.पा.को आन्तरिक श्रोत अभिवृद्धिमा योगदान गर्ने दीर्घकालीन आयआर्जन संभाव्य क्षेत्रहरुको पहिचान गर्ने ।	न.पा.को दीर्घकालीन आयआर्जन हुने कम्तिमा ३ वटा क्षेत्रको संभाव्य अध्ययन गरिनेछ ।	संभाव्य अध्ययन प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।

क्षमता विकासको तर्कसँगत ढांचा ५: सेवा प्रवाह

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	न.पा.को सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा आएको गुणस्तरीय उपलब्धीहरुबाट न.पा.को कार्यकमहरुमा जनसहभागिता अभिवृद्धि भएको हुनेछ।			
नतिजा ५ सार्वजनिक सेवा प्रवाह	न.पा.को सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धि क्षमता विकास भएको हुनेछ।	न.पा.को हालको सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धि प्राप्ताङ्क ९.० वाट वढेर १६ पुग्ने छ।	वेभसाईट, स्थानीय सुशासन वुलेटिन, स्वमूल्याङ्क प्रतिवेदन आदि।	महामारी भएमा।
उपलब्धी ५.१	प्रभावकारी घटना दर्ता अभियान, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, समतामुखी सेवा प्रवाह रणनीति तयार भएको हुनेछ।	जन्मदर्ता, सेवा प्रवाह शिविर तथा सेवाको मागमा वृद्धि भएको हुनेछ।	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, घटना दर्ता प्रतिवेदन	महामारी भएमा।
५.१.१ क्रियाकलाप	सेवा प्रवाहमा घुम्ती सेवाको प्रयोग वृद्धि गर्ने।	हरेक शाखाले कम्तिमा १ वटा घुम्ती सेवा सञ्चालन गर्नेछन्।	घुम्ती सेवाको प्रतिवेदन, वेभ साइटमा प्राप्त सूचना	वजेट घटेमा।
५.१.२	जन्मदर्ता सम्बन्धि अभियान चलाउने।	जन्मेको ३५ दिनभित्र जन्मदर्ता गराउने वालवालिकाको प्रतिशत हालको १.५ प्रतिशतबाट वढेर ३० प्रतिशत पुग्नेछ।	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, घटना दर्ता प्रतिवेदन	महामारी भएमा
५.१.३	प्रारंभिक वाल विकास केन्द्रका सहजकर्ताहरुका लागि तालिम	वालविकास केन्द्रका कम्तिमा १०० जना सहजकर्ताहरुले तालिम लिएका हुनेछन्।	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा।
५.१.४	स्थानीयस्तरमा कक्षा १, २ र ३ को पाठ्यक्रम तयार गर्ने।	स्थानीय आवश्यकतामा आधारित कक्षा १, २ र ३ को पाठ्यक्रम निर्माण भएको हुनेछ।	पाठ्यक्रम	वजेट घटेमा।
५.१.५	अभिभावकहरुलाई छोरीको शिक्षा विषयक उत्प्रेरित कक्षा चलाउने।	कम्तिमा पनि ५०० जना अभिभावकहरु छोरीलाई दिइने शिक्षाको महत्वको वारेमा जानकार भएको हुनेछन्।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा।
५.१.६	शिक्षाको गुणस्तर सुधारका लागि कार्यमूलक अनुसन्धान गर्ने।	विद्यालय सिकाई पद्धतिको सुधारका लागि कम्तिमा २० वटा कार्यमूलक अनुसन्धान भएको हुनेछ।	अनुसन्धान प्रतिवेदन	वजेट घटेमा।
५.१.७	पुस्तकालय सहयोग कार्यक्रम	पुस्तकालय नभएका कम्तिमा २० वटा विद्यालयहरुमा पुस्तकालय स्थापना गर्ने।	कार्यक्रमको प्रतिवेदन।	वजेट घटेमा।
५.१.८	वालवालिकाहरुको खुद भर्ना दरमा वृद्धि गर्ने।	वालवालिकाको खुद भर्नादर हालको ९१ प्रतिशतबाट वढेर ९६ प्रतिशत पुग्नेछ।	इएमआईएस प्रतिवेदन शिक्षा शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा।
५.१.९	सबै विद्यालयको संस्थागत स्वमूल्याङ्कनको कार्यविधि तयार गर्ने।	विद्यालय स्वमूल्याङ्कन कार्यविधि तयार हुनेछ।	विद्यालय स्वमूल्याङ्कन कार्यविधि, विद्यालय स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	महामारी भएमा।
५.१.१०	सबै विद्यालयहरुले वि.सु.का.निर्माण गर्नेछन्।	कम्तिमा ९० प्रतिशत विद्यालयहरुसँग वि.सु.का. निर्माण भएको हुनेछ।	विसुका प्रतिवेदन	महामारी भएमा।
५.१.११	विद्यालयका प्र.अ. तथा शिक्षा शाखा वीच	कम्तिमा ५० वटा सार्वजनिक विद्यालयका प्र.अ.सँग भएको	मापन उपलब्धी प्रतिवेदन	महामारी भएमा।

	भएको कार्यसम्पादन सम्झौताको उपलब्धी मापन गर्ने	कार्यसम्पादन सम्झौताको उपलब्धी मापन भएको हुनेछ ।		
५.१.१२	वालकलवहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	५० वटा विद्यालयका वालकलवहरु आफ्नो काम, कर्तव्यको वारेमा जानकार भएका हुनेछन् ।	अनुशिक्षण प्रतिवेदन, अनुशिक्षण हाजिरी रेकर्ड	वजेट घटेमा ।
५.१.१३	वि.व्य.स.तथा शिक्षक अभिभावक संघलाई तालिम सञ्चालन गर्ने ।	५० वटा विव्यस सदस्यहरुलाई विद्यालय व्यवस्थापन सम्बन्ध तालिम सञ्चालन भएको हुनेछ ।	तालिमको उपस्थिति माइन्युट	वजेट घटेमा ।
५.१.१४	अभिभावक भेला गर्ने ।	५० वटा विद्यालयमा अभिभावक भेला वसी सबै अभिभावकहरु विद्यालयको शिक्षण सिकाई उपलब्धीको वारेमा जानकार भएका हुनेछन् ।	अभिभावक भेला माइन्युट	वजेट घटेमा ।
५.१.१५	वालवालिकाहरुलाई खोप लगाउने	कम्तिमा ९० प्रतिशत ५ वर्षमुनिका वालवालिकाहरुले सबै खोप पाएका हुनेछन्	स्वास्थ्य शाखाको प्रतिवेदन,	महामारी भएमा ।
५.१.१६	आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्ध नीति, कानुन, मापदण्ड, योजनाको निर्माण सम्बन्ध विषयमा स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	सबै स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्ध नगरपालिकाको नीतिको विषयमा जानकार भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.१७	स्वास्थ्य शाखाले आफ्नो शाखाको प्राथमिकता, लक्ष्य र रणनीति तयार गरी सबै शाखा, स्वास्थ्यकर्मी, जनप्रतिनिधिहरुलाई योजना तर्जुमा भन्दा अगावै जानकारी गराउने	सबै सरोकारवालाहरु (स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत पालिकाका कर्मचारी, स्वास्थ्य सम्बन्ध समितिमा कार्यरत व्यक्तिहरु, जनप्रतिनिधिहरुलाई स्वास्थ्य शाखाको लक्ष्य र रणनीति थाहा भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.१८	पालिकाको विकट वडाहरुमा स्वास्थ्य क्लिनिक खोल्न प्रोत्साहन गर्ने ।	नगरपालिकाले विकट वडाहरुमा स्वास्थ्य क्लिनिक खोलनका लागि उत्साहजनक वातावरण शृङ्जना गर्नेछ ।	नीति	महामारी भएमा ।
५.१.१९	नगरपालिकाको अस्पताल स्थापना र सञ्चालन सम्बन्ध मापदण्ड तयार गर्ने ।	नगरपालिकाले अस्पताल स्थापना र सञ्चालन सम्बन्ध मापदण्ड तयार गरेको हुनेछ ।	मापदण्ड	महामारी भएमा ।
५.१.२०	स्वास्थ्य वीमाको वारेमा दुर्गम भेगका मानिसहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	दुर्गम वडाका कम्तिमा पनि ५०० जना मानिसहरु स्वास्थ्य वीमाको वारेमा जानकार भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.२१	स्वास्थ्य आमा समुहलाई संस्थागत विकास सम्बन्ध तालिम प्रदान गर्ने ।	नगरपालिकाका स्वास्थ्य आमा समूहका अध्यक्ष र सचिवहरु आमा समुहको संस्थागत पक्षको वारेमा जानकार भएको हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.२२	सूर्ति, मदिरा, लागु पदार्थ सेवनकर्ताहरुको तथ्याङ्क संकलन गरी यस सम्बन्ध कार्यमूलक अनुसन्धान गर्ने ।	कम्तिमा पनि ३ वटा कार्यमूलक अनुसन्धान सम्पन्न भई नगरपालिकाले ती समस्याहरु समाधानका लागि वजेट विनियोजन गर्नेछ ।	प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.२३	सूर्ति, मदिरा तथा लागु पदार्थ	कम्तिमा पनि ५०० जनाले सो सम्बन्धमा तालिम पाएका हुनेछन् ।	प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।

	सेवनकर्ताहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम			
५.१.२४	आपतकालीन अवस्था अगावै स्वास्थ्य सामाग्री संकलन गर्ने ।	अत्यावश्यक वस्तुहरूको लिष्ट तयार भई सामाग्री भण्डारण भएको हुनेछ ।	स्टोर प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.२५	नसर्ने रोगको वारेमा समुदायमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम	कम्तिमा ५०० जना मानिसहरूलाई नगरपालिकाले नसर्ने रोगहरूको वारेमा सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम आयोजना गरेको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.२६	स्वा.व्य.स.का पदाधिकारीहरूका लागि तालिम सञ्चालन गर्ने ।	सबै स्वा.व्य.स.का सदस्यहरूको क्षमता विकास हुनेछ ।	तालिम प्रतिवेदन, उपस्थिति अभिलेख	वजेट घटेमा ।
५.१.२७	स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक उपकरणहरूको व्यवस्था	कम्तिमा ५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आवश्यक उपकरणहरूको व्यवस्था गरिने छ ।	अध्ययन प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.२८	हेत्य रेडिनेस सर्भे गर्ने ।	सबै स्वास्थ्य चौकीहरूको हेत्य रेडिनेस सर्भे गरिने छ ।	हेत्य रेडिनेस सर्भे ।	महामारी भएमा
५.१.२९	कार्य सम्पादन सम्झौता गर्ने ।	सबै स्वास्थ्य चौकीका कर्मचारी तथा प्र.प्र.अ.वीच कार्यसम्पादन सम्झौता भएको हुनेछ ।	का.पा. निर्णय	वजेट घटेमा ।
५.१.३०	नेतृत्व विकास सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने ।	सबै स्वास्थ्य चौकीका कर्मचारीहरूले नेतृत्व विकास सम्बन्धि तालिम पाएका हुनेछन् ।	तालिम प्रतिवेदन, तालिम सहभागी माइन्युट	वजेट घटेमा ।
५.१.३१	रेडियो कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	स्वास्थ्य तथा आरोग्यता सम्बन्धि रेडियो कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछ ।	रेडियोसँगको सम्झौता	वजेट घटेमा ।
५.१.३२	किसान समूह गठन गर्ने ।	सबै वडामा गरी कम्तिमा पनि ५० वटा किसान समूह गठन भएको हुनेछ ।	किसान समूह रेकर्ड	महामारी भएमा ।
५.१.३३	किसानहरूको नेटवर्क स्थापना गर्ने तथा नेटवर्कको वैठक सञ्चालन गर्ने ।	वर्षमा कम्तिमा पनि ६ वटा वैठक सञ्चालन भएको हुनेछ ।	नेटवर्क स्थापना भएको माइन्युट, नेटवर्कको वैठक ।	वजेट घटेमा ।
५.१.३४	कृषि प्रसार, उत्पादन, व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तयार गर्ने ।	नीति, मापदण्ड तथा कानून तयार भएको हुनेछ ।	नीति, मापदण्ड तथा कानून	
५.१.३५	पालिकास्तरीय कृषि प्रसारको संयन्त्र खडा गर्ने, प्राविधिकहरूलाई कृषि वजार सूचना, हाट वजार, प्राविधिक प्रसार र कृषक क्षमता विकास तालिमको आयोजना गर्ने ।	संयन्त्र तयार भई कृषि वजार सूचना, हाट वजार व्यवस्थापन, तथा कृषि प्रसारको क्षेत्रमा काम भएको हुनेछ ।	मिटिङ्ग माइन्युट, अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.३६	नगरपालिकामा कृषि विपद महामारीको विषयमा योजना तथा वजेट वनाउने ।	कृषि महामारीको आंकलन गरी योजना तथा वजेट तर्जुमा गरिएको हुनेछ ।	योजना अभिलेख	वजेट घटेमा ।
५.१.३७	कृषि वातावरण सम्बन्धि सचेतनामूलक सामाग्री वनाई कृषि संयन्त्र मार्फत पैरवी गर्ने ।	सचेतनामूलक सामाग्री तयार भई कृषि वातावरण प्रवर्द्धनको पैरवी गरिएको हुनेछ ।	सचेतना सामाग्री	वजेट घटेमा ।
५.१.३८	गाउँ कृषि कार्यकर्ता भर्नाका लागि	पैरवी गरिएको हुनेछ ।		

	वडाध्यक्षसँग पैरवी गर्ने ।			
५.१.३९	उच्चमूल्ययुक्तवालीको वारेमा प्राविधिक तथा किसानहरुलाई अभिमुखिकरण	प्राविधिक तथा किसानहरु गरी कम्तिमा १५० जनालाई उच्चमूल्ययुक्तवालीको वारेमा अभिमुखिकरण गरिएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.४०	कृषि विमाको अवस्थाको वारेमा सूचना संकलन	सूचना संकलन भएको हुनेछ ।		
५.१.४१	उन्नत कृषि व्यवसायको वारेमा किसानहरुको क्षमता विकास	कम्तिमा २०० जना किसानहरुको क्षमता विकास भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.४२	किसानहरुका लागि उन्नत वीउ, कृषि औजार, विषादी सहयोग	कम्तिमा २०० जना व्यवसायिक किसानहरुले सो सुविधा पाएका हुनेछन् ।	वितरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.४३	पालिकामा कृषि सहकारीहरुसँग अन्तर्किया	पालिकामा रहेका कृषि सहकारीहरुसँग अन्तर्किया भएको हुनेछ ।	अन्तर्किया प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.४४	विभिन्न खालका कृषि प्रविधि सम्बन्धि सूचना सामाग्री संकलन गर्ने ।	सूचना सामाग्री संकलन गरी प्राविधिकहरुलाई जानकारी गराइएको हुनेछ ।		
५.१.४५	कृषि उत्पादन सम्बन्धि तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	उत्पादन, वितरण, वजार सम्बन्धि सामाग्री उत्पादन भएको हुनेछ ।	सूचना, वेभसाईट	वजेट घटेमा ।
५.१.४६	पशुपालन, पशुस्वास्थ्य सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड सम्बन्धि विषयमा भएका सामाग्रीहरुको संकलन गर्ने ।	नीति, मापदण्ड तथा कानून संकलन गरी प्राविधिक तथा सरोकारवालाहरुलाई जानकारी गराउने ।	सूचना, वेभसाईट	
५.१.४७	पशुपालक कृषक तथा कृषि सहकारीहरुसँगको नेटवर्कस स्थापना गर्ने ।	कृषि सम्बन्धि नीति, वजेटको पैरवी तथा वकालतका लागि नेटवर्कसहरु स्थापना गर्ने ।	सूचना, वेभसाईट	
५.१.४८	ए.आई.सेन्टर थप्ने ।	२ वटा वडाहरुमा ए.आई.सेन्टर थप्ने	प्रतिवेदन, वार्षिक योजना	वजेट घटेमा ।
५.१.४९	नगरपालिकालाई पशु विमा प्रिमियमका लागि किसानहरुलाई सहयोगका लागि उत्प्रेरित गर्ने ।	नगरपालिकामा पशु विमाको अफिस स्थापनाका लागि पहल गरिने छ । साथै नगरपालिकाको निर्णायक तह पशु विमा कार्यकमलागि तयार रहने छ ।	नगरपालिकाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.५०	कृषकहरुको डालेघाँस तथा भुईघाँसको आवश्यकताको पहिचान गर्ने ।	किसानहरुलाई डालेघाँस तथा भुईघाँसको विरुवा उपलब्ध गराउने ।	नगरपालिकाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.५१	प्राविधिकलाई दानाको गुणस्तर सम्बन्धि विषयमा तालिम प्रदान गर्ने ।	किसान प्राविधिकहरुमा दानाको गुणस्तर नियमनमा सहयोग पुगेको हुनेछ ।	तालिम प्रगति प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.५२	पशुवधशालाको आवश्यकता, यसको गुणस्तर सम्बन्धि विषयमा सूचना सामाग्री संकलन गर्ने ।	पशुवधशालाको आवश्यकताको पहिचान भएको हुनेछ ।	अध्ययन प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.५३	पशुहरुलाई खोपको व्यवस्था गर्ने ।	सम्पूर्ण पशुहरुमा अत्यावश्यक खोप लगाइएको हुनेछ ।	प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
५.१.५४	पालिकास्तरीय सहकारी संयन्त्र निर्माण गरी	सहकारीका पदाधिकारीहर सहकारी सञ्चालन, व्यवस्थापन सम्बन्धि	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।

	सहकारी ऐन नियमको वारेमा अभिसुखिकरण गर्ने ।	नगरपालिकाको ऐन नियमको वारेमा जानकार भएका हुनेछन् ।		
५.१.५५	सहकारी संस्थाको प्रोफाइल तयार पार्ने ।	सहकारी संस्थाहरुको विस्तृत विवरण तयार भएको हुनेछ ।		
५.१.५६	स्थानीय सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धि मापदण्ड वनाउनका लागि सहकारीहरुसँग समन्वय गर्ने ।	सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन मापदण्ड तयार भएको हुनेछ ।	मापदण्ड	
५.१.५७	सहकारीको सन्दर्भमा के विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गर्न सकिन्छ यसको वारेमा वित्तीय संस्था तथा सहकारीसँग परामर्श गरी शाखालाई अनुसन्धानका लागि प्रेरित गर्ने ।	अनुसन्धानको विषयहरु पहिचान भई अनुसन्धानको नतिजा वार्षिक योजनामा समावेश भएको हुनेछ ।	छलफल माइन्युट	
५.१.५८	सहकारीका लागि श्रोत विनियोजन गर्न सहकारी मार्फत पैरवी गर्ने ।	सहकारी सम्बन्धि पालिका तथा वडास्तरीय सञ्जालहरुसँग समन्वय तथा छलफल जारी राख्ने	छलफल माइन्युट	
५.१.५९	एक गाउँ एक उत्पादनको नीरातिको पैरवी गर्ने ।	न.पाका १० वटा वडाहरुको मुख्य उत्पादन एकिन गरिने छ ।	कार्यपालिकाको निर्णय	महामारी भएमा ।
५.१.६०	कृषि क्षेत्रको विकास सम्बन्धि समीक्षा कार्यक्रम	कृषि क्षेत्रको विकासका समस्या, चुनौति र अवसरको विषयमा वर्षमा कमितमा २ वटा कार्यशाला गोष्ठी गर्ने ।	कृषि सम्बन्धि नेटवर्कसको निर्णय, अभिलेख	वजेट घटेमा ।
५.१.६१	माटो परीक्षण शिविर सञ्चालन गर्ने ।	सबै वडामा	कापाको निर्णय	वजेट घटेमा ।
५.१.६२	जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि तालिम	सबै कृषि समूह तथा कृषि नेटवर्कसका पदाधिकारीहरुले जलवायु परिवर्तनको वारेमा जानकारी पाएका हुनेछन् ।	तालिम प्रतिवेदन, हाजिरी अभिलेख आदि	वजेट घटेमा ।
५.१.६३	वाखाको श्रोत केन्द्र निर्माण गर्ने ।	कमितमा ३ वटा माउ वाखाको श्रोत केन्द्रको स्थापना भएको हुनेछ ।	श्रोत केन्द्र दर्ता अभिलेख	वजेट घटेमा ।
५.१.६४	उन्नत वाखा, गाइझैसी तथा वगुरको नमूना खोर/गोठ निर्माण गर्ने ।	३०० वटा नमूना खोर/गोठ निर्माण भएको हुनेछ ।	खोर निर्माण भएको प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।

क्षमता विकासको तर्कसँगत ढांचा ६: न्यायिक कार्य सम्पादन

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	न.पामा रहेका अति विपन्न, गरिव तथा पिछडिएका वर्गहरुको न.पाका तथा वडा कार्यालयले सम्पादन गर्ने न्यायिक मध्यस्थता कार्यहरुमा पहुँच अभिवृद्धि भई उनीहरुको जीवनस्तरमा सुधार आएको हुनेछ ।			
नतिजा ६ न्यायिक कार्य सम्पादन	न.पाको न्यायिक समिति, वडा कार्यालयको मध्यस्थता केन्द्रले गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नेछन् ।	न.पाको हालको न्याय सम्पादन सम्बन्धि प्राप्ताङ्क ३.७५ बाट वढेर ७ पुग्ने छ ।	वेभसाइट, स्थानीय सुशासन वुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन ।	महामारी भएमा ।
उपलब्धी ६.१	न्यायिक समिति, मध्यस्थता केन्द्रले सर्वसम्मतिले	न्यायिक समिति तथा मध्यस्थता केन्द्रमा आउने मुद्दाहरुमा	न्यायिक समितिको प्रतिवेदन	महामारी भएमा

	लैङ्गिकतामा आधारित न्याय सम्पादन गर्नेछन् ।	महिला हिंसा, वालहिंसाका मुद्दाहरुको हिस्सा बढी हुनेछ,		।
६.१.१ क्रियाकलाप	न्याय सम्पादन सम्बन्धि तालिम	न्यायिक समिति तथा मध्यस्थकर्ता गरी २० जनाले न्याय सम्पादन सम्बन्धि तालिम प्राप्त गर्नेछन् ।	तालिम सहभागि अभिलेख, तालिम प्रतिवेदन ।	वजेट घटेमा ।
६.१.२	मध्यस्थताकर्ताहरुको सूची तयार गर्ने ।	न.पाको न्यायिक समिति, वडा कार्यालयमा ३० जना मध्यस्थता कर्ताको सूची प्राप्त भएको हुनेछ ।	न्यायिक शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
६.१.३	मेलमिलाप केन्द्र गठन गर्ने ।	१० वटा वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन भएको हुनेछ ।	न्यायिक समितिको प्रगति प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
६.१.४	न्यायिक समितिलाई उजुरी फस्टौट सम्बन्धि सचेतना निर्माण गर्ने ।	परेका उजरी मध्ये ७० प्रतिशत भन्दा बढी उजुरी फस्टौट भएको ।	न्यायिक समितिको प्रगति प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
६.१.५	न्यायिक समिति, मध्यस्थता केन्द्रको काम, कर्तव्यको वारेमा जानकारी गराउने ।	१० वटै वडाका मानिसहरुलाई न्यायिक समिति तथा मध्यस्थता केन्द्रले गर्ने काम कारबाहीको वारेमा जानकारी हुनेछ ।	न्यायिक समितिको प्रगति प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
६.१.६	न्यायिक समिति तथा मेलमिलाप केन्द्रको प्रतिवेदन प्रणालीलाई सुदृढ वनाउने ।	मेलमिलाप केन्द्रले गरेका मध्यस्थताका केसहरु पनि न्यायिक समितिलाई थाहा भएको ।	मापन उपलब्धि प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
६.१.७	न्यायिक समिति तथा मेलमिलाप केन्द्रको समीक्षा गोष्ठी गर्ने ।	न्यायिक समिति, मध्यस्थता केन्द्र तथा सेवाग्राहीको उपस्थितिमा वर्षमा १ वटा समीक्षा वैठक सञ्चालन गरिनेछ ।	समीक्षा वैठकको प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
६.१.८	महिला हक सम्बन्धि नीतिको वारेमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	महिला हक अधिकारको वारेमा कमितमा पनि ५०० जना महिलाहरुले थाहा पाएका हुनेछन् ।	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
६.१.९	महिलाहरुको आर्थिक, सामाजिक तथा राजनैतिक शशक्तिकरणको अवस्था भल्काउने पाश्वर्चित्र तयार गर्ने ।	कार्यमूलक अनुसन्धान विधिवाट महिलाहरुको आर्थिक, सामाजिक तथा राजनैतिक अवस्थाको चित्रण तयार गरिने छ ।	पाश्वर्चित्र	वजेट घटेमा ।
६.१.१०	लैङ्गिक उत्तरदायी कार्यक्रम तयार गरी पाइलटिङ गर्ने ।	लैङ्गिक उत्तरदायी कार्यक्रम लैङ्गिक हिंसा बढी भएका वडाहरुमा लागु गर्ने ।	कार्यक्रम तथा प्रतिवेदनको प्रति	वजेट घटेमा ।
६.१.११	वाल हकहित तथा वालसंरक्षणको विषयमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण	नगरपालिकास्तरीय वालसंरक्षण समितिका पदाधिकारी, कर्मचारीहरुलाई वालसंरक्षण, वाल हक अधिकारको वारेमा जानकारी गराइएको हुनेछ ।	प्रतिवेदनको प्रति	वजेट घटेमा ।
६.१.१२	हिंसा पीडित वालवालिकाहरुको तथ्याङ्क संकलन गरी परिवार सहयोग कार्यक्रम तयार गर्ने ।	हिंसापीडित वालवालिकाका अभिभावकहरुलाई परामर्श सहयोग प्रदान गर्ने ।	प्रतिवेदनको प्रति	वजेट घटेमा ।
६.१.१३	सामाजिक सुरक्षा शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि आधारभूत तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	सामाजिक सुरक्षा शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुले आधारभूत तालिम पाएका हुनेछन् ।	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
६.१.१४	सामाजिक सुरक्षा शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुका लागि कम्प्युटर तथा आई.टि.सम्बन्धि तालिम	सामाजिक सुरक्षा शाखाका कर्मचारीहरुले सो तालिम पाएका हुनेछन् ।	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।

	आयोजना गर्ने ।			
६.१.१५	सामाजिक शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई संघसंस्था दर्ता, नविकरण सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	पालिकामा संघ संस्था दर्ताको कामले गति पाएको हुनेछ ।	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
६.१.१६	पालिकास्तरमा नीजि तथा गैर सरकारी संस्था परिचालन सम्बन्धि दल वा संयन्त्र खडा गरी उनीहरुको क्षमता विकास गर्ने ।	संयन्त्र निर्माण भई उनीहरु आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारको वारेमा सुसूचित भएका हुनेछन् ।	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।

क्षमता विकासको तर्कसँगत ढांचा ७: भौतिक पूर्वाधार

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	न.पावाट निर्मित भौतिक पूर्वाधारहरु जनचाहानामा आधारित, दीगो, वालवालिका तथा अपाङ्गमैत्री एवं गुणस्तरीय भई जनजीविकामा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन सक्नेछन् ।			
नतिजा ७ भौतिक पूर्वाधार	न.पावाट निर्मित पूर्वाधारहरु दीगो, वाल तथा अपाङ्गमैत्री हुनेछन्	न.पाको हालको भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धि प्राप्ताङ्क ५.२५ बाट वढेर १३ पुग्ने छ ।	वेभसाईट, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
उपलब्धी ७.१	न.पाले सञ्चालन गरेको भौतिक पूर्वाधारका गतिविधिहरु दीर्घकालीन नीति, योजनामा आधारित हुनेछन् ।	न.पाले भौतिक पूर्वाधार अन्तर्गत सडक यातायात गुरुयोजना, जोखिम संवेदनशील भूउपयोग योजना, वातावरणमैत्री योजनाहरु निर्माण गर्नेछ ।	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
७.१.१ क्रियाकलाप	सडक यातायात गुरु योजनाको समीक्षा, पुनर्लेखन गर्ने ।	सडक यातायात गुरु योजनाको समीक्षा गरी यसलाई पुनर्लेखन गरिने छ ।	सडक यातायात गुरुयोजना	वजेट घटेमा ।
७.१.२	स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, यातायात सम्बन्धि नीति र मापदण्ड बनाउने, यातायात गुरुयोजनालाई वार्षिक योजनामा समावेश गर्ने ।	वार्षिक योजनामा भौतिक पूर्वाधारका सैव पक्षहरु समेटिएका हुनेछन् ।	नीतिहरु, वेभसाईट	महामारी भएमा ।
७.१.३	शहरीकरण तथा वस्ती विकास सम्बन्धि नीति, कानून तथा मापदण्ड बनाउने ।	शहरीकरण तथा वस्ती विकास नीति वनी वार्षिक योजना तथा आवधिक योजनामा समाहित गरिएको हुनेछ ।	नीति, योजना	महामारी भएमा ।
७.१.४	अव्यवस्थित वसोवासको वारेमा विस्तृत तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	अव्यवस्थित वसोवासको वारेमा विस्तृत सूचना संकलन भई व्यवस्थित बनाउने कार्यमा सहयोग पुगेको हुनेछ ।	सूचना	महामारी भएमा ।
७.१.५	भूउपयोगको नीति, भूउपयोगको अवस्था भल्काउने विवरण संकलन गर्ने ।	भूउपयोगलाई व्यवस्थित बनाउने कार्यमा सहयोग पुगेको हुनेछ ।	भूउपयोग सम्बन्धि सूचना तथा नीति	महामारी भएमा ।
७.१.६	साना जलविद्युत आयोजना, नविकरणीय उर्जा	साना जलविद्युत आयोजना तथा नविकरणीय उर्जाहरुलाई योजनामा	नीति, कानून तथा मापदण्ड,	महामारी भएमा ।

	सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तयार गर्ने ।	समावेश गरिएको हुनेछ ।	वेभसाईट	
७.१.७	न.पा.का कर्मचारीहरूलाई वैकल्पिक उर्जा प्रविधि सम्बन्धी तालिम आयोजना गर्ने ।	नगरपालिका प्राविधिक कर्मचारीहरूले वैकल्पिक उर्जाको विषयमा तालिम पाएका हुनेछन् ।	नीति, कानून तथा मापदण्ड, वेभसाईट	महामारी भएमा ।
७.१.८	सडक वर्ती नपुगेको स्थानमा सडक वर्तीको व्यवस्था गर्ने	सडक वर्तीको व्यवस्था भएको हुनेछ ।	सडक वर्ती प्रतिवेदन, वेभ साईट प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.९	सिंचाई सम्बन्धी नेपाल सरकारको नीतिलाई सरोकारवालाहरु वीच अभिमुखिकरण	सिंचाई सम्बन्धी नीतिको वारेमा कमितमा १५० जना सरोकारवालाहरूले अभिमुखिकरण पाएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.१०	जलाधार, वन्यजन्तु संरक्षण व्यवस्थापन सम्बन्धी कानून तथा मापदण्ड तयार गरी अभिमुखिकरण गर्ने ।	नीति, कानून तथा मापदण्ड तयार भई सम्बन्धित सरोकारवालाहरु सो विषयमा जानकार भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.११	सडक हरियाली कार्यक्रम	मुख्य तथा सहायक सडकको वरिपरि आकर्षक विरुवा रोपी हरियाली कायम गरिने छ ।	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.१२	फोहरमैला संकलन, पुनः प्रयोग, प्रशोधन तथा विर्सजनको वारेमा भएका नीतिगत व्यवस्था, व्यवस्थापकीय प्रवन्धको वारेमा निर्णायक तहलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	कमितमा पनि ५०० जना सरोकारवालाहरूलाई सो विषयमा अभिमुखिकरण गरिएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.१३	पालिका तथा वडास्तरमा खानेपानी, सरसफाई समन्वय समिति गठन गरी तालिम दिने	नगरपालिका तथा स्वै वडामा समन्वय समिति गठन भई उनीहरूलाई आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकारको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.१४	जोखिम संवेदनशील भूउपयोग योजना सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्ने ।	न.पाका प्राविधिक, योजना, प्रशासनिक शाखा तथा अन्य गरी १० जना कर्मचारीहरु जोखिम संवेदनशील भूउपयोग गुरुयोजना बनाउन सक्षम भएका हुनेछन् ।	तालिमको प्रतिवेदन, तालिममा सहभागी प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.१५	जोखिम संवेदनशील भूउपयोग नक्सा तयार गर्ने ।	न.पाको हरेक वडागत रूपमा भूउपयोग संवेदनशील योजना निर्माण भएको हुनेछ ।	भूउपयोग संवेदनशील नक्सा	वजेट घटेमा ।
७.१.१६	सार्वजनिक नीजि साझेदारी नीति तयार गर्ने ।	न.पाको सार्वजनिक नीजि साझेदारी नीति तयार हुनेछ ।	वेभ साईट नीतिको कपी	वजेट घटेमा ।
७.१.१७	भौतिक पूर्वाधार विकास नीतिको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	न.पाका स्वै कर्मचारी, वडाध्यक्ष तथा जनप्रतिनिधिहरू सो नीतिको वारेमा जानकार हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
७.१.१८	न.पाले भौतिक पूर्वाधार निर्माणको दृष्टिकोणबाट वालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीति निर्माण गर्ने ।	न.पाले अपाङ्गमैत्री तथा वालमैत्री गरी २ वटा नीति वनाई कार्यपालिका तथा गाउँसभाबाट पारित गर्नेछ ।	गास तथा कापाको निर्णय, वेभसाईट	महामारी भएमा ।
७.१.१९	प्राविधिक शाखाका कर्मचारीहरूलाई क्याड,	नगरपालिकाको प्राविधिक शाखाका कमितमा पनि ५ जना	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।

	ईटिएविएस, सडक डिजाइन तथा अनलाईन प्रोक्योरमेन्ट्सको तालिम सञ्चालन गर्ने ।	कर्मचारीहरुले फाइदा पाएका हुनेछन् ।		
७.१.२०	मर्मत संभार कोष सम्बन्धि नीति वनाउने ।	न.पाले सडक, खानेपानी, भवन निर्माण सम्बन्धि मर्मत संभार कोष सम्बन्धि नीति वनाउने छ ।	कापा तथा गासको निर्णय, वेभ साईट	महामारी भएमा ।
७.१.२१	वा.अ.प्र.तथा प्रा. वा.प्र.मू. को मुख्य उपलब्धी, सिकाई तथा यसले पेश गरेको सुझावको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	न.पाले कमितमा पनि ३ वटा वातावरणीय मूल्याङ्कन प्रतिवेदनको सार कर्मचारी तथा पदाधिकारी गरी ३० जनालाई जानकारी गराउने छ ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
७.१.२२	१ दिने वा.अ.प्र. तथा प्रा.वा.मू.को वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	अभिमुखिकरणवाट कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधि गरेर ३० जना लाभान्वित हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
७.१.२३	सडक विस्तार सम्बन्धि विस्तृत विवरण तयार गर्ने, अद्यावधिक गर्ने ।	न.पाले आ.व.अनुसार सडक विस्तारको प्रोजेक्सन तयार गर्नेछ ।	प्रोजेक्सन प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
७.१.२४	सडक विस्तार गर्ने ।	न.पाको सडकको लम्बाई हरेक वर्ष २५ प्रतिशतका दरले बढ्ने छ ।	सडक विस्तार प्रतिवेदन, कापा तथा न.पाको निर्णय,	वजेट घटेमा ।
७.१.२५	न.पाले सडक स्तरोन्नति सम्बन्धि विस्तृत प्रोजेक्सन म्याट्रिक्स निर्माण गर्ने ।	न.पाको सडक स्तरोन्नति प्रोजेक्सन प्रतिवेदन तयार गर्नेछ ।	सडक स्तरोन्नति प्रतिवेदन, कापा तथा न.पाको निर्णय,	महामारी भएमा ।
७.१.२६	सडक स्तरोन्नति गर्ने ।	न.पाको सडक स्तरोन्नति हरेक वर्ष १५ प्रतिशतका दरले बढ्ने छ ।	सडक स्तरोन्नति प्रतिवेदन, कापा तथा न.पाको निर्णय	वजेट घटेमा ।
७.१.२७	राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड तयार गर्ने ।	राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड तयार भई कापा तथा गासबाट पारित हुनेछ ।	राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्डको कपी, गास, कापाको निर्णय	महामारी भएमा ।
७.१.२८	राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्डको वारेमा अभिमुखिकरण	न.पाको योजना तथा प्राविधिक शाखाका कर्मचारीहरु राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्डको वारेमा जानकार भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
७.१.२९	खानेपानी तथा सरसफाईको अवस्था प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने ।	न.पाले हरेक वर्ष खानेपानी तथा सरसफाईको अवस्था प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नेछ ।	अवस्था प्रतिवेदन ।	वजेट घटेमा ।
७.१.३०	सरोकारवालाहरुलाई खानेपानी सम्बन्धि नीतिको वारेमा अनुशङ्खण गर्ने, खानेपानीको मापदण्ड तयार गर्ने । खानेपानीको छुटौ शाखा वा व्यक्ति तोक्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि नीति, यसको मापदण्डको वारेमा कमितमा पनि २०० जना सरोकारवालाहरु जानकार भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.३१	खानेपानी उपभोक्ताहरुको सन्तुष्टि मापन गर्ने ।	खानेपानी उपभोक्ताहरुको गुनासो पहिचान भएको हुनेछ ।	छलफल प्रतिवेदन ।	वजेट घटेमा ।
७.१.३२	सार्वजनिक स्थानहरुमा खानेपानीको व्यवस्था गर्ने ।	खानेपानीको आवश्यकता भएका कमितमा पनि २० वटा सार्वजनिक स्थान पहिचान भई खानेपानीको धारा निर्माण भएको हुनेछ ।	योजना सम्पन्न प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
७.१.३३	नगरपालिका तथा वडास्तरमा खानेपानी तथा	नगरपालिका तथा स्वै वडाहरुमा खानेपानी तथा सरसफाई	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।

	सरसफाई व्यवस्थापन समिति गठन गरी उनीहरुको क्षमता विकास गर्ने । खानेपानी तथा सरसफाईको समस्या, चुनौति तथा अवसरको पहिचान गर्ने ।	समन्वय समिति गठन भई उनीहरुलाई खानेपानीको समस्या, चुनौति र अवसरको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।		
७.१.३४	खानेपानीको विस्तार गर्ने ।	अधिल्लो वर्षको तुलनामा २५ प्रतिशत भन्दा बढी घरधुरीमा खानेपानी सेवा विस्तार हुनेछ ।	खानेपानी विस्तार प्रतिवेदन, अनुगमन प्रतिवेदन,	वजेट घटेमा ।
क्रियाकलाप ७.१.३५	भौतिक पूर्वाधार शाखाको योजना सम्पन्न दर बढाउने ।	शाखाले स्वीकृत वार्षिक योजना अनुसार ८० प्रतिशत भन्दा बढी भौतिक पूर्वाधारका योजना सम्पन्न गरेको ।	भौतिक पूर्वाधार विकास शाखाको प्रगति प्रतिवेदन ।	वजेट घटेमा ।
७.१.३६	फोहरमैला सम्बन्धि नीति निर्माण गर्ने ।	फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति निर्माण भएको हुनेछ ।	नीति, कापा तथा गासको निर्णय	महामारी भएमा ।
७.१.३७	फोहरमैला व्यवस्थापन नीतिको वारेमा अभिमुखिकरण	न.पाका कर्मचारी, पदाधिकारी गरी १०० जनाले फोहर व्यवस्थापन नीतिको वारेमा जानकारी पाएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन, रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
७.१.३८	भौतिक पूर्वाधार शाखाका लागि चाहिने अत्यावश्यक उपकरणहरु खरिद गर्ने ।	भौतिक पूर्वाधार शाखाका लागि चाहिने कमितमा ५ वटा अत्यावश्यक उपकरणहरु खरिद गरिएको हुनेछ ।	जिन्सी प्रतिवेदन, गासको निर्णय ।	वजेट घटेमा ।

क्षमता विकासको तर्कसँगत ढांचा द: सामाजिक समावेशीकरण

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	न.पामा रहेका सामाजिक विकृति तथा विसङ्गतिहरुको अन्त्य भई गरिब, दलित, अपाङ्ग तथा पछाडि परेका वर्गका मानिसहरुले जीवनमा उल्लेखनीय सकारात्मक परिवर्तन आएको हुनेछ ।			
नीतिजा द सामाजिक समावेशीकरण	विपन्न वर्गहरुको सामाजिक समावेशीकरण, शशक्तिकरणका लागि आवश्यक नीति, वजेट, कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिएको हुनेछ ।	न.पाको हालको न्याय सम्पादन सम्बन्धि प्राप्ताङ्क २.२५ वाट वढेर १० पुग्ने छ ।	वेभसाईट, सूचना पार्टी, स्थानीय सुशासन वुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन ।	वजेट घटेमा ।
उपलब्धी द.१	न.पाले लैससासको क्षेत्रमा आवश्यक सबै नीतिहरु तर्जुमा गरेको हुनेछ ।	न.पाले लैससास नीति, सिएफएलजी सम्बन्धि नीति, तर्जुमा गरी पारित गर्नेछ ।	कार्यपालिकाको निर्णय, गाउँसभाको निर्णय, वेभपेज आदि	महामारी भएमा ।
द.१.१ क्रियाकलाप	लैससास सम्बन्धि नीतिको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	न.पाका कर्मचारी पदाधिकारी तथा अन्य सरोकारवालाहरु गरी कमितमा १५० जनालाई लैससास नीतिको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
द.१.२	बालमैत्री स्थानीय शासन पद्धति सम्बन्धि नीति तयार गर्ने ।	नगरपालिकाका कर्मचारी, जनप्रतिनिधि, सरोकारवालाहरु गरी कमितमा २०० जना ले सिएफएलजिको वारेमा जानकार भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
द.१.३	जेण्डर अडिट गर्ने ।	न.पाले जेण्डर अडिट वनाई सार्वजनिक गरेको हुनेछ	जेण्डर अडिट प्रतिवेदन, वेभसाईट आदि	महामारी भएमा
उपलब्धी द.२	न.पाले लैससासको क्षेत्रमा वजेट विनियोजन गर्ने ।	न.पाले पछि परेका वर्गहरुको उत्थानका लागि कुल	वार्षिक योजना, वार्षिक समीक्षा कार्यक्रम	वजेट घटेमा ।

		वजेटको कम्तिमा पनि ३ प्रतिशत वजेट विनियोजन गर्नेछ ।	आदि ।	
क्रियाकलाप ८.२.१	लैससास समिति तथा सञ्जाल निर्माण गर्ने ।	न.पाभित्र कम्तिमा ११ जना समावेश भएको सरोकारवालाहरुको सञ्जाल निर्माण गरिने छ ।	सञ्जाल निर्माण सम्बन्धि कापाको निर्णय, सम्बन्धि शाखाको प्रतिवेदन आदि	महामारी भएमा
८.२.२	नगरपालिकास्तरीय लैससास तथा सञ्जालका प्रतिनिधिहरुलाई अभिमुखिकरण	सञ्जालका ११ जना प्रतिनिधिहरुलाई सञ्जालको उद्देश्य र उनीहरुको भूमिकाको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन, हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
८.२.३	वडास्तरीय लैससास तथा सञ्जाल गठन	हरेक वडामा कम्तिमा ११ जना प्रतिनिधि रहने गरी लैससास तथा सञ्जाल गठन गरिने छ ।	कापा तथा गासको निर्णय, वेभ साईट	महामारी भएमा ।
८.२.४	वडास्तरीय लैससास तथा सञ्जालका लागि अभिमुखिकरण	११० सञ्जालका प्रतिनिधिहरुले सञ्जाल गठनको उद्देश्य र उनीहरुको भूमिकाको वारेमा अभिमुखिकरण पाएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रमको हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
८.२.५	नगरपालिका तथा वडास्तरीय सञ्जाल एवं मध्यस्थकर्ताहरुका लागि अधिकार पैरवी सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गर्ने ।	५ चरणमा सञ्चालन हुने यस तालिमबाट कम्तिमा १४८ जना प्रतिनिधिहरुको क्षमता विकास भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रमको हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
८.२.६	घरेलु हिसा अन्त्यका चेतनामूलक अभियान सञ्चालन गर्ने ।	नगरपालिकामा भएका सम्पूर्ण टोविस, आमा समूह, वालसमूह, महिला समूहका पदाधिकारीहरु गरी कम्तिमा ३००० जनाले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको वारेमा ज्ञान तथा सीप हासिल गरेका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
८.२.७	सामाजिक मनो परामर्शकर्ता भर्ना गर्ने ।	न.पाले कम्तिमा ५ जना सामाजिक मनोपरामर्श कर्ता भर्ना गरेको हुनेछ ।	कापाको निर्णय	वजेट घटेमा ।
८.२.८	वालगृह, पुनर्स्थापना केन्द्र, शिशु स्याहार केन्द्र तथा वालविकास केन्द्र सम्बन्धि नीति वनाई सरोकारवालाहरुलाई जानकारी दिने	कम्तिमा पनि २०० जना सरोकारवालाहरुलाई यो नीतिको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
८.२.९	असहाय वालवालिकाको आवश्यकता पहिचान गर्ने ।	असहाय वालवालिकाहरुको आवश्यकताको विश्लेषण गरिएको हुनेछ ।	आवश्यकता विश्लेषण प्रतिवेदन	
८.२.१०	वालवालिका तथा महिलाहरुका लागि आपतकालीन उद्धार कोष स्थापना गर्ने ।	उद्धार कोष स्थापना भएको हुनेछ ।	उद्धार कोष प्रतिवेदन	
८.२.११	ज्येष्ठ नागरिकहरुको सवाललाई सम्बोधन गर्ने गुणात्मक तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	ज्येष्ठ नागरिकहरुको समस्या, चुनौति र उनीहरुले पुऱ्याएको योगदानको विषयमा सूचना संकलन भएको हुनेछ ।	सूचना प्रतिवेदन	

८.२.१२	ज्येष्ठ नागरिक क्लब गठन गर्ने ।	कमितमा पनि ३० वटा ज्येष्ठ नागरिक क्लब गठन भएको हुनेछ ।	क्लब गठन प्रतिवेदन	
८.२.१३	अपाङ्गहरुको गुणात्मक तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	अपाङ्गहरुको समस्या, चुनौति, उनीहरुका लागि अवसरको खोजी भएको हुनेछ ।	प्रतिवेदन	
८.२.१४	अपाङ्गहरुको बडास्तरीय समितिहरुलाई प्रशंशनीय सोचको वारेमा तालिम	सबै बडाका समितिका पदाधिकारीहरुले सो विषयमा तालिम पाएका हुनेछन् ।	तालिम प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
८.२.१५	एकल महिलाहरुको सवालको पहिचान गर्ने र उनीहरुको गुणात्मक तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	एकल महिलाहरुको विस्तृत विवरण नगरपालिकामा उपलब्ध भएको हुनेछ ।	विवरण प्रतिवेदन	
८.२.१६	पुनर्स्थापना केन्द्र गठन गर्ने ।	न.पामा कमितमा ३ वटा पुनर्स्थापना केन्द्र गठन भएको हुनेछ ।	पुनर्स्थापना केन्द्र गठन प्रतिवेदन, अनुगमन प्रतिवेदन,	वजेट घटेमा ।
८.२.१७	पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालक समितिका लागि अभिमुखिकरण गर्ने ।	पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालन समितिका कमितमा ५० जना पदाधिकारीहरुलाई अभिमुखिकरण गरेको हुनेछ,	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन हाजिरी रेकर्ड आदि ।	वजेट घटेमा ।
८.२.१८	पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालनका लागि कोष निर्माण तथा सञ्चालन ।	न.पा तथा अन्य सरोरकारवालाहरुको सहयोगमा पुनर्स्थापना केन्द्रको कोष स्थापना गरिने छ ।	वार्षिक योजना पुस्तिका, कापा तथा गासको निर्णय ।	वजेट घटेमा ।
८.२.१९	सिएफएलजिको वारेमा न.पा., बडा कार्यालयका कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरु तथा विद्यालयका प्र.अ.हरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	कमितमा पनि १५० जनाले सिएफएलजिको वारेमा जानकारी पाएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन तथा अभिलेख ।	महामारी भएमा ।
८.२.२०	हरेक विद्यालयमा सिएफएलजि प्रवर्द्धन समिति गठन गर्ने ।	न.पाका सबै विद्यालयहरुमा गठन गर्ने ।	समिति गठनको माइन्युट	महामारी भएमा ।
८.२.२१	वालक्लबहरुलाई सिएफएलजि पद्धतिको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	कमितमा ५०० जना वालक्लबका सदस्यहरुले वालक्लबको भूमिका र जिम्मेवारीको वारेमा थाहा पाउने छन् ।	अभिमुखिकरणको माइन्युट	वजेट घटेमा ।
उपलब्धी ८.३	न.पाका कर्मचारी, पदाधिकारी, महिला तथा वालवालिका सञ्चालका प्रतिनिधिहरुले अन्तराष्ट्रिय सन्धी सम्झौताको वारेमा जानकारी भई महिला, वालवालिका तथा पछाडि परेको वर्गको वारेमा हुने विभेदमा कमी आएको हुनेछ,	वैइजिङ्ग घोषणा पत्र, दीगो विकासका लक्ष्यहरु, वालअधिकार तथा जातिय विभेद विरुद्धको अन्तराष्ट्रिय सन्धी सम्झौता, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार संरक्षण गर्ने महासन्धी, आदिको वारेमा कमितमा पनि ५००० जनालाई जानकारी भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
८.३.१	वैइजिङ्ग घोषणा पत्र, दीगो विकास तथा वालअधिकार महासन्धी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको अधिकारको वारेमा न.पाका कर्मचारी, पदाधिकारीहरुलाई सचेतना निर्माण गर्ने ।	कमितमा पनि १०० जनाले यस सम्बन्धमा जानकारी पाएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।

८.३.२	अन्तराष्ट्रिय सन्धी सम्झौताको वारेमा विभिन्न सञ्जाल, समिति, वालक्लव, शिक्षक, अभिभावक तथा विद्यालयका विद्यार्थीहरुलाई जानकारी गराउने ।	कम्तिमा ४९०० जनाले अन्तराष्ट्रिय सन्धी सम्झौताको वारेमा जानकारी पाएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
८.३.३	१६ दिने महिला हिंसा विरुद्धको अभियान सञ्चालन गर्ने ।	हरेक वडाका महिला सञ्जाल तथा वालसञ्जाल मार्फत गरिने सो कार्यकमबाट कम्तिमा ५००० जनाले महिला अधिकारको वारेमा जानकारी पाएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।

क्षमता विकासको तर्कसँगत ढांचा ९: वातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	न.पारित्र रहेका प्राकृतिक श्रोतहरु (जल, जमिन, जंगल, जडिवुटी) को दीगो, सन्तुलित तथा प्रभावकारी प्रयोगबाट न.पावासीहरुको जीवनमा गुणस्तरीय सुधार आएको हुनेछ ।			
नतिजा ९ वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	न.पाले वन, जमिन, जलाशय, जलवायु, जडिवुटी व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति, कार्यकम तथा वजेटको तर्जुमा मार्फत गरिवी निवारण तथा भोकमरीको उन्मुलनमा उल्लेख्य योगदान गरेको हुनेछ ।	न.पाको हालको गरिवी प्रतिशत २२ बाट घटेर ५ प्रतिशतमा भरेको हुनेछ । हाल रहेको १० प्रतिशत भोकमरी घटेर २ प्रतिशतमा भरेको हुनेछ ।	वेभसाईट, स्थानीय सुशासन वुलेटिन, स्वमूल्याङ्कन प्रतिवेदन ।	वजेट घटेमा ।
उपलब्धी ९.१	न.पाले वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति वनाई कार्यान्वयन गरेको हुनेछ ।	वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति तथा कार्यकम वनाई गासबाट पारित गर्नेछ ।	कापाको निर्णय, गासको निर्णय, वेभपेज आदि	महामारी भएमा ।
९.१.१ क्रियाकलाप	वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति वनाउने ।	न.पाले सामुदायिक वन, कवुलियती वन तथा धार्मिक वन सम्बन्धि नीति वनाई पारित गर्नेछ ।	गास तथा का.पा. निर्णय ।	महामारी भएमा ।
९.१.२	जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरुलाई वैज्ञानिक वन व्यवस्थाको वारेमा ३ दिने तालिम ।	जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालाहरु गरी १०० जनाले वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनको वारेमा तालिम पाएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण कार्यकम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
९.१.३	व.उ.स.हरुलाई वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गर्ने ।	वउसहरुका कम्तिमा ५०० जनाले वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम पाएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण कार्यकम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
९.१.४	व.उ.स.हरुको वीच वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन सम्बन्धि वार्षिक समीक्षा गर्ने ।	१०० वटा वउसका सदस्यहरु वार्षिक समीक्षा गोष्ठीमा सहभागि भएका हुनेछन् ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
९.१.५	वन, भूसंरक्षण, जलाधार, जडिवुटी तथा जैविक विविधता सम्बन्धि नीति तयार गर्ने ।	नीति तयार भएको हुनेछ,	नीति	
९.१.६	धार्मिक, सामुदायिक तथा नीजि वन सम्बन्धि विस्तृत	तथ्याङ्क तयार भएको हुनेछ ।	तथ्याङ्क, वेभसाईट	

	तथ्याङ्क संकलन गरी यसलाई योजनामा समावेश गर्ने।			
९.१.७	ब.उ.स.को अवस्था, समस्या, चुनौति, उनीहरुले नगरपालिकाबाट गरेको अपेक्षा, नगरपालिका र उपभोक्ता दुवै मिली गर्न सकिने उदाहरणीय कामको खोजी गर्ने।	स्थिति प्रतिवेदन तयार भएको हुनेछ।	स्थिति प्रतिवेदन	
९.१.८	नगरपालिकामा कहाँ, कति वृक्षारोपणका लागि स्थान छ, कुन कुन खालका विरुवा रोप्न सकिन्दै, वृक्षारोपणको कार्यलाई तदारुकताका साथ लाने रणनीति तयार गर्ने।	वृक्षारोपण रणनीति पेपर	रणनीति पेपर	
९.१.९	नीज वन सम्बन्धि नेपाल सरकारको नीति, कार्यक्रम, हालको अवस्थाको वारेमा उपभोक्ताहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने।	कम्तिमा ३० वटा उपभोक्ता समूहलाई अभिमुखिकरण गरिएको हुनेछ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन।	वजेट घटेमा।
९.१.१०	नगरपालिकामा भएको खाली, पाखो जग्गाको तथ्याङ्क संकलन	तथ्याङ्क संकलन भई उपयोग नीति तयार भएको हुनेछ।	तथ्याङ्क तथा उपयोग नीति	
९.१.११	नगरपालिकामा कुन कुन जडिवटी उत्पादन हुन्छ, यसको उत्पादन, संकलन, प्रवर्द्धन तथा वजार व्यवस्थापनमा रहेका समस्या, चुनौति र अवसरको वारेमा सूचना संकलन गर्ने।	जडिवटीको समस्या, चुनौति तथा अवसरहरुको पहिचान भएको हुनेछ।	सूचना	
९.१.१२	नगरपालिकामा कहाँ कहाँ वर्गैचा स्थापना भएको छ यसको सूचना संकलन गर्ने।	वर्गैचा सम्बन्धि सूचना संकलन भएको हुनेछ।		
९.१.१३	नगरपालिकाभित्र कहाँ कति वन नर्सरीहरु छन, के कस्ता विरुवा उत्पादन हुन्छन, अन्यत्र नर्सरी स्थापनाका अवसर र समस्याहरुको वारेमा सूचना संकलन गर्ने।	वन नर्सरी सम्बन्धि सूचना संकलन भएको हुनेछ।	सूचना	
९.१.१४	न.पा.भित्र के कस्ता वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गीहरु छन, तिनीहरुको समस्या, चुनौतिको वारेमा सूचना संकलन गर्ने।	नगरपालिकाभित्र भएका वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीहरुको वारेमा विस्तृत जानकारी भएको हुनेछ।	सूचना	
९.१.१५	वन्यजन्तुले स्थानीय समुदायमा पारेको असर तथा प्रभावको वारेमा सूचना संकलन गर्ने।	सूचना संकलन भएको हुनेछ।	सूचना	
९.१.१६	न.पा.मा चिडियाखाना स्थापनाको संभाव्यता अध्ययन गर्ने।	सम्भाव्यता अध्ययन भएको हुनेछ।	अध्ययन प्रतिवेदन	

९.१.१७	पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने बन्यजन्तु कुन कुन हो त्यसको अवस्थाको वारेमा जानकारी संकलन गर्ने ।	पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण जीवजन्तुहरुको विवरण तयार भएको हुनेछ ।	अध्ययन प्रतिवेदन	
९.१.१८	बन सम्बन्धि रैथाने जातिहरुको विस्तृत विवरण तयार गर्ने ।	बनका रैथाने जातिहरुको वारेमा विस्तृत विवरण तयार भएको हुनेछ ।	अध्ययन प्रतिवेदन	
९.१.१९	बनमा रहेका मिचाहा प्रजातिको वारेमा विस्तृत विवरण तयार गर्ने ।	मिचाहा प्रजाति र तिनीहरुले गरेको हानी नोक्सानीको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ ।	अध्ययन प्रतिवेदन	
९.१.२०	नगरपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई जलवायु अनुकूलन सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	नगरपालिकाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुले जलवायु अनुकूलन सम्बन्धि अभिमुखिकरण पाई नगरपालिकाको जलवायु अनुकूलन कार्ययोजना बनेको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	
९.१.२१	जडिवुटी खेती सम्बन्धि तालिम ।	१०० जना किसानहरुलाई वैज्ञानिक जडिवुटी खेती सम्बन्धि तालिम प्रदान गरिने छ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन तथा रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
९.१.२२	हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	सउक पेटी, वांझो तथा सार्वजनिक जग्गा गरी कमितमा २० हे. जमिनमा वृक्षारोपण गरिनेछ ।	बन समूह परिचालन प्रतिवेदन ।	बजेट घटेमा ।
९.१.२३	बन नर्सरी स्थापना	बन नर्सरी स्थापना गरिसकेका ३० नर्सरीहरुलाई अनुदान सहयोग गरिने छ ।	बन समूह परिचालन प्रतिवेदन, स्थलगत निरीक्षण	बजेट घटेमा ।
उपलब्धी ९.२	पोखरी, कुवा आदिको संरक्षण तथा संवर्द्धनबाट वातावरण संरक्षणमा योगदान पुरेको हुनेछ ।	न.पाभित्र मासिने अवस्थामा पुरेका कमितमा १०० वटा पोखरी, कुवा आदिको संरक्षण गरिने छ ।	बन तथा वातावरण शाखाको प्रतिवेदन, स्थलगत निरीक्षण प्रतिवेदन ।	बजेट घटेमा ।
कियाकलाप ९.२.१	संकटमा पर्न लागेका कुवा, पोखरी तथा मूलहरुको तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	न.पाभित्र रहेका सबै मूल, पोखरी तथा मूलहरुको तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गरिने छ ।	वातावरण शाखाको प्रतिवेदन, प्रशासन शाखामा भएको रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
९.२.३	टोविसहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने । (संकटासन्न कुवा, पोखरी तथा मूलको वारेमा)	न.पाभित्र रहेका सबै वडाका कमितमा पनि ५० वटा टोल विकास संस्थाहरु यो अभिमुखिकरण कार्यक्रमबाट लाभान्वित हुनेछन् ।	वातावरण शाखाको प्रतिवेदन, प्रशासन शाखामा भएको रेकर्ड,	बजेट घटेमा ।
९.२.४	पोखरी निर्माण तथा मर्मत	न.पाभित्र कमितमा पनि ५० वटा प्लाष्टिक पोखरी निर्माण तथा १० वटा पोखरी मर्मत गरिनेछ ।	वन तथा वातावरण शाखाको प्रतिवेदन, प्रशासन शाखामा भएको रेकर्ड ।	बजेट घटेमा ।
उपलब्धी ९.३	न.पामा भएको जमिनको वैज्ञानिक व्यवस्थापनबाट व्यवसायिक खेती प्रणालीमा सुधार आएको हुनेछ ।	वैज्ञानिक जमिन व्यवस्थापनबाट कमितमा पनि ५०० जना किसानहरु प्रत्यक्षरूपमा लाभान्वित हुनेछन् ।	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	बजेट घटेमा ।
कियाकलाप ९.३.१	भिरालो जमिन व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गर्ने	न.पाका कमितमा पनि १०० जना किसानहरुले भिरालो जमिन व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम पाएका हुनेछन् ।	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
९.३.२	प्राङ्गारिक खेती गर्ने किसानलाई पुरस्कार तथा तालिम दिने ।	न.पाका किसान समूहमध्ये कमितमा १० वटा किसान समुहहरुलाई पुरस्कृत गरी तालिम दिने छ ।	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।

९.३.३	जमिन अनुसार वाली प्रवर्द्धन सहयोग कार्यक्रम	न.पाले जमिनको भिरालोपना तथा माटोको प्रकार अनुसार कुन वडामा कुन वाली लगाउने विषयमा नगरपालिकाले बुलेटिन प्रकाशन गर्नेछ ।	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
९.३.४	स्थानीय जातको वीउको संरक्षण गर्ने ।	न.पाको कमितमा पनि ३ वटाहरूमा स्थानीय जातका वीउ संरक्षण स्थलहरू तय गरिने छ ।	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
९.३.५	स्थानीय जात वीउ संरक्षणका तालिम	स्थानीय तथा रैथाने जातका वालीनालीहरूको वीउ संरक्षण सम्बन्ध तालिम कमितमा १०० जना किसानहरूलाई दिइने छ ।	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
९.३.६	कृषि वन तालिम	कमितमा पनि ४ वटा वडाका ५० जना किसानहरूलाई कृषि वन कार्यक्रम सम्बन्ध तालिम दिइने छ ।	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
९.३.७	वाल उद्यान निर्माण	न.पाभरि कमितमा पनि १० वटा वाल उद्यान निर्माण गरिने छ	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
९.३.८	जमिन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन नीति तयार गर्ने ।	न.पाले कमितमा पनि ३ वटा नीति वनाई पारित गर्नेछ ।	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
९.३.९	सरोकारवालाहरूलाई जमिन, विपद तथा वातावरण व्यवस्थापन नीतिको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	न.पाका कमितमा पनि १०० जना सो सम्बन्ध नीतिहरूको वारेमा जानकार भएको हुनेछन् ।	कृषि शाखाको प्रतिवेदन	महामारी भएमा ।
९.३.१०	कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरू तथा जनसमुदायलाई जलवायु अनुकूलन सम्बन्ध तालिम दिने	कर्मचारी, पदाधिकारीहरू तथा जनसमुदाय गरी १५० जना जलवायु अनुकूलन सम्बन्ध तालिमबाट फाईदा पाई अनुकूलनका कामहरू अघि बढ़नेछन् ।	तालिम प्रतिवेदन ।	वजेट घटेमा ।
९.३.११	विपद व्यवस्थापन नीतिको वारेमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण	विपद व्यवस्थापन समिति, सरोकारवालाहरू सबैलाई विपद व्यवस्थापन नीतिको वारेमा अभिमुखिकरण भएको हुनेछ ।	अभिमुखिकरण प्रतिवेदन	वजेट घटेमा ।
९.३.१२	विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना	नगरपालिकाको विपद प्रतिकार्य योजना बनेको हुनेछ ।	योजना, वैभसाईट	वजेट घटेमा ।
९.३.१३	विपद राहत सामाग्रीको भण्डारण	सामाग्रीको समयमा भण्डारण भएको हुनेछ ।	योजना, वैभसाईट	वजेट घटेमा ।
९.३.१४	जि.आई.एस.को प्रयोग गरी जोखिम नक्सा तयार गर्ने ।	जोखिम नक्सा तयार भई योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहयोग पुगेको हुनेछ ।	नक्सा	वजेट घटेमा ।

क्षमता विकासको तर्कसँगत ढांचा १०: सहकार्य र समन्वय

उद्देश्य	व्याख्या	सूचक	प्रमाणका आधारहरु	जोखिम
लक्ष्य	पूर्वाधार निर्माण, वातावरण संरक्षण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन तथा राजस्व संकलनको क्षेत्रमा भएको अन्तर स्थानीय तहको सहकार्य र समन्वयले गुणस्तरीय मानवीय जीवन यापनमा योगदान पुऱ्याएको हुनेछ ।			
नतिजा १० पूर्वाधार निर्माण	नगरपालिकासँग जोडिएका न.पाहरु वीच साभा भौतिक पूर्वाधार, फोहरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन तथा राजस्व संकलनको क्षेत्रमा सहकार्य र समन्वय भई योजनाहरु कार्यान्वयन भएको हुनेछ ।	न.पाले सहकार्य र समन्वय अन्तर्गत प्राप्त गरेको अंक १.५ बाट बढेर ६ पुगेको हुनेछ ।	वेभसाईट, सूचना पाठी, स्थानीय कापा तथा न.स.का निर्णयहरु ।	वजेट घटेमा ।
उपलब्धि १०.१	अन्तर स्थानीय तह समन्वय तथा सहकार्य नीति निर्माण भएको हुनेछ ।	अ.स.त स.स. नीति ।	कापा निर्णय, गासको निर्णय, वेभपेज आदि ।	महामारी भएमा ।
१०.१.१ क्रियाकलाप	अन्तर स्थानीय तह वीचको अवसर सम्बन्धि कार्यपत्र तयार गर्ने ।	कार्यपत्र	गास तथा कापाको निर्णय	महामारी भएमा ।
१०.१.२	कार्यपत्र छलफल गर्ने ।	न.पाका कमितमा ३० जना सहभागिहरुले अन्तर स्थानीय तह वीचको सहकार्यका अवसरहरुका वारेमा जानकारी पाउने छन्	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।	वजेट घटेमा ।
१०.१.३	कार्यपत्र प्रस्तुती गर्ने ।	अन्तर स्थानीय तहका कमितमा ५० जना कर्मचारी, पदाधिकारी तथा सरोकारवालाहरुलाई सहकार्यको अवसरको वारेमा जानकारी भएको हुनेछ	अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा हाजिरी रेकर्ड ।।	वजेट घटेमा ।
१०.१.४	असत कार्यगत सम्झौता पत्र तयारी	अन्तर स्थानीय तह वीच कमितमा पनि एउटा विषयमा कार्यगत सम्झौता भएको हुनेछ ।	सम्झौता, न.पाका तथा कार्यपालिकाको निर्णय ।	वजेट घटेमा ।
१०.१.५	जि.स.स. र न.पा वीच सहकार्यका लागि कार्यपत्र तयारी तथा प्रस्तुती गर्ने ।	जि.स.स. र न.पा वीच कमितमा पनि एउटा विषयमा कार्यगत सम्झौता भएको हुनेछ ।	सम्झौता, न.पा. तथा कार्यपालिकाको निर्णय ।	वजेट घटेमा ।

कार्यक्रम कार्यतालिका (वजेट रु. हजारमा)

प्रमुख क्रियाकलाप	वजेट रु. (हजारमा)	आर्थिक वर्ष												
		२०७९			२०८०			२०८१			२०८२			२०८३
प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ

शासकीय प्रवन्ध

सबै कानूनहरू प्रकाशन गर्ने ।	१००																									
न.स./ का.पा. / विषयगत समिति उपसमितिहरूको कार्यविधि निर्माण गर्ने ।	१०																									
गास सञ्चालन कार्यविधिको वारेमा अनुशिक्षण गर्ने ।	५०																									
कापाका सदस्यहरूलाई का.पा.सञ्चालन कार्यविधिको वारेमा अनुशिक्षण गर्ने ।	५०																									
विषयगत समितिका सदस्यहरूलाई विषयगत समिति सञ्चालन कार्यविधिको वारेमा अनुशिक्षण गर्ने ।	५०																									
अनुगमन समिति तथा कर्मचारीहरूलाई अनुगमन निर्देशिकाको वारेमा अनुशिक्षण गर्ने ।	३०																									
अनुगमन प्रतिवेदन सामुहिक छलफल अभ्यास शुरू गर्ने ।	५०																									
अनुगमन प्रतिवेदन वेभ साईटमा राख्ने ।	००																									
चौमासिक रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने ।	५००																									
वार्षिक सामाजिक परीक्षण गर्ने ।	१००																									
सूचना पाटीलाई व्यवस्थित गर्ने ।	५०																									
स्थानीय सुशासन वुलेटिन प्रकाशन गर्ने ।	२००																									
उ.स.हरूलाई सार्वजनिक परीक्षण निर्देशिकाको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	२००																									
सार्वजनिक परीक्षणको गुणस्तर लेखाजोखा गर्ने ।	५०																									
आलेप शाखाको कर्मचारीलाई तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	१००																									
न.पा.तथा सबै वडा कार्यालयहरूको	००																									

चौमासिक रुपमा आलेप गर्ने ।															
आलेप प्रतिवेदन गाउँसभा तथा कार्यपालिकाको वैठकमा पेश गर्ने ।	००														
शाखा प्रमुखहरुले मासिक कार्ययोजना तथा प्रगति प्र.प्र.अ.अधिकृतलाई पेश गर्ने ।	००														
शाखा प्रमुखहरुको मासिक वैठक सञ्चालन गर्ने ।	५०														
वडा सचिवहरुले मासिक कार्ययोजना तथा प्रगति प्र.प्र.अ.लाई पेश गर्ने ।	००														
वडा सचिव तथा न.पा.का कर्मचारीहरुको द्विमासिक वैठक सञ्चालन	५०														
सबै कानूनहरुको एकिकृत पुस्तिका निर्माण गर्ने ।	५०														
सबै कानूनहरुको एकिकृत पुस्तिका वेभसाईटमा प्रकाशन गर्ने ।	००														
राजपत्रमा प्रकाशन गर्न वाँकी सबै कानूनहरु वेभसाईट, फेसबुक पेजमा राख्ने ।	००														
सबै नीतिहरुलाई आ.यो., गु.यो. वार्षिक योजना आदिमा मूलप्रवाहीकरण गर्ने ।	००														
सबै नीति नियमहरुको विश्लेषित सारांश रूप तयार गर्ने ।	१०														
सबै नीतिहरुमा लैससास नीतिलाई मूलप्रवाहीकरण गर्ने ।	१०														
लैससास नीतिको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	२००														
लैससास सम्बन्धि संयन्त्रहरु निर्माण तथा परिचालन गर्ने ।	५०														
लैससास सम्बन्धि संयन्त्रहरुलाई परिचालन गर्ने ।	१००														
प्रकाशित सबै कानूनहरुको वारेमा सबै	४००														

सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।														
जम्मा	२४६०													

प्रमुख क्रियाकलाप	बजेट रु. (हजारमा)	आर्थिक वर्ष												
		२०७९ प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	२०८० प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	२०८१ प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	२०८२ प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	
सँगठन तथा प्रकाशन														
हरेक शाखाको कार्यविवरण तयार गर्ने ।	१०													
कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुको कार्यसम्पादन सम्भौता गर्ने ।	१०													
कार्यसम्पादनका आधारमा सबै भन्दा उत्कृष्टलाई पुरस्कृत गर्ने ।	१५०													
गै.स.स.हरुको पार्श्वचित्र तयार गर्ने ।	१००													
गैससहरुसँगको चौमासिक वैठक वस्ने ।	१००													
नगरपालिकाको सञ्चार रणनीति तयार गर्ने ।	१०													
सञ्चार रणनीतिको वारेमा कर्मचारीहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	१००													
न.पा.को सेवा प्रवाहको मापदण्ड तयार पार्ने ।	५०													
कर्मचारीहरुको आचारसंहिता तयार गर्ने ।	१०													
टोल विकास संस्थाको गठन गर्ने (टो.वि.स)	१०													
टोविसहरुको काम, कर्तव्यको वारेमा अभिमुखिकरण ।	२००													
कर्मचारीहरुका लागि व्यक्तित्व विकास सम्बन्धि तालिम आयोजना गर्ने ।	२००													
स्थानीय सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धि नेपाल सरकारको नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त आदिको विषयमा कर्मचारीहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	५००													
सँगठन तालिका सार्वजनिक गर्ने ।	०													

नगरपालिकाको मानव संसाधन विकास सम्बन्धि अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन नीति वनाउने	०																			
नगरपालिकाभित्र भएका पत्रकार तथा पत्रकार बन्न चाहने व्यक्तिहरुलाई पत्रकारिताको तालिम आयोजना गर्ने ।	५००																			
उपभोक्ता हकहितको वारेमा अभिमुखिकरण	२५०																			
एफ.एम.रेडियो सम्बन्धि नीतिको वारेमा एफ.एम.रेडियोलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५०																			
जिल्ला समन्वय समितिसँग प्रशासन सम्बन्धि विषयमा समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।	१००																			
भाषा, संस्कृति सम्पदा र ललितकला हेने शाखा, कर्मचारी स्पष्ट रूपमा तोक्ने तथा सम्बन्धि सरोकारवालाहरुलाई सो सम्बन्धमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	१००																			
पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र सँग्रालयको संरक्षण, सम्भार, प्रवर्द्धन र विकासको कार्ययोजना	१२५																			
परंपरागत जात्रा तथा पर्वहरुको दस्तावेज तयार गरी वेभसाईटमा राख्ने	१००																			
पर्यटकीय रूपमा महत्वपूर्ण स्थानहरुको पुस्तिका तयार गर्ने ।																				
नगरपालिकामा पर्यटन हेने शाखाको स्थापना तथा पर्यटकीय स्थानहरुको महत्वको वारेमा जनसमुदायमा चेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	५००																			
जम्मा	३३७५																			

प्रमुख क्रियाकलाप	वजेट रु. (हजारमा)	आर्थिक वर्ष												
		२०७९			२०८०			२०८१			२०८२			२०८३
		प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.
वार्षिक वजेट तथा योजना व्यवस्थापन														
पाश्वर्चित्र तयार गर्ने ।	१०००													
आ.वि.यो तयार गर्ने ।	७०००													
दीगो विकास लक्ष्यको वारेमा अभियुक्तिकरण गर्ने ।	५०													
दीगो विकासका लक्ष्यहरूलाई मूलप्रवाहीकरण गर्ने ।	००													
सहभागितात्मक वार्षिक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको वारेमा ३ दिने तालिम सञ्चालन गर्ने ।	४००													
सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावली, आर्थिक प्रशासन नियमावली तथा खरिद योजना सम्बन्धि अनुशिक्षण प्रदान गर्ने ।	३००													
सूचना तथा सेवा प्रवाह नीतिको वारेमा अन्तर्किया कार्यक्रम ।	३००													
अनुगमन सम्बन्धि अभियुक्तिकरण	५०													
उ.स.को काम, कर्तव्य र अधिकार, सार्वजनिक परीक्षण सम्बन्धि अभियुक्तिकरण गर्ने ।	४००													
संयुक्त अनुगमन परिपाटीको विकास	००													
योजनाको चौमासिक, अर्द्धवार्षिक तथा वार्षिक समीक्षा गर्ने ।	५००													
विकास आयोजना सम्बन्धि नीतिको वारेमा सरोकारवालाहरूलाई अभियुक्तिकरण गर्ने ।	५००													
तेश्रो पक्षबाट आयोजनाको अध्ययन अनुसन्धान गर्ने ।	१०००													

बेरोजगारहरुको तथ्याङ्क संकलन	१००															
जम्मा रु.	११६००															

प्रमुख क्रियाकलाप	बजेट रु. (हजारमा)	आर्थिक वर्ष													
		२०७९		२०८०		२०८१		२०८२		२०८३					
		प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ.		
वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन															
आयव्ययको वर्गीकरण तथा लेखाङ्कन तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	५०														
आयव्ययको मासिक रूपमा सार्वजनिकरण गर्ने ।	००														
वार्षिक खरिद योजना तयार गर्ने ।	५०														
राजस्व योजना तयार गर्ने ।	२००														
राजस्व असुली साक्षरता कार्यक्रम गर्ने ।	५००														
सबै वडामा सम्पत्ति कर सम्बन्धि अनुशिष्ठण कार्यक्रम	५००														
सम्पत्ति कर तथा आयकरको एकिकृत सफूटवेयर खरिद तथा सो सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	२००														
व्यवसाय दर्ता/ अद्यावधिक सम्बन्धि घुम्ति शिविर सञ्चालन	३००														
व्यवसाय दर्ता गरेका व्यवसायीहरुको प्रोफाइल तयार गर्ने ।	२०														
विभिन्न निर्माण व्यवसायी, ठूला करदाता र न.पा. वीच अन्तिक्रिया कार्यक्रम	२००														
सरोकारवालाहरु वीच राजस्व सम्बन्धि नीतिको वारेमा समीक्षा तथा कम्प्युटर वितिङ्ग प्रणाली नभएको वडाहरुमा क.वि.प्र. शुरू गर्ने ।	२५०														
राजस्व तथा श्रोतको उपयोग सम्बन्धि नीतिको विषयमा राजस्व परामर्श	५००														

समितिलाई तालिम														
राजस्व परामर्श शाखा, कर्मचारी तथा पदाधिकारी तथा जनप्रतिनिधिहरुलाई अन्य गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले राजस्वको क्षेत्रमा गरेको उदाहरणीय कामको वारेमा अभिमुखिकरण	५००													
राजस्व तिर्नका लागि ईच्छाशक्ति कम हुनाको कारणहरुको अनुसन्धान तथा सो विषयमा प्रशिक्षण	२५०													
आर्थिक नीतिको वारेमा कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई अभिमुखिकरण	२५०													
वजेट तर्जुमा तथा आय व्यय प्रक्षेपणको विषयमा आर्थिक प्रशासन शाखाका कर्मचारीहरुलाई अभिमुखिकरण	५००													
लेखा तथा अन्य शाखाका कर्मचारीहरुलाई सूचना प्रविधिको वारेमा तालिम	५००													
सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन सम्बन्ध तालिम	५००													
जम्मा	५२७०													

प्रमुख क्रियाकलाप	वजेट रु. (हजारमा)	आर्थिक वर्ष												
		२०७९			२०८०			२०८१			२०८२			२०८३
प. चौ.	दो. चौ.	ते. चौ	प. चौ.	दो. चौ.	ते. चौ	प. चौ.	दो. चौ.	ते. चौ	प. चौ.	दो. चौ.	ते. चौ	प. चौ.	दो. चौ.	ते. चौ
सेवा प्रवाह														
घटना दर्ता सम्बन्ध अभियान चलाउने ।	५००													
वालवालिकाहरुको खुद भर्ना दरमा वृद्धि गर्ने ।	००													
सबै विद्यालयको संस्थागत स्वमूल्याङ्कनको कार्यविधि तयार गर्ने ।	२०													
सबै विद्यालयहरुले वि.सु.का.निर्माण	१००													

गर्नेछन ।																
विद्यालयका प्र.अ. तथा शिक्षा शाखा वीच भएको कार्यसम्पादन सम्झौताको उपलब्धी मापन गर्ने ।	२०															
वालक्लवहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	१००															
वि.व्य.स.लाई तालिम सञ्चालन गर्ने ।	२००															
अभिभावक भेला गर्ने ।	२००															
वालवालिकाहरुलाई खोप लगाउने	००															
स्वा.व्य.स.का पदाधिकारीहरुका लागि तालिम सञ्चालन गर्ने ।	२००															
स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक उपकरणहरुको व्यवस्था	२०००															
हेल्प रेडिनेस सर्भे गर्ने ।	५००															
कार्य सम्पादन सम्झौता गर्ने ।	२०															
नेतृत्व विकास सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने ।	१००															
रेडियो कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	३००															
किसान सम्हू गठन गर्ने ।	२०															
किसानहरुको नेटवर्क स्थापना गर्ने तथा नेटवर्कको वैठक सञ्चालन गर्ने ।	२०															
एक गाउँ एक उत्पादनको नीतिको पैरवी गर्ने ।	५०															
कृषि क्षेत्रको विकास सम्बन्धि समीक्षा कार्यक्रम	२००															
माटो परीक्षण शिविर सञ्चालन गर्ने ।	३००															
जलवायु परिवर्तन सम्बन्धि तालिम	३००															
वाखाको श्रोत केन्द्र निर्माण गर्ने ।	१५००															
उन्नत वाखा, गाईभैसी तथा वर्गुरको नमूना खोर/गोठ निर्माण गर्ने ।	२०००															
प्रारंभिक वाल विकास केन्द्रका सहजकर्ताहरुका लागि तालिम	५००															
स्थानीयस्तरमा कक्षा १, २ र ३ को	५००															

पाठ्यक्रम तयार गर्ने ।													
अभिभावकहरूलाई छोरीको शिक्षा विषयक उत्प्रेरित कक्षा चलाउने ।	२५०												
शिक्षाको गुणस्तर सुधारका लागि कार्यमूलक अनुसन्धान गर्ने ।	५००												
पुस्तकालय सहयोग कार्यक्रम	५००												
आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धि नीति, कानुन, मापदण्ड, योजनाको निर्माण सम्बन्धि विषयमा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	०												
स्वास्थ्य शाखाले आफ्नो शाखाको प्राथमिकता, लक्ष्य र रणनीति तयार गरी सबै शाखा, स्वास्थ्यकर्मी, जनप्रतिनिधिहरूलाई योजना तर्जुमा भन्दा अगावै जानकारी गराउने	२५०												
नगरपालिकाको विकट वडाहरूमा स्वास्थ्य क्लिनिक खोल्न प्रोत्साहन गर्ने ।	२५०												
नगरपालिकाको अस्पताल स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धि मापदण्ड तयार गर्ने ।	०												
स्वास्थ्य वीमाको वारेमा दुर्गम भेगका मानिसहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५०												
स्वास्थ्य आमा समुहलाई संस्थागत विकास सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्ने ।	५००												
सूर्ति, मदिरा, लागु पदार्थ सेवनकर्ताहरूको तथ्याङ्क संकलन गरी यस सम्बन्धि कार्यमूलक अनुसन्धान गर्ने ।	१०००												
सूर्ति, मदिरा तथा लागु पदार्थ सेवनकर्ताहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम	१०००												
आपतकालीन अवस्था अगावै स्वास्थ्य	१५००												

सामाग्री संकलन गर्ने ।													
नसर्ने रोगको वारेमा समुदायमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम	५००												
कृषि प्रसार, उत्पादन, व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तयार गर्ने ।	०												
नगरपालिकास्तरीय कृषि प्रसारको संयन्त्र खडा गर्ने, प्राविधिकहरूलाई कृषि वजार सूचना, हाट वजार, प्रविधि प्रसार र कृषक क्षमता विकास तालिमको आयोजना गर्ने ।	१०००												
नगरपालिकामा कृषि विपद महामारीको विषयमा योजना तथा वजेट बनाउने ।	५००												
कृषि वातावरण सम्बन्धि सचेतनामूलक सामाग्री बनाई कृषि संयन्त्र मार्फत पैरवी गर्ने ।	०												
गाउँ कृषि कार्यकर्ता भर्नाका लागि वडाध्यक्षसँग पैरवी गर्ने ।	०												
उच्चमूल्ययुक्तवालीको वारेमा प्राविधिक तथा किसानहरूलाई अभिमुखिकरण	२५०												
कृषि विमाको अवस्थाको वारेमा सूचना संकलन	०												
उन्नत कृषि व्यवसायको वारेमा किसानहरूको क्षमता विकास	१०००												
किसानहरूका लागि उन्नत वीउ, कृषि औजार, विषादी सहयोग	१०००												
नगरपालिकामा कृषि सहकारीहरूसँग अन्तर्किया	०												
विभिन्न खालका कृषि प्रविधि सम्बन्धि सूचना सामाग्री संकलन गर्ने ।	०												
कृषि उत्पादन सम्बन्धि तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	०												

पशुपालन, पशुस्वास्थ्य सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड सम्बन्धि विषयमा भएका सामाग्रीहरुको संकलन गर्ने ।	०														
पशुपालक कृषक तथा कृषि सहकारीहरुसँगको नेटवर्कस स्थापना गर्ने ।	०														
ए.आई.सेन्टर थप्ने ।	५००														
नगरपालिकालाई पशु विमा प्रिमियमका लागि किसानहरुलाई सहयोगका लागि उत्प्रेरित गर्ने ।	०														
कृषकहरुको डालेघांस तथा भुइघांसको आवश्यकताको पहिचान गर्ने ।	०														
प्राचीविधिकलाई दानाको गुणस्तर सम्बन्धि विषयमा तालिम प्रदान गर्ने ।	१५०														
पशुवधशालाको आवश्यकता, यसको गुणस्तर सम्बन्धि विषयमा सूचना सामाग्री संकलन गर्ने ।	०														
पशुहरुलाई खोपको व्यवस्था गर्ने ।	५००														
नगरपालिकास्तरीय सहकारी संयन्त्र निर्माण गरी सहकारी ऐन नियमको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५०														
सहकारी संस्थाको प्रोफाइल तयार पार्ने ।	०														
स्थानीय सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धि मापदण्ड बनाउनका लागि सहकारीहरुसँग समन्वय गर्ने ।	०														
सहकारीको सन्दर्भमा के विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गर्न सकिन्छ यसको वारेमा वित्तीय संस्था तथा सहकारीसँग परामर्श गरी शाखालाई अनुसन्धानका लागि प्रेरित गर्ने ।	०														

सहकारीका लागि श्रोत विनियोजन गर्न सहकारी मार्फत पैरवी गर्ने ।	०														
जम्मा	२१३००														

प्रमुख क्रियाकलाप	वजेट रु. (हजारमा)	आर्थिक वर्ष											
		२०७९ प.चौ.			२०८० प.चौ.			२०८१ प.चौ.		२०८२ प.चौ.		२०८३ प.चौ.	
नीतिगत पैरवी, वकालत तथा सम्प्रेषण													
लैंड्रिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि नीतिको वारेमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण	५००।												
सबै सरोकारवालाहरु वीचमा न्यायिक कार्यसम्पादन सम्बन्धि विद्यमान नीति, सबल पक्ष, कमजोर पक्ष, चुनौति तथा अवसरको वारेमा छलफल तथा अन्तर्किया	५००।												
वडास्तरमा सम्पादन हुने न्यायिक मध्यस्थताको स्पष्ट रूपरेखा भल्क्ने नीति निर्माण	००												
वडास्तरीय मेलमिलाप केन्द्र सम्बन्धि नीतिको वारेमा सम्बन्धित सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण	५००।												
लैंड्रिक हिंसाबाट पीडित व्यक्तिहरुको विस्तृत विवरण तयार गर्ने	५००।												
बेनी नगरपालिकाको लैंड्रिक हिंसा अडिट	१००।												
बेनी नगरपालिकाको लैंड्रिक हिंसाको अध्ययन अनुसन्धान	१००।												
बेनी नगरपालिकाको पुनर्स्थापना केन्द्र सम्बन्धि कार्यविधि तयार गर्ने	००												
नगरपालिकाको वालश्रम, वालविवाह, वहुविवाह, बोक्सी प्रथा आदि विकृति	१००												

निर्मूलन सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था गर्ने ।														
बेईजिङ घोषणा पत्रका बाह्यटा प्रतिवद्धता र दिगो विकासका सत्रवटा लक्ष्यहरु, बाल अधिकार, जातीय विभेद विरुद्धको अन्तराष्ट्रिय महासंघी (ICERD), ILO, अपांगता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार संरक्षण गर्ने महासंघी आदिको वारेमा स्थानीय सरकारका प्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई अभिमुखिकरण	५००।													
महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासंघी (CEDAW) कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परीषदबाट पारित प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० सम्बन्धी विषयमा अभिमुखिकरण	५००।													
महिला हक सम्बन्धी नीतिको वारेमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	१५०													
महिलाहरुको आर्थिक, सामाजिक तथा राजनैतिक शशक्तिकरणको अवस्था भल्कुउने पाश्वर्चित्र तयार गर्ने ।	५००													
लैंड्रिक उत्तरदायी कार्यक्रम तयार गरी पाइलटिङ गर्ने ।	२५०													
बाल हकहित तथा बालसंरक्षणको विषयमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण	२५०													
हिंसा पीडित बालवालिकाहरुको तथ्याङ्क संकलन गरी परिवार सहयोग कार्यक्रम तयार गर्ने ।	२५०													
सामाजिक सुरक्षा शाखामा कार्यरत	२५०													

कर्मचारीहरुलाई सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि आधारभूत तालिमको व्यवस्था गर्ने ।														
सामाजिक सुरक्षा शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुका लागि कम्प्युटर तथा आई.टि सम्बन्धि तालिम आयोजना गर्ने ।	२५०													
सामाजिक शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई संघसंस्था दर्ता, नविकरण सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	२५०													
नगरपालिकास्तरमा नीजि तथा गैर सरकारी संस्था परिचालन सम्बन्धि दल वा संयन्त्र खडा गरी उनीहरुको क्षमता विकास गर्ने ।	२५०													
हरेक वडाको मेलमिलाप केन्द्र व्यवस्थापन समिति तथा सरोकारवालाहरुलाई मध्यस्थता सम्बन्धित अभिमुखिकरण कार्यक्रम	१०००													
मध्यस्थकर्ताहरुको पुनर्नार्जगी तालिम	५००													
हरेक वडाहरुमा मध्यस्थता केन्द्र गठन तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	५००													
वडामा रहेका समुदायमा आधारित संस्थाहरुलाई लैड़िक समानता सम्बन्धि अभिमुखिकरण	५००													
वडास्तरमा न्यायिक मध्यस्थता घुस्ती सेवा कार्यक्रम	७५०													
लैड़िक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि नीतिको वारेमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण	५००													
राम्रो कार्य सम्पादन गर्ने मध्यस्थ कर्ता पुरस्कार कार्यक्रम	७५०													
न्यायिक समिति तथा मध्यस्थता केन्द्रले	५००													

सम्पादन गरेका कामहरूको समीक्षा कार्यक्रम																
न्यायिक समितिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम	५५०															
न्यायिक समिति तथा मध्यस्थता केन्द्रका कामकारवाही सम्बन्धि सुचना सम्प्रेषण	१००															
नगरपालिकाले न्याय सम्पादनमा गरेका असल अभ्यासहरूको छपाई	१००															
वालकलवहरूलाई लैङ्गिक समानता सम्बन्धि अभिमुखिकरण	३००															
पुनर्स्थापना केन्द्र निर्माण तथा सञ्चालन																
पुनर्स्थापना केन्द्र निर्माण (१ वटा)	२०००															
न्यायिक कार्यसम्पादन सम्बन्धि कार्यहरूको अनुगमन तथा सिकाई आदान प्रदान	५००															
नगरपालिकाको वडाहरूमा अनुगमन	५००															
नजिकका नगरपालिकाहरूले सम्पादन गरेको असल अभ्यासहरूको अनुगमन तथा सिकाई आदान प्रदान	५००															
राहत सहयोग तथा मनो सामाजिक परामर्शकर्ता																
हिंसा पिडितहरूका लागि राहत सहयोग कार्यक्रम	५००															
मनो सामाजिक परामर्शकर्ता भर्ना तथा परिचालन (गैर सरकारी संस्थासँगको समन्वय)	१०००															
यातायात खर्च तथा इन्धन	१०००															
जम्मा	१६७५०।															

प्रमुख क्रियाकलाप	वजेट रु. (हजारमा)	आर्थिक वर्ष											
		२०७९		२०८०		२०८१		२०८२		२०८३			
		प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौं	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौं	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौं	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौं
भौतिक पूर्वाधार													
जोखिम संवेदनशील भूउपयोग योजना सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गर्ने ।	५००												
प्राविधिक शाखाका कर्मचारीहरुलाई क्याड, ईटिएविएस, सडक डिजाइन तथा अनलाईन प्रोक्योरमेन्ट्सको तालिम सञ्चालन गर्ने ।	३००												
जोखिम संवेदनशील भूउपयोग नक्सा तयार गर्ने ।	७५०												
सार्वजनिक नीजि साझेदारी नीति तयार गर्ने ।	००												
भौतिक पूर्वाधार विकास नीतिको वारेमा अभियुक्तिकरण गर्ने ।	५००												
न.पाले भौतिक पूर्वाधार निर्माणको दृष्टिकोणबाट वालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीति निर्माण गर्ने ।	००												
मर्मत संभार कोष सम्बन्धि नीति वनाउने ।	००												
वा.अ.प्र.तथा प्रा. वा.प्र.मू. को मुख्य उपलब्धी, सिकाई तथा यसले पेश गरेको सुझावको वारेमा अभियुक्तिकरण गर्ने ।	३००												
१ दिने वा.अ.प्र. तथा प्रा.वा.मू.को वारेमा अभियुक्तिकरण गर्ने ।	३००												
सडक विस्तार सम्बन्धि विस्तृत विवरण तयार गर्ने, अद्यावधिक गर्ने ।	२००												
न.पाले सडक स्तरोन्नति सम्बन्धि विस्तृत प्रोजेक्सन म्याट्रिक्स निर्माण गर्ने ।	१००												

राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड तयार गर्ने ।	००															
राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्डको वारेमा अभिमुखिकरण	२००															
खानेपानी तथा सरसफाईको अवस्था प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्ने ।	००															
स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, यातायात सम्बन्धि नीति र मापदण्ड वनाउने, यातायात गुरुयोजनालाई वार्षिक योजनामा समावेश गर्ने ।	५००															
शहरीकरण तथा वस्ती विकास सम्बन्धि नीति, कानून तथा मापदण्ड वनाउने ।	०															
अव्यवस्थित वसोवासको वारेमा विस्तृत तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	२५०															
भूउपयोगको नीति, भूउपयोगको अवस्था भक्तिकाउने विवरण संकलन गर्ने ।	२५०															
साना जलविद्युत आयोजना, नविकरणीय उर्जा सम्बन्धि नीति, कानून तथा मापदण्ड तयार गर्ने ।	०															
न.पा.का कर्मचारीहरुलाई बैकल्पिक उर्जा प्रविधि सम्बन्धि तालिम आयोजना गर्ने ।	२५०															
सडक वर्ती नपुगेको स्थानमा सडक वर्तीको व्यवस्था गर्ने	२५०															
सिंचाई सम्बन्धि नेपाल सरकारको नीतिलाई सरोकारवालाहरु वीच अभिमुखिकरण	२५०															
जलाधार, वन्यजन्तु संरक्षण व्यवस्थापन सम्बन्धि कानून तथा मापदण्ड तयार गरी अभिमुखिकरण गर्ने ।	०															
सडक हरियाली कार्यक्रम	२५०															

पुनर्स्थापना केन्द्र गठन गर्ने ।	५०															
पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालक समितिका लागि अभिमुखिकरण गर्ने ।	५००															
पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालनका लागि कोष निर्माण तथा सञ्चालन ।	५०															
सिएफएलजिको वारेमा न.पा., वडा कार्यालयका कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरु तथा विद्यालयका प्र.अ.हरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	५००															
हरेक विद्यालयमा सिएफएलजि प्रवर्द्धन समिति गठन गर्ने ।	३०															
वालक्लवहरुलाई सिएफएलजि पद्धतिको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	५००															
१६ दिने महिला हिंसा विरुद्धको अभियान सञ्चालन गर्ने ।	५००															
वालगृह, पुनर्स्थापना केन्द्र, शिशु स्याहार केन्द्र तथा वालविकास केन्द्र सम्बन्धी नीति वनाई सरोकारवालाहरुलाई जानकारी दिने	१०००															
असहाय वालवालिकाको आवश्यकता पहिचान गर्ने ।	०															
वालवालिका तथा महिलाहरुका लागि आपतकालीन उद्धार कोष स्थापना गर्ने ।	१०००															
ज्येष्ठ नागरिकहरुको सवाललाई सम्बोधन गर्ने गुणात्मक तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	०															
ज्येष्ठ नागरिक क्लब गठन गरी अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५०															
अपाङ्गहरुको गुणात्मक तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	२५०															
अपाङ्गहरुको वडास्तरीय समितिहरुलाई प्रशंशनीय सोचको वारेमा तालिम	२५०															

व्यवस्था गर्ने														
स्थानीय जात वीउ संरक्षणका तालिम	५००													
कृषि वन तालिम	५००													
वाल उद्यान निर्माण	५००													
जमिन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन नीति तयार गर्ने ।	००													
सरोकारवालाहरुलाई जमिन, विपद तथा वातावरण व्यवस्थापन नीतिको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	७५०													
वन, भूसंरक्षण, जलाधार, जडिवुटी तथा जैविक विविधता सम्बन्धि नीति तयार गर्ने ।	०													
धार्मिक, सामुदायिक तथा नीजि वन सम्बन्धि विस्तृत तथ्याङ्क संकलन गरी यसलाई योजनामा समावेश गर्ने ।	०													
बन उपभोक्ता समूहको अवस्था, समस्या, चुनौति, उनीहरुले नगरपालिकाबाट गरेको अपेक्षा, नगरपालिका र उपभोक्ता दुवै मिली गर्न सकिने उदाहरणीय कामको खाजी गर्ने ।	०													
नगरपालिकामा कहाँ, कति वृक्षारोपणका लागि स्थान छ, कुन कुन खालका विरुवा रोप सकिन्छ, वृक्षारोपणको कार्यलाई तदारुकताका साथ लाने रणनीति तयार गर्ने ।	०													
नीजि वन सम्बन्धि नेपाल सरकारको नीति, कार्यक्रम, हालको अवस्थाको वारेमा उपभोक्ताहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५०													
नगरपालिकामा भएको खाली, पाखो जग्गाको तथ्याङ्क संकलन गरी का.यो. बनाउने ।	०													
नगरपालिकामा कुन कुन जडिवुटी उत्पादन	०													

हुन्छ, यसको उत्पादन, संकलन, प्रवर्द्धन तथा वजार व्यवस्थापनमा रहेका समस्या, चुनौति र अवसरको वारेमा सूचना संकलन गरी का.यो बनाउने ।													
नगरपालिकामा कहाँ कहाँ वर्गेचा स्थापना भएको छ यसको सूचना गरी का.यो बनाउने	०												
नगरपालिकाभित्र कहाँ कर्ति वन नर्सरीहरु छन्, के कस्ता विरुद्धा उत्पादन हुन्छन्, अन्यत्र नर्सरी स्थापनाका अवसर र समस्याहरुको वारेमा सूचना संकलन गरी का.यो बनाउने	०												
न.पा.भित्र के कस्ता वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गीहरु छन्, तिनीहरुको समस्या, चुनौतिको वारेमा सूचना संकलन गरी कार्ययोजना बनाउने ।	०												
वन्यजन्तुले स्थानीय समुदायमा पारेको असर तथा प्रभावको वारेमा सूचना संकलन गरी कार्ययोजना बनाउने ।	०												
न.पा.मा चिडियाखाना स्थापनाको संभाव्यता अध्ययन गरी कार्ययोजना बनाउने ।	२५०												
पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने वन्यजन्तु कुन कुन हो त्यसको अवस्थाको वारेमा जानकारी संकलन गरी का.यो. बनाउने ।	०												
वन सम्बन्धि रैथाने जातिहरुको विस्तृत विवरण तयार गरी का.यो. बनाउने ।	०												
वनमा रहेका मिचाहा प्रजातिको वारेमा विस्तृत विवरण तयार पारी का.यो बनाउने ।	०												
नगरपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई जलवायु अनुकूलन	५००												

सम्बन्धि अभियुक्तिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।														
जम्मा	८४५०													

प्रमुख क्रियाकलाप	बजेट रु. (हजारमा)	आर्थिक वर्ष														
		२०७९			२०८०			२०८१			२०८२			२०८३		
		प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ	प.चौ.	दो.चौ.	ते.चौ
सहकार्य र समन्वय																
अन्तर स्थानीय तह समन्वय तथा सहकार्य नीति निर्माण भएको हुनेछ ।	००															
अन्तर स्थानीय तह वीचको अवसर सम्बन्धि कार्यपत्र तयार गर्ने ।	५०															
कार्यपत्र छलफल गर्ने ।	५०															
कार्यपत्र प्रस्तुती गर्ने ।	५०															
असत कार्यगत सम्झौता पत्र तयारी	५०															
जि.स.स. र न.पा वीच सहकार्यका लागि कार्यपत्र तयारी तथा प्रस्तुती गर्ने ।	५०															
जम्मा	२५०															

वर्ष अनुसार बजेटको सारांश

वर्ष	२०७९	२०८०	२०८१	२०८२	२०८३	जम्मा
बजेट	१५५००	१६४००	१५८००	१७५००	१८९२५	८१२५
प्राविधिक सहयोग	५५००।	५८००।	६०००।	६३००।	६५००।	३०१००।
नगरपालिकाले विनियोजन गर्नु पर्ने बजेट	९०००।	९१०००।	९२०००।	९००००।	९२०२५	५४०२५

अनुसूची १: क्षमता विकास योजना तर्जुमा ढांचा १ (नगरपालिकाको शाखागत आवश्यकता पहिचान)

क्र.सं.	शाखाको नाम	प्रमुख कार्य	अवस्था १	अवस्था २	अवस्था ३	अवस्था ४	खाडल	प्रस्तावित क्षमता विकास कार्यक्रम	लागत रु	कैफियत
१	योजना	क. विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड, योजना र नियमन			√		विकास आयोजनाको नीतिको वारेमा सरोकारवालाहरूलाई थाहा नभएको, विकास आयोजनाको मापदण्ड नवनेको, योजनाको विषयमा वहुसरोकारवाला वीच छलफल हुने नगरेको र आयोजनाको नियमनको पक्ष कमजोर रहेको ।	विकास आयोजना सम्बन्धि नीतिको वारेमा जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराउने, मापदण्ड तयार गर्ने, योजनाको अनुगमन र नियमनलाई प्रभावकारी बनाउने ।	५०००००	
		ख. स्थानीय विकास नीति निर्माण			√		नीतिहरू समयमै राजपत्रमा प्रकाशन नभएको । प्रकाशित नीतिहरूको वारेमा कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई थाहा नभएको र नीतिलाई योजना तथा बजेटबाट सम्बोधन नगरिएको ।	वनेका नीति राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने, अनुशिक्षण गर्ने तथा योजना तथा बजेटबाट सम्बोधन गर्ने ।	५०००००	
		ग. वार्षिक योजना निर्माण	√				वार्षिक योजना तयार गर्दा योजना निर्माणका चरणहरू, प्राथमिकताका आधारहरू अनुशरण नगरिएको । योजनाको वार्षिक पुस्तिका नछापिएको ।	सहभागितात्मक योजना तर्जुमाको वारेमा वडा सचिव, कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरूलाई तालिम, सहभागितात्मक योजना तर्जुमा विधिबाट वार्षिक योजना निर्माण, योजनाको सार्वजनिकीकरण ।	५०००००	

	घ. विकास योजनाहरूको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन		√			पेश भएका वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन प्रतिवेदनमा के उल्लेख गरिएको छ शाखालाई जानकारी नभएको, वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको विधि, प्रक्रियाको वारेमा शाखालाई जानकारी नभएको, मूल्याङ्कनको नतिजा वार्षिक योजना तर्जुमा तथा नीति निर्माणमा प्रयोग नभएको ।	वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको प्रतिवेदनको सार कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई जानकारी गराउने, यसले दिएको फाइनिंडङ्सलाई वार्षिक योजनामा आन्तरिककरण गर्ने, वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कनको वारेमा योजना शाखालाई तालिम दिने ।	५०००००	
	ड.उपभोक्ता समितिहरूको विवरण तयारी			√		खण्डकृत नभएको ।	सफटवेयर निर्मातालाई खण्डकृत वनाउन अनुरोध गर्ने ।	५००००	
	च. उपभोक्ता समितिहरूको गठन प्रक्रिया नीति संगत		√			मास भेलामा कमी, उपभोक्ताहरूलाई अभिमुखिकरण नभएको ।	आम जनमानसमा उपभोक्ता समिति गठन प्रक्रियाको वारेमा जानकारी गराउने ।	१०००००	
	छ. उपभोक्ता समितिको क्षमता विकास	√				उपभोक्ता समितिहरूलाई अभिमुखिकरण नभएको ।	गठन भएका उपभोक्ता समितिहरूलाई उनीहरूको काम, कर्तव्यको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५०००००	
	ज. विकासका प्राथमिकता क्षेत्र निर्धारण	√				आवधिक योजना, विषयगत योजना तथा गुरु योजना नभएको ।	आवधिक योजना तयार गर्ने ।	७०००००	
	झ. विकासका आयोजनाहरूको अनुगमन, आवधिक प्रगति समीक्षा		√			अनुगमन समितिलाई सक्रिय नवनाइएको । लिखित प्रतिवेदन नभएको । अनुगमनको उपलब्धी सरोकारवालाहरू बीच नराखिएको । अनुगमन प्रतिवेदन वेभ साईटमा नभएको ।	अनुगमन समितिको वैठकमा अनुगमन प्रतिवेदन पेश गरी छलफल गर्ने, अनुगमन प्रतिवेदन वेभ साईटमा राख्ने ।	१२५००००	

	त्र. आयोजनाको अध्ययन, अनुसन्धान	√			आयोजना सम्बन्धि समस्या, चुनौति, अवसरको वारेको विस्तृत विवरण योजना शाखामा नभएको ।	तेश्रो पक्षबाट योजनाको अनुसन्धान गराउने ।	१००००००	
	ट. तथ्याङ्क संकलन, व्यवस्थापन तथा प्रयोग सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड निर्माण	√			योजना तजुमा, प्राथमिकिकरण, वजेट निर्माण, कार्यान्वयन आदि पक्षलाई मध्यनजर गरी सूचना संकलन नगरिएको । सो सम्बन्धि नीति भएता पनि मापदण्ड नवनेको र वनेको नीतिको वारेमा पनि योजना तर्जुमाको बेला पल्टाउने नगरिएको ।	योजना व्यवस्थापन सम्बन्धि संक्षिप्त फेहरिस्त तयार गर्ने । योजना व्यवस्थापनका लागि आवश्यक सूचना तयार गर्ने, योजना कार्यान्वयनको मापदण्ड तयार गर्ने ।	५०००००	
	ठ. बेरोजगारहरुको तथ्याङ्क संकलन	√			बेरोजगारको तथ्याङ्क नभएको ।	बेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	१००००००	
	ड. सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि स्थानीय तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन		√		सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम पूर्णतः डिजिटाईज नभएको ।	यसलाई पूर्णतः डिजिटाईज गर्ने ।	५००००००	
	ढ. नगरपालिकाको आवधिक तथा वार्षिक कार्यक्रम र वजेट स्वीकृती		√		समय तालिका वर्मोजिम वार्षिक योजना निर्माण कार्य हुन नसकेको ।	समय तालिकालाई फलो गर्ने ।	०	

अवस्था १: केही पनि नभएको (फेल), अवस्था २: अलिअलि भएको (तृतीय श्रैणीमा पास), अवस्था ३: भएको तर सोचे जस्तो नभएको (दोस्रो श्रैणी), अवस्था ४: प्रथम श्रैणीमा पास

२	प्रशासन शाखा	क. स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त कार्यान्वयन र नियमन	√				नीति संघले वनाएको भएता पनि सो नीतिलाई स्थानीयकरण तथा सबै शाखाका कर्मचारीहरुलाई सो नीतिका प्रावधानको वारेमा जानकारी नभएको ।	सो नीतिको वारेमा कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई अनुशिक्षण	५०००००	
	ख. नगरपालिकाको सँगठन तालिका, दरवन्दी निर्धारण, जनशक्ति व्यवस्थापन र क्षमता विकास		√				नगरपालिकाले सँगठन तालिका सार्वजनिक नगरेको ।	सँगठन तालिका सार्वजनिक गर्ने ।	०	
	ग. मानव संसाधन विकासका लागि अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन योजना निर्माण	√					मानव संसाधन विकासको अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन कार्यविधि नभएको, योजना नभएको ।	नीति तथा योजना बनाउने । शाखाहरुको कार्यसम्पादन सम्भौता गरी प्रशासन शाखाप्रति उत्तरदायी बनाउने ।	०	
	घ. जिल्ला समन्वय समितिसँग समन्वय	√					जिल्ला समन्वय समितिसँग प्रशासन व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय छलफल नभएको ।	समन्वय अभिवृद्धि गर्ने ।	६००००	
	ड. विभिन्न सभा, समारोह, तालिम, गोष्ठी आदिको आयोजना गर्ने		√				विभिन्न सभा, समारोह, तालिम, गोष्ठीको आयोजना गर्ने काम प्रशासन शाखाको हो भन्ने कुरा निर्णायक तहलाई थाहा नभएको ।	सम्बन्धित निर्णायक तहको ध्यानाकरण गर्ने ।	५०००००	
	च. न्यायिक समितिले गरेका आदेश तथा फैसलाको कार्यान्वयन			√			न्यायिक समितिले गर्ने आदेश तथा फैसलाको कार्यान्वयन प्रक्रियामा प्रशासन शाखाको सहभागिता कमजोर रहेको ।	न्यायिक समितिले प्रशासन शाखालाई निर्णय प्रक्रियामा सहभागि गराउदै लाने ।	०	

	छ. पालिकामा भएको ऐलानी, पर्ति जग्गा, सार्वजनिक भवन, भौतिक पूर्वाधारको रेकर्ड तथा संरक्षण		√		ऐलानी, पर्ति जग्गा सार्वजनिक भवन, भौतिक पूर्वाधारको रेकर्ड संरक्षणमा बढा कार्यालयले सोचे जस्तो काम गर्न नसकेको ।	सो सम्बन्धमा बडा कार्यालयको क्षमता विकास गर्ने ।	२५००००	
	ज. विपद व्यवस्थापनमा सहयोग		√		नगरपालिकास्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति निष्कृय रेहेको ।	नगरपालिकास्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय बनाउने ।	२५००००	
	झ. एफ.एम.रेडियो सम्बन्धी नीति निर्माण		√		सो नीतिको वारेमा एफ.एम.रेडियोहरुसँग छलफल नभएको ।	एफएम रेडियोहरुसँग छलफल गर्ने ।	२५००००	
	झ. आफ्नो क्षेत्रभित्र इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्टर, केबुलकार, टेलिभिजन प्रसारणको अनुमति, नियकरण तथा नियमन	√			यस सम्बन्धि अनुमति, नियकरण सम्बन्धि कामका लागि निवेदन खासै आउने नगरेको ।	सम्बन्धित सरोकारवालाहरुको ध्यानाकर्षण गर्ने ।	१५००००	
	ट. आफ्नो क्षेत्रभित्र पत्रपत्रिको प्रकाशन अनुमति, अभिलेख तथा नियमन	√			नगरपालिकास्तरमा पत्रकार, पत्रपत्रिका प्रकाशक आदिसँग भेटघाट, छलफल कार्यक्रम हुने नगरेको ।	छलफल भेटघाटलाई बढावा दिने, पत्रकारिताको तालिमको आयोजना गर्ने ।	५०००००	
	ठ. अभिलेख व्यवस्थापनमा नियन्त्रित प्रविधिको प्रयोग		√		नगरपालिकास्तरमा यस सम्बन्धि छलफल तथा अन्तर्किया हुने नगरेको ।	यस सम्बन्धि छलफल तथा अन्तर्कियालाई बढावा दिने ।	२५००००	
	ड. नगरपालिकाले गरेका कामहरुको पारदर्शिताका लागि वुलेटिन प्रकाशन	√			नगरपालिकाले गरेका कामहरुको पारदर्शिता भल्काउने वुलेटिन प्रकाशन नभएको ।	वुलेटिन प्रकाशन गर्ने	५०००००	

	८. वजार अनुगमन, गुणस्तर निर्धारण, खाद्य सुरक्षा र उपभोक्ता हित संरक्षण		√		वजार अनुगमनको संस्थागत संयन्त्र वनाउने र नियमित छलफल गर्ने काम नभएको ।	संयन्त्र बनाई नियमित छलफल गर्ने काम गर्ने ।	२५००००	
	९. हाट वजार व्यवस्थापन	√			नगरपालिकाको वरिपरि मासिक, साप्ताहिक हाट वजार लाग्ने नगरेको ।	मासिक वा साप्ताहिक हाटवजार लाग्न सक्ने नसक्ने संभावनाहरूको खोजी गर्ने ।	२५००००	
	१०. उपभोक्ताहरूको चेतना विकास		√		नगरपालिकाले उपभोक्ताहरूको चेतना विकासका कार्यकमहरू सञ्चालन नगरेको ।	उपभोक्ता हक्कहित सम्बन्ध विषयमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	११. कर्मचारीहरूको विदाको अभिलेख			√	कर्मचारीहरू प्रशासन शाखाप्रति उत्तरदायी हुनु पर्ने ।	कर्मचारीहरूलाई कर्मचारी आचार सहिताको वारेमा, नगरपालिकाको सूचना तथा संचार नीतिको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	१२. आन्तरिक लेखा परीक्षण (वेरुजुको लगत)	√			आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखाले लेखा परीक्षणको काम शुरू नगरेको ।	आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखाको क्षमता विकास कार्यक्रम	२५००००	
	१३. अन्तिम लेखा परीक्षण कार्यमा सहयोग, समन्वय र सहजिकरण	√			अधिल्लो वर्षका अन्तिम लेखा परीक्षणका प्रतिवेदन प्रशासन शाखामा नभएको ।	प्रतिवेदन लिई अन्तिम लेखा परीक्षणले औन्त्याएका त्रुटी र कमजोरीहरूको वारेमा कर्मचारीलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	अवस्था १: केही पनि नभएको (फेल), अवस्था २: अलिअलि भएको (तृतीय श्रैणीमा पास), अवस्था ३: भएको तर सोचे जस्तो नभएको (दोस्रो श्रैणी), अवस्था ४: प्रथम श्रैणीमा पास							
३	सामाजिक विकास							

शिक्षा	क. प्रारंभिक वाल शिक्षा तथा विद्यालय शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला र वैकल्पिक शिक्षा (गुरुकुल, मदरसा, गुम्बा आदि सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना निर्माण		√			प्रारंभिक वालशिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक शिक्षा सम्बन्धी नीति नभएको	सो सम्बन्धी नीति बनाई कार्यक्रम निर्माण गर्ने। प्रारंभिक वालशिक्षाका सहजकर्ताहरूका लागि तालिमको व्यवस्था गर्ने।	₹५०००००	
	ख. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुमति र नियमन	√				शिक्षा शाखा तथा शिक्षकहरूलाई प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम, प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन, अनुमति तथा नियमन सम्बन्धी ज्ञानको अभाव भएको	शिक्षा शाखा तथा प्राविधिक शिक्षक एवं सरोकारवालाहरूलाई सो विषयमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम।	₹५०००००	
	ग. पाठ्यक्रम र पाठ्य सामाग्री वितरण			√		पर्याप्त पाठ्य सामाग्री निर्माण गर्न नसकिएको।	स्थानीयस्तरमा पाठ्य सामाग्री निर्माण गर्ने विषयमा शिक्षकहरूलाई तालिम	₹५०००००	
	घ. विद्यालय शिक्षक र कर्मचारी व्यवस्थापन			√		प्र.अ. र शिक्षक वीच कार्यसम्पादन सम्झौता नभएको।	प्र.अ. र शिक्षकहरु वीच कार्यसम्पादन सम्झौता तयार गर्ने। प्र.अ.लाई व्यवस्थापन तालिम	₹५०००००	
	ङ. विद्यालयको नक्साङ्कन, अनुमति, स्वीकृती, समायोजन तथा नियमन			√		शिक्षा शाखालाई विद्यालयको नक्साङ्कन, समायोजन तथा नियमनका विषयमा पर्याप्त ज्ञान तथा सीपको अभाव भएको	शिक्षा शाखालाई विद्यालयको नक्साङ्कन, समायोजन तथा नियमनका विषयमा अभिमुखिकरण गर्ने।	₹५०००००	
	च. शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत संभार		√			पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्बन्धी विस्तृत योजना नभएको।	सो सम्बन्धी विस्तृत योजना बनाउने	₹५०००००	

	छ. विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन		√		विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीलाई विद्यार्थी केन्द्रित बनाउन नसकिएको ।	केही नमूना विद्यालयहरुमा विद्यार्थी कन्द्रित सिकाई उपलब्धी परीक्षण अभ्यासहरुको वारेमा छलफल तथा अभ्यास शुरू गर्ने । शिक्षामा कार्यपूलक अनुसन्धानलाई फोकस गर्ने ।	५०००००	
	ज. विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन		√		अति विपन्न छात्राको अभिभावकहरुलाई छोरीको शिक्षाका विषयमा उत्प्रेरित गर्न नसकिएको ।	अति विपन्न छात्राका अभिभावकहरुलाई छोरीको शिक्षा विषयमा उत्प्रेरित कक्षा चलाउने ।	२५००००	
	झ. शैक्षिक परामर्श सेवाको अनुमति तथा नियमन	√			शिक्षावाट वन्नित वालवालिका उनका अभिभावकहरुलाई शैक्षिक परामर्श गर्न नसकिएको ।	विद्यालय जानबाट छुटेका वालवालिकाहरुको पहिचान गरी परामर्श सेवा सञ्चालन गर्ने	२५००००	
	ऋ. पुस्तकालय एवं पत्रपत्रिका		√		पुस्तकालयमा पर्याप्त पुस्तक, पत्रपत्रिका नभएको ।	पुस्तकालय सहयोग कार्यक्रम	५०००००	
	ट. खेलकुदको संरचना निर्माण, सञ्चालन तथा विकास	√			खेलकुद संरचना निर्माण तथा सञ्चालनमा नीजि तथा सामुदायिक संस्थाको क्षमता कमजोर भएको ।	खेलकुदको संरचना निर्माण तथा सञ्चालन तथा विकासका लागि स्थानीय समुदायमा आधारित संस्थाको विकास गर्ने ।	२५००००	
	ठ. खेलकुदको विकास तथा प्रवर्द्धन	√			माथि भने वमोजिम	माथि भने वमोजिम	०	
	ड. खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना तथा सहभागिता		√		स्थानीयस्तरमा पर्याप्त वस्ने स्थान, होटलको कमी	आश्रयस्थलको प्रवर्द्धन	२५००००	

सामाजिक शाखा (स्वास्थ्य)	क. आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन तथा नियमन		√		नीति बनेको तर नीतिमा के लेखिएको सो विषयमा स्वास्थ्य शाखालाई थाहा नभएको ।	सो नीतिको वारेमा सबै स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई जानकारी गराउने ।	०	
	ख. राष्ट्रिय तथा प्रदेशस्तरीय लक्ष्य, मापदण्ड बमोजिम स्थानीयस्तरको स्वास्थ्य सम्बन्ध लक्ष्य तथा गुणस्तर निर्धारण		√		राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक लक्ष्य स्थानीयस्तरमा नमिल्ने ।	स्वास्थ्य शाखाले आफ्नो शाखाको प्राथमिकतापूर्ण काम, लक्ष्य तथा रणनीति तयार गरी सबै शाखाहरुलाई जानकारी गराउने ।	२५००००	
	ग. राष्ट्रिय तथा प्रदेशस्तरीय मापदण्ड अनुसार जनरल अस्पाताल, नर्सिङ्ग होम, निदान केन्द्र तथा अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरुको क्लिनिक दर्ता, सञ्चालन अनुमति र नियमन		√		नगरपालिकास्तरमा प्राईभेट क्लिनिक, निदान केन्द्र आदि साहै कम भएको ।	नगरपालिकाको नजिकै तथा विकट बडाहरुमा क्लिनिक खौल्नका लागि प्रोत्साहन हुने वातावरण श्रृजना गर्ने ।	२५००००	
	घ. आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन तथा प्रवर्द्धन		√		स्वास्थ्य शाखासँग आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन तथा प्रवर्द्धनको गुणस्तर मापन गर्ने सूचकहरु नभएको ।	स्वास्थ्य शाखाले निश्चित सूचकको आधारमा स्वास्थ्य चौकीका इनचार्जसँग कार्यसम्पादन सम्झौता गर्ने र कार्यसम्झौता बमोजिम काम भए नभएको अनुगमन गर्ने ।	२५००००	
	ड अस्पाताल तथा अन्य स्वास्थ्य सेवाको स्थापना तथा सञ्चालन		√		नगरपालिकामा अस्पाताल नभएको	आगामी दिनमा स्थापना हुने अस्पातालको स्थापना तथा सञ्चालन सम्बन्ध मापदण्ड तयार गर्ने ।	०	

	च. स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धि भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन		√		स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गत हुने भौतिक पूर्वाधारका व्यवस्थापकीय पक्षको वारेमा स्वास्थ्य शाखाका कर्मचारीहरुको कमजोर ज्ञान ।	स्वास्थ्य शाखा र भौतिक पूर्वाधार शाखाको वीचमा अन्तर्किया गर्ने ।	०	
	छ. सरसफाई सम्बन्धि चेतनाको विकास		√		नगरपालिकाका विकट वडाका जनताहरुलाई स्वास्थ्य, सरसफाई र आरोग्यता सम्बन्धि विषयमा चेतनाको कमी ।			
	ज. औषधी पसल सञ्चालन तथा नियमन	√			औषधी पसलको अनुगमन तथा नियमन नगरेको ।	औषधी पसलको अनुगमन तथा नियमन नगरेको ।	१०००००	
	झ. औषधीजन्य वनस्पति, जडिवुटी र अन्य औषधीजन्य वस्तुको उत्पादन, प्रशोधन र वितरण	√			नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखामा आयुर्वेदाचार्यको व्यवस्था नभएको ।	आयुर्वेदाचार्यको व्यवस्था गरी कृषि शाखासँग सम्बन्ध गरी जडिवुटी तथा अन्य औषधीजन्य वस्तुको उत्पादन, प्रशोधन र वितरण सम्बन्धि नीति निर्माण गरी नीजि संस्थासँग सहकार्य गर्ने ।	५०००००	
	झ. स्वास्थ्य वीमा लगायतका सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन		√		स्वास्थ्य वीमाको वारेमा दुर्गम भेगका मानिसहरुलाई चेतना नभएको ।	दुर्गम भेगका मानिसहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	ट. औषधी तथा अन्य मेडिकल उत्पादनहरुको न्यूनतम मूल्य निर्धारण र नियमन	√			स्वास्थ्य शाखाको कर्मचारीहरुलाई यस सम्बन्धमा साहै थोरै जानकारी भएको ।	शाखाका कर्मचारीहरुलाई यस सम्बन्धमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	ट. औषधीको उचित प्रयोग सम्बन्धी चेतना विकास		√		ग्रामीण भेगहरुमा औषधीको समुचित प्रयोगको विषयमा चेतना नभएको ।	ग्रामीण भेगका जनतालाई औषधीको समुचित प्रयोगको विषयमा चेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	२५००००	

	ठ. औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरणको खरिद, भण्डारण र वितरण			√	पर्याप्त उपकरणको व्यवस्थामा कमी	थप उपकरणको कमी	१५०००००	
	ड. स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन			√	पर्यात जनशक्तिको कमी, कम्प्युटर सम्बन्धि ज्ञानको कमी	कम्प्युटर सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गर्ने	२५००००	
	ढ. प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक तथा प्यालिएटिभ स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन			√	समुदायमा प्रवर्द्धनात्मक सेवा सम्बन्धि चेतनाको कमी	समुदायमा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	५०००००	
	ण. स्वस्थ जीवन शैली, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको पालना आदि सेवाको प्रवर्द्धन			√	स्वास्थ्य आमा समूहको संस्थागत विकासको कमी	स्वास्थ्य आमा समूहलाई संस्थागत विकास सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	५०००००	
	त. सूर्ति, मदिरा तथा लागु पदार्थजन्य वस्तुको प्रयोग नियन्त्रण तथा चेतना अभिवृद्धि			√	सूर्ति, मदिरा तथा लागु पदार्थ सेवनकर्ताहरूको तथ्याङ्ग नभएको, सो सम्बन्धि अध्ययन अनुसन्धानको अभाव, सघन अभिमुखिकरण तथा चेतना विकास कार्यक्रम सञ्चालन नभएको ।	सूर्ति, मदिरा तथा लागु पदार्थ सेवनकर्ताहरूको तथ्याङ्ग संकलन गर्ने, यस सम्बन्धि स्थानीय अध्ययन अनुसन्धानलाई अधि वढाउने, सघन अभिमुखिकरणका लागि तालिम पुस्तिका तयार गर्ने ।	१००००००	
	थ. आपतकालीन स्वास्थ्य तथा महामारीको नियन्त्रण योजना, कार्यान्वयन			√	आपतकालीन अवस्था भन्दा अगावै चाहिने सामाग्रीको संकलन, स्वास्थ्य कर्मीको व्यवस्था तथा उनीहरूलाई तयारी अवस्थामा राख्न नसकिएको ।	आपतकालीन अवस्था भन्दा अगावै चाहिने सामाग्रीको संकलन गर्ने ।	१५०००००	

		द. सरुवा तथा नसर्ने रोगको नियन्त्रण तथा रोकथाम	√			नसर्ने रोगहरूको वारेमा जनमानसमा कम ज्ञान भएको ।	नसर्ने रोगहरूको वारेमा समुदायस्तरमा चेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	₹०००००	
महिला तथा वालवालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक शाखा	क. महिला हक सम्बन्ध नीति, योजना, कार्यान्वयन, समन्वय र नियमन		√			बनेको नीतिको विषयमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण नभएको ।	बनेको नीतिको विषयमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	₹५०००००	
	ख. महिलाको आर्थिक, सामाजिक, राजनैतिक शशक्तिकरण तथा क्षमता विकास	√				महिलाहरूको आर्थिक, सामाजिक तथा राजनैतिक शशक्तिकाण तथा क्षमता विकास भल्क्ने पाश्वर्चित्रको अभाव	महिलाहरूको आर्थिक, सामाजिक तथा राजनैतिक शशक्तिकरणको अवस्था भल्क्ने पाश्वर्चित्र तयार गर्ने ।	₹०००००	
	ग. लैङ्गिक हिंसा निवारणका लागि निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक, संरक्षणात्मक उपाय र पुनर्स्थापना	√				नगरपालिकामा लैङ्गिक हिंसाबाट पीडितहरूको विवरण, उनीहरको आवश्यकता, आवश्यकता पुरा गर्ने रणनीति तथा कार्ययोजना नभएको ।	पीडितहरूको विवरण, उनीहरूको आवश्यकता तथा आवश्यकता पुरा गर्ने रणनीति तथा कार्ययोजना तयार गरी गैससहरुसँगको साझेदारीमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने ।		
	घ. लैङ्गिक उत्तरदायी वजेट	√				नगरपालिकाको लैङ्गिक लेखाजोखा भएको भएता पनि लैङ्गिक वजेट तर्जुमा नभएको ।	लैङ्गिक उत्तरदायी वजेटको पाइलटिङ गर्ने ।	₹५००००	
	ङ. वालवालिकाको हकहित संरक्षण तथा वालन्याय सम्बन्ध स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन	√				वालवालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्ध नीतिहरू बनेको भएता पनि सम्बन्ध सरोकारवालाहरूलाई जानकारी नभएको । नीतिलाई योजनामा वदल्न नसकिएको ।	वालवालिका हकहित सम्बन्ध नीतिको वारेमा सरोकारवालाहरू वीच अनुशिक्षण गर्ने तथा वालवालिकाको हकहित संरक्षण सम्बन्ध वार्षिक योजना तयार गने ।	₹५००००	

	च. वालमैत्री शासकीय प्रवन्ध, वालकलव, वालसंरक्षण समिति तथा वालसञ्जाल सम्बन्धि कार्य	√			वालकलवहरु वनिसकेको भएता पनि वालमैत्री शासकीय प्रवन्ध कार्यक्रम लागु नगरिएको ।	शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, वालसंरक्षण, कृषि, पशुपालन, पूर्वाधार शाखाका कर्मचारी तथा सामाजिक विकास समितिका पदाधिकारीहरुलाई राखी वालमैत्री स्थानीय पद्धतिसँग सम्बन्धि अनुशिष्टण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	२५००००	
	छ. वालवालिकाको हकहीत संरक्षण सम्बन्धमा संघ, प्रदेश र अन्य निकायसँग सम्पर्क, समन्वय तथा सहकार्य	√			वालहित संरक्षणका लागि केही हदसम्म समन्वय भएता पनि सो सम्बन्धि कार्यक्रमबाट वालवालिकाहरुले फाइदा लिन नसकेको।	नगरपालिकाका पदाधिकारी, कम्चारी, वडा सचिव, वालकलव, विद्यालयका शिक्षक आदिलाई वालसंरक्षण सम्बन्धि तालिमको आयोजना गर्ने ।	५०००००	
	ज. वालवालिका परिवार सहयोग	√			हिंसा पीडित वालवालिकाहरुको तथ्याङ्ग संकलन, विश्लेषण, आवश्यकता पहिचान तथा पहिचान गरिएको आवश्यकताका आधारमा अभिभावकहरुलाई सहयोग कार्यक्रम तय नगरिएको ।	हिंसा पीडित वालवालिकाहरुको तथ्याङ्ग संकलन, विश्लेषण गरी परिवार सहयोग कार्यक्रम तयार गर्ने ।	२५००००	
	झ. बैकल्पिक स्याहार पद्धतिको कार्यान्वयन	√			वालवालिका तथा महिला शाखामा कार्यरत कर्मचारीलाई बैकल्पिक स्याहार पद्धतिको वारेमा राम्रो ज्ञान नभएको ।	शाखाका कर्मचारीलाई बैकल्पिक स्याहार पद्धतिको वारेमा अमिसुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	झ. वालगृह, पुनर्स्थापना केन्द्र, शिशु स्याहार केन्द्र र वाल विकास केन्द्र व्यवस्थापन	√			नगरपालिकाले वालगृह, पुनर्स्थापना केन्द्र, शिशु स्याहार केन्द्र तथा वालविकास केन्द्र व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति नवनाएको ।	वालगृह, पुनर्स्थापना केन्द्र, शिशु स्याहार केन्द्र तथा वालविकास व्यवस्थापन केन्द्र सम्बन्धि नीति वनाई नीतिलाई वारिष्ठ कार्ययोजनामा समावेश गर्ने ।	१०००००	

	ट. असहाय वालवालिका, सडक वालवालिका व्यवस्थापन	√			असहाय तथा सडक वालवालिकाको तथ्याङ्ग संकलन नभएको ।	असहाय वालवालिका तथा सडक वालवालिकाको तथ्याङ्ग संकलन गरी उनीहरुको आवश्यकता पहिचान गर्ने ।		
	ठ. वालहिंसा नियन्त्रण		√		वालहिंसाका केसहरु दवाउने गरिएको ।	वालहिंसाका केसहरुलाई न्यायिक समिति, मेलमिलाप केन्द्रसम्म आउने वातावरण शृजना गर्न सम्बन्धित अभिभावकहरुलाई सचेतना निर्माण कार्यक्रम	२५००००	
	ठ. आपत्कालीन बाल उद्धार कोष स्थापना र व्यवस्थापन	√			वालवालिका तथा महिलाहरुका लागि आपत्कालीन उद्धार कोष स्थापना नभएको ।	वालवालिका तथा महिलाहरुका लागि आपत्कालीन उद्धार कोष स्थापना गर्ने ।	०	
	ड. ज्येष्ठ नागरिकको लगत, परिचय पत्र, स्वास्थ्य सुविधा, सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि कार्य			√	ज्येष्ठ नागरिक सम्बन्धि समस्या, चुनौति तथा अवसरहरुको वारेमा शाखालाई थाहा नभएको । ज्येष्ठ नागरिकहरुको वारेमा गुणात्मक तथ्याङ्ग नभएको ।	ज्येष्ठ नागरिकहरुको गुणात्मक तथ्याङ्ग संकलन गर्ने । ज्येष्ठ नागरिकका सवालहरुलाई सम्बोधन गर्ने कार्ययोजना तयार पार्ने ।		
	ठ. ज्येष्ठ नागरिक क्लब, दिवा सेवा केन्द्र, भेटघाट स्थल, आश्रय केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	√			ज्येष्ठ नागरिकहरुको क्लब नभएको साथै भेटघाट केन्द्र तथा आश्रयस्थलको व्यवस्था नगरिएको ।	ज्येष्ठ नागरिकहरुको क्लब गठन गरी उनीहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	ण. संघ तथा प्रदेशसँगको समन्वयमा अपाङ्गता पुनर्स्थापना केन्द्र तथा अशक्त स्याहार केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन		√		अपाङ्गहरुको गुणात्मक तथ्याङ्ग संकलन नभएको । साथै अपाङ्गता पुनर्स्थापना केन्द्र तथा स्याहार केन्द्रको स्थापना नभएको ।	अपाङ्गहरुको गुणात्मक तथ्याङ्ग संकलन नभएको । साथै अपाङ्गता पुनर्स्थापना केन्द्र तथा स्याहार केन्द्रको स्थापना गर्ने ।	२५००००	

	त. अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा असहायहरुको लगत अद्यावधिक, परिचय पत्र वितरण, सामाजिक सुरक्षा तथा सुविधाको व्यवस्थापन तथा वितरण			√			०	
	थ. अपाङ्गतामैत्री पूर्वाधार निर्माण तथा सञ्चालन				अपाङ्गमैत्री पूर्वाधारको कमी	नयाँ वन्ने भौतिक पूर्वाधारलाई अपाङ्गमैत्री वनाउने		
	द. एकल महिला सम्बन्ध कार्य		√		एकल महिलाहरुको सवालको पहिचान हुन नसकेको । एकल महिला सम्बन्ध गुणात्मक तथ्याङ्ग संकलन हुन नसकेको	एकल महिलाहरुको सवालको पहिचान गर्ने गुणात्मक तथ्याङ्ग संकलन गर्ने ।	२५००००	
	खानेपानी	क. स्थानीय खानेपानी सम्बन्ध नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन गर्ने		√	नीति वनेको भएता पनि सरोकारवालाहरुलाई अनुशिक्षण नभएको । खानेपानीको मापदण्ड तयार नभएको । नगरपालिकामा खानेपानी तथा सरसफाई हर्ने छुटौटै शाखाको व्यवस्था गर्ने ।	सरोकारवालाहरुलाई खानेपानी सम्बन्ध नीतिको वारिमा अनुशिक्षण गर्ने, मापदण्ड तयार गरी खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्ध छुटौटै शाखाको स्थापना गर्ने ।	५०००००	
	ख. खानेपानीको महसुल निर्धारण र खानेपानी व्यवस्थापन			√	खानेपानीको महसुल तथा यस सम्बन्ध विषयमा उपभोक्ताहरुको सन्तुष्टी मापन नगरिएको ।	उपभोक्ताहरुको सन्तुष्टी मापन गर्ने ।	५०००००	
	ग. सार्वजनिक स्थलमा पिउने पानी व्यवस्थापन			√	सार्वजनिक स्थानहरुको पहिचान नभएको सबै स्थानमा खानेपानीको व्यवस्था नभएको ।	सार्वजनिक स्थानहरुको पहिचान गर्ने, सार्वजनिक स्थानहरुमा खानेपानिको व्यवस्था गर्ने ।	१०००००	

	घ. स्वच्छ, खानेपानी आपूर्ति सम्बन्धि अन्य विषय		√			नगरपालिकाको खानेपानी आपूर्ति सम्बन्धि समस्या, चुनौति, अवसरको विषयमा खोजी नभएको ।	नगरपालिकाको खानेपानी आपूर्ति सम्बन्धि समस्या, चुनौति, अवसरको विषयमा खोजी गर्ने ।	०	
सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता	क. सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अध्ययन अनुसन्धान	√				सामाजिक सुरक्षा शाखामा काम गर्ने कर्मचारीहरुलाई सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि कानूनको विषयमा यथेष्ठ जानकारी नभएको ।	सामाजिक सुरक्षा शाखामा काम गर्ने कर्मचारीहरका लागि सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि आधारभूत तालिमको व्यवस्था गर्ने ।	२५००००	
	ख. संघ तथा प्रदेशले निर्धारण गरेको मापदण्ड वर्मोजिम सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि कार्यक्रम कार्यान्वयन			√		सामाजिक सुरक्षा शाखामा काम गर्ने कर्मचारीहरुको कम्प्युटर सम्बन्धि पर्याप्त ज्ञान तथा सीपको कमी भएको ।	शाखामा कार्यरत कर्मचारीलाई कम्प्युटर तथा आई.टी. प्रविधिको वारेमा तालिम प्रदान गर्ने ।	२५००००	
	ग. सामाजिक सुरक्षाको कार्यान्वयनका लागि संघ, प्रदेश र स्थानीय संघ संस्थासँग समन्वय र सहकार्य	√							
	घ. स्थानीय सामाजिक सुरक्षा योजना र व्यवस्थापन तथा आवश्यक तथ्याङ्क संकलन एवं व्यवस्थापन			√					

गैर सरकारी संस्था परिचालन, समन्वय र नियमन	क. स्थानीयस्तरमा समाज कल्याण सम्बन्ध संघसंस्था (गैर सरकारी, सामाजिक तथा सामुदायिक संघसंस्थाको दर्ता, नविकरण तथा नियमन	√			सामाजिक शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई नेपाल सरकारको गैर सरकार संस्था दर्ता, नविकरण तथा परिचालन सम्बन्धि नीति, रणनीतिको वारेमा थाहा नभएको ।	सामाजिक शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई संघसंस्था दर्ता, नविकरण सम्बन्धि नीतिको वारेमा तालिम ।	२५००००	
	ख. गुठी, कोष र अन्य ट्रष्टहरूको व्यवस्थापन	√			समुदायस्तरमा यस्तो कोष तथा ट्रष्टको विकास सम्बन्धि ज्ञान तथा चेतना नभएको ।	स्थानीय संघ संस्थाहरूलाई यस सम्बन्धि तालिम दिने ।	२५००००	
	ग. नीजि तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय, सहकार्य र परिचालन	√			नीजि तथा गैर सरकारी संस्थासँगको नगरपालिकाको कमजोर सहकार्य तथा समन्वय	नगरपालिकास्तरमा नीजि तथा गैर सरकारी संस्था परिचालन सम्बन्धि कार्यदल वा संयन्त्र खडा गरी उनीहरूको क्षमता विकास गर्ने ।	१२५०००	
संस्कृति, सम्पदा र लिलितकला तथा पर्यटन प्रवर्द्धन	क. भाषा, संस्कृति र लिलितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धि स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन	√			न.पा.मा यस सम्बन्धि कार्य गर्ने शाखाको पवन्ध तथा यसको महत्वको वारेमा चासो नभएको ।	यस सम्बन्धि शाखाको व्यवस्था गरी यसको महत्वको वारेमा सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	ख. पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र सङ्गालयको संरक्षण, सम्भार, प्रवर्द्धन र विकास		√		न.पा.भित्र रहेका पुरातत्व , प्राचीन स्मारक स्थलहरूको पहिचान हुन नसकेको र पहिचान भएका स्थानहरूको सम्भार, प्रवर्द्धनका लागि कुनै नीति, कार्यक्रम तथा कार्ययोजना नभएको ।	नगरपालिकाभित्र रहेका पुरातत्व , प्राचीन स्मारक स्थलहरूको पहिचान गरी र पहिचान भएका स्थानहरूको सम्भार, प्रवर्द्धनका लागि नीति, कार्यक्रम तथा कार्ययोजना तयार गर्ने ।	१२५०००	

	ग. परंपरागत रूपमा चलिआएको जात्रा तथा पर्वको व्यवस्थापन	√			परम्परागत रूपमा कुन कुन जात्रा तथा पर्व चलि आएका थिए भन्ने लिखित दस्तावेज नभएको ।	परंपरागत जात्रा तथा पर्वहरको दस्तावेज तयार गरी बेभासाइटमा राख्ने ।	१०००००	
	घ. स्थानीय महत्वका धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको व्यवस्थापन	√			पर्यटकीय महत्वपूर्ण स्थानहरुको विस्तृत सूचना नभएको ।	पर्यटकीय रूपमा महत्वपूर्ण स्थानहरुको पुस्तिका प्रकाशन गर्ने ।	१०००००	
	ड. पर्यटकीय महत्वका स्थल तथा सम्पदाको पहिचान, संरक्षण तथा प्रवर्द्धन	√			पर्यटकीय महत्वका स्थानहरुको संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि नगरपालिकामा संस्थागत संयन्त्र नभएको ।	नगरपालिकाभित्र पर्यटकीय क्षेत्र हेर्ने शाखाको स्थापना गर्ने । पर्यटकीय महत्व बोकेका स्थानहरुको वारेमा स्थानीय जनुसमुदायको चेतना अभिवृद्धि गर्ने ।	५०००००	
	च. पर्यटन पूर्वाधार विकास तथा प्रोत्साहन		√					
राजस्व शाखा	क. राजस्व सम्बन्धि नीति, कानून तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन (राजस्व चुहावट नियन्त्रण समेत)			√	राजस्व सम्बन्धि नीतिको वारेमा समीक्षा नभएको ।	सरोकारवालाहरु वीच नीतिको समीक्षा गर्ने । सबै बडाहरुमा राजस्व प्रशासनका लागि कम्प्युटर विलिङ्ग शुरु गर्ने	२५००००	
	ख. प्राकृतिक स्रोतको उपयोग सम्बन्धि नीति निर्धारण, कार्यान्वयन तथा प्रदेश एवं केन्द्रको मापदण्डको पालना			√	प्राकृतिक श्रोतको उपयोग सम्बन्धि नीतिको वारेमा राजस्व परामर्श समितिलाई कम ज्ञान भएको ।	प्राकृतिक श्रोतको उपयोग सम्बन्धि नीतिको वारेमा राजस्व परामर्श समितिलाई तालिम	५०००००	
	ग. कानून वमोजिम दुँगा, गिट्टी, वालुवा, माटो, तुन, स्लेट, फायरक्ले जस्ता खनिज पदार्थको सर्वेक्षण, अन्वेषण, उत्खनन			√				

	घ. राजस्व परामर्श सम्बन्धीय विषय		√			राजस्व परामर्श शाखा संस्थागत रूपमा कमजोर भएको ।	राजस्व परामर्श शाखाका कर्मचारी, पदाधिकारी तथा जनप्रतिनिधिहरुलाई अन्य नगरपालिकाको राजस्व संकलनको सफल अभ्यास सहितको राजस्व परिचालन सम्बन्धीय तालिम	₹५०००००	
	ड. स्थानीय राजस्व प्रवर्द्धनका लागि प्रोत्साहन		√			जनतामा राजस्व तिर्नका लागि ईच्छा शक्ति कम भएको ।	राजस्व तिर्नका लागि ईच्छा शक्ति कम हुनाको कारणहरुको अनुसन्धान गरी ईच्छा शक्ति बढाउने तौर तरिकाहरुको खोजी गर्ने ।	₹२५००००	
	च. राजस्वको सम्भाव्यता अध्ययन			√					
	छ. संघीय तथा प्रदेश कानून बमोजिम वजेट घाटापूर्तिको श्रोत व्यवस्था		√						
	ज. करदाता शिक्षा र करदाता विवरण अद्यावधिक		√			जनसमुदायमा राजस्व सम्बन्धीय चेतनाको कमी	राजस्व साक्षरता अभियान संचालन गर्ने, करदाताको विवरण तयार गरी उनीहरुको वर्गीकरण गर्ने ।	₹५०००००	
	झ. राजस्व संकलन तथा अनुगमन (सम्पत्तिकर, घरवहाल कर, भूमिकर, घर जगा रजिस्ट्रेशन आदि)				√		सम्पत्ति करको विषयमा बढामा अभिमुखिकरण गर्ने । वहालमा लगाएका घर धनीहरुको विवरण तयार गर्ने ।	₹५०००००	

			√					
			√					
			√					
			√					
			√					
			√					

		त. पानीघट्ट, कुलो पैनी जस्ता सेवा सञ्चालनबाट प्राप्त रोयल्ट संकलन	√						
आर्थिक प्रशासन शाखा (लेखा शाखा)	क. आर्थिक नीति, कानुन, मापदण्ड कार्यान्वयन तथा नियमन				√	आर्थिक नीति निर्माण भएको भएता पनि पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुमा यसको वारेमा ज्ञान नभएको ।	आर्थिक नीतिको वारेमा कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	ख. वजेट सीमा निर्धारण, वजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन				√	वजेट तर्जुमाको विषयमा कर्मचारीहरुमा ज्ञान र सीपको कमी	वजेट तर्जुमाको विषयमा कर्मचारीहरुलाई तालिम सञ्चालन गर्ने ।	५०००००	
	ग. राजस्व तथा व्ययको अनुमान				√	आ.प्र.शा.का कर्मचारीहरुमा राजस्व तथा व्ययको अनुमान गर्न सक्ने सीपको कमी भएको ।	आ.प्र.शा.का कर्मचारीहरुका लागि आयव्यय प्रक्षेपण सम्बन्धि अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	घ. लगानी प्रक्षेपण (सहकारी, सहकारी तथा नीजि र वित्तिय व्यवस्थापन		√						
	ड. लेखा व्यवस्थापन, खर्च, राजस्व, धरौटी, कार्यसञ्चालन कोष तथा अन्य सरकारी कोष तथा सम्पत्तिको एकिकृत विवरण				√				
	च. सञ्चित कोष तथा आकस्मिक कोषको व्यवस्थापन				√				

	छ. लगानी र लाभांशको व्यवस्थापन			√				
	ज. समष्टिगत आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण		√		लेखा शाखाका कर्मचारीहरुमा सूचना प्रविधिको वारेमा कम ज्ञान भएको ।	लेखा शाखाका कर्मचारीहरुलाई आई.टि. प्रविधिको वारेमा तालिम प्रदान गर्ने ।	५०००००	
	झ. कारोबारको लेखाङ्कन, नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन			√				
	ञ. बेरुजु फस्टोट			√				
	ट. आर्थिक प्रशासन र व्यवस्थापन सम्बन्ध अन्य विषय			√	सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापनको वारेमा जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा सरोकारवालाहरुको वुभाइँमा कमी भएको	सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन सम्बन्ध तालिम संचालन गर्ने ।	५०००००	
	पूर्वाधार विकास तथा भवन नियमन शाखा	क. स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक तथा यातायात सम्बन्ध नीति, कानून, मापदण्ड तथा नियमन सम्बन्ध कार्य गर्ने	√		स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक तथा कृषि सडक तथा यातायात सम्बन्ध नीति तथा मापदण्ड नभएको ।	स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक तथा कृषि सडक तथा यातायात सम्बन्ध नीति तथा मापदण्ड निर्माण गर्ने । स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक तथा कृषि सडक तथा यातायात सम्बन्ध नीति, मापदण्डको पालना सम्बन्धमा समीक्षा वैठक गर्ने ।	५०००००	

	ख. स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, भोलुङ्गपुल, पुलेसा र तटवन्धन सम्बन्धि गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन र स्तरोन्नतिका आयोजनाको पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन, मर्मत संभार	√		गुरुयोजना वनेको तर अपुरो भएको। कर्मचारीहरुमा क्षमताको कमी	अपुरो गुरु योजनालाई पुरा वनाउने, कर्मचारीहरुका लागि ब्याड, सडक डिजाइन, ईटिएविएस तथा अनलाईन प्रोक्योरमेन्टसको तालिम राख्ने।	१५०००००	
	ग. यातायात सुरक्षा व्यवस्थापन र नियमन	√		यातायात सम्बन्धि स्थानीय आवश्यकता पहिचान नभएको, नीति नवनेको।	यातायात सम्बन्धि स्थानीय आवश्यकता पहिचान गर्ने तथा नीति वनाउने।	२५००००	
	घ. भवन सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धि योजना तर्जुमा, आयोजना पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन र नियमन	√		भवन सम्बन्धि नीति वनेको तर यसको वारेमा सम्बन्धित सरोकारवालालाई जानकारी नभएको।	भवन सम्बन्धि नीतिको वारेमा स्थानीय सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने।	२५००००	
	ड. भवन निर्माण ईजाजत, भवन सहिता कार्यान्वयन	√		भवन सहिताको वारेमा प्राविधिक तथा प्रशासनिक कमृचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुलाई जानकारी नभएको	भवन सहिताको वारेमा स्थानीयस्तरका सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने।	२५००००	
	च. भवन निर्माणको नक्सा स्वीकृती, संसोधन, नियमन	√					

	छ. पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र सँग्रहालय संरक्षण, संवर्द्धन र पुनःनिर्माण	√			पुरातत्व, प्राचीन स्मारक तथा सँग्रहालय संरक्षण तथा संवर्द्धन सम्बन्धि नीति, मापदण्ड नभएको ।	नीति तथा मापदण्ड बनाउने	०	
	ज. सरकारी भवन, विद्यालय, सामुदायिक भवन, सभागृह तथा अन्य सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण, मर्मत सभार		√					
	झ. जग्गा नापी तथा नक्सा, घरजग्गा धनी पूर्जा		√					
	ञ. प्रादेशिक मापदण्ड वमोजिम घर जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपूर्जा वितरण तथा लगत व्यवस्थापन		√					
	ट. भूमिको वर्गीकरण अनुसारको लगत	√						
	ठ. जग्गाको कित्ताकाट, भूमि लगत (नक्सा, श्रेस्ता निर्माण तथा संरक्षण)		√					
	ड. जग्गा विवाद सम्बन्धमा मेलमिलाप तथा मध्यस्थता			√				

	८. शहरीकरण, वस्ती विकास सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धि योजना तर्जुमा, आयोजना पहचान, अध्ययन, कार्यान्वयन र नियमन	√			शहरीकरण तथा वस्ती विकास सम्बन्धि नीति, मापदण्ड नभएको ।	शहरीकरण तथा वस्ती विकास सम्बन्धि नीति, कानून तथा मापदण्ड निर्माण गर्ने ।	०	
	९. नगरपालिकामा अव्यवस्थित वसोवासलाई व्यवस्थित वनाउने वसोवास व्यवस्थापन कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन	√			अव्यवस्थित वसोवासको वारेमा विस्तृत तथ्याङ्क नभएको ।	अव्यवस्थित वसोवासको वारेमा विस्तृत तथ्याङ्क संकलन गर्ने ।	२५००००	
	१०. योजनावद्वा वस्ती विकासका लागि जग्गाको एकिकरण, जग्गा विकास र व्यवस्थापन	√						
	११. संघीय तथा प्रदेश कानूनको अधिनमा रही आफ्नो क्षेत्रको भूउपयोग नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन	√			न.पा.को भूउपयोग नीति, भूउपयोगको अवस्था भल्काउने विस्तृत विवरण नभएको ।	भूउपयोग नीति तथा भूउपयोगको विस्तृत अवस्था भल्काउने विवरण संकलन गर्ने ।	२५००००	
	१२. एकिकृत वस्ती विकासका लागि जग्गाको एकिकरण तथा जग्गा विकास एवं व्यवस्थापन	√						

	ध. साना जलविद्युत आयोजना, नविकरणीय उर्जा तथा वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन	√			साना जलविद्युत आयोजना, नविकरणीय उर्जा सम्बन्धि नीति, कानून तथा मापदण्ड नभएको ।	साना जलविद्युत आयोजना, नविकरणीय उर्जा सम्बन्धि नीति, कानून तथा मापदण्ड निर्माण गर्ने ।	०	
	न. वैकल्पिक उर्जा सम्बन्धि प्रविधि विकास, हस्तान्तरण, क्षमता अभिवृद्धि तथा प्रवर्द्धन		√		वैकल्पिक उर्जा प्रविधि सम्बन्धि ज्ञान तथा सीपको कमी ।	नगरपालिकाका प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई वैकल्पिक उर्जा प्रविधि सम्बन्धि तालिम आयोजना गर्ने ।	२५००००	
	प. विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियमन							
	फ. सडक वर्तीको व्यवस्था		√		सबै ठाउँमा सडक वर्ती नपुगेको ।	सडक वर्ती नपुगेको स्थानमा सडक वर्तीको व्यवस्था गर्ने ।	२५००००	
	ब. सिंचाई सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड निर्धारण र नियमन		√		सिंचाई सम्बन्धि नीति नभएको र नेपाल सरकारको सिंचाई सम्बन्धि नीतिको वारेमा सरोकारवालाहरुलाई जानकारी नभएको ।	सिंचाई सम्बन्धि नीति वनाउने र नेपाल सरकारको सिंचाई सम्बन्धि नीतिको वारेमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	भ. सिंचाई सम्बन्धि गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन र स्तरोन्नतिका आयोजनाहरुको पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन, मर्मत संभार र नियमन	√						

	म. स्थानीय साना, सतह तथा भूमिगत सिंचाई प्रणालीको सञ्चालन, निर्माण, सुधार, मर्मत संभार तथा सेवा शुल्कको निर्धारण तथा संकलन व्यवस्थापन		√					
	य. टटवन्ध, नदी नियन्त्रण तथा नदी व्यवस्थापन र नियमन सम्बन्धी कार्य		√					
	र. साना जल उपयोग सम्बन्धी आयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन		√					
	१०.२६ स्वच्छ तथा स्वस्थ वातावरण, जलाधार तथा वन्यजन्तुको संरक्षण, व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन		√		स्वच्छ, तथा स्वस्थ वातावरण, जलाधार तथा वन्यजन्तुको संरक्षण, व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड नभएको ।	सो सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तयार पार्ने ।	०	
	ल. वृक्षारोपण, हरियाली तथा हरित क्षेत्रको प्रवर्द्धन	√			सडक हरियाली कार्यक्रम नवनेको ।	सडक हरियाली कार्यक्रम वनाई लागु गर्ने ।	२५००००	
	व. फोहरमैला संकलन, पुनः उपयोग, प्रशोधन, विसर्जन र सोको सेवा शुल्क निर्धारण र नियमन		√		फोहर मैला संकलन, पुनः प्रयोग, प्रशोधन, विसर्जनको वारेमा भएका नीतिगत व्यवस्था, व्यवस्थापकीय प्रवन्धको वारेमा निर्णायक तहलाई कम जानकारी भएको ।	फोहर मैला संकलन, पुनः प्रयोग, प्रशोधन, विसर्जनको वारेमा भएका नीतिगत व्यवस्था, व्यवस्थापकीय प्रवन्धको वारेमा निर्णायक तहलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	स. सरसफाई तथा स्वास्थ्यजन्य फोहरमैलाको व्यवस्थापन		√		बडास्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई समन्वय समिति गठन नभएको ।	बडास्तरमा खानेपानी तथा सरसफाई समन्वय समिति गठन गरी तालिम दिने ।	२५००००	

	ष. सार्वजनिक सौचालयको नियमन		√					
	श. जलवायु अनुकूलन कार्यक्रम	√			जलवायु अनुकूलन सम्बन्धि विषयमा कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई यथेष्ठ ज्ञान नभएको ।	कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई जलवायु अनुकूलन सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्ने ।	२५००००	
	ह. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड तथा स्थानीयस्तरका आयोजनाहरुको कार्यान्वयन र नियमन		√		विपद् व्यवस्थापन नीति वनेको तर सो नीतिको वारेमा कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई थोरै मात्र जानकारी भएको ।	विपद् व्यवस्थापन नीतिको विषयमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	झ. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, जोखिम न्यूनीकरण कार्ययोजना		√		विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना नभएको ।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना वनाउने ।	○	
	ञ. विपद् पूर्व तयारी, खोज तथा उद्धार, राहत सामाग्रीको पूर्व भण्डारण, वितरण र समन्वय		√		विपद् राहत सामाग्रीको पूर्व भण्डारण नभएको ।	विपद् राहत सामाग्रीको पूर्व भण्डारण गर्ने ।	○	
	ञ. विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्साङ्कन तथा वस्तीहरुको पहिचान र स्थानान्तरण	√			विपद् जोखिम नक्साङ्कन नगरिएको ।	जि. आई.एस.को प्रयोग गरी विपद् जोखिम नक्सा तयार गर्ने ।	○	
	ञक. विपद् कोषको स्थापना, सञ्चालन र श्रोत परिचालन			√				

	ज्ञख. विपद् सम्बन्धि तथ्याङ्क व्यवस्थापन, अध्ययन तथा अनुसन्धान	√							
	ज्ञग. विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि पूर्वसूचना प्रणाली सम्बन्धि कार्यक्रमका तर्जुमा र कार्यान्वयन	√							
	ज्ञघ. वारुणयन्त्र तथा एम्बुलेन्स सञ्चालन तथा व्यवस्थापन		√						
	ज्ञड स्थानीय नीजि साभेदारी सम्बन्धि स्थानीय नीति, योजना निर्माण	√				स्थानीय नीजि साभेदारी सम्बन्धि नीति निर्माण नभएको ।	स्थानीय नीजि साभेदारी नीति निर्माण तथा अभियुक्तिकरण कार्यक्रम	२५००००	
	ज्ञच. स्थानीय नीजि साभेदारीका आयोजना छनौट तथा कार्यान्वयन		√			स्थानीय नीजि साभेदारीका आयोजनाहरु छनौट नभएको ।	स्थानीय नीजि साभेदारीका आयोजनाहरु छनौट गर्ने ।		
	आर्थिक विकास शाखा (कृषि, पशुपन्थी तथा सहकारी	क. कृषि, कृषि प्रसार, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन	√			कृषि शाखाको कर्मचारीलाई यसको वारेमा जानकारी नै छैन । नगरपालिकाले कृषि प्रुसारको कामलाई खासै महत्व नदिएको ।	कृषि प्रसार, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड बनाउने ।	०	

	ख. कृषि बजार सूचना, कृषि बजार तथा हाट बजारको पूर्वाधार निर्माण, साना सिंचाई निर्माण, तालिम प्रविधि प्रसार, प्राविधिक सेवा टेवा, कृषि सामाग्री आपूर्ति र कृषक क्षमता विकास कार्यक्रमको सञ्चालन	√			पालिकास्तरीय कृषि सम्बन्ध संयन्त्रको अभाव । प्राविधिकलाई तालिमको अभाव । कृषि प्रसारका लागि वजेट विनियोजन नभएको किसानहरुको क्षमता विकासमा काम नभएको ।	नगरपालिकास्तरीय कृषि प्रसारको संयन्त्र निर्माण गर्ने । प्राविधिकहरुलाई कृषि बजार सूचना, हाट बजार प्रविधि प्रसार तथा कृषक क्षमता विकास तालिमको आयोजना गर्ने ।	१००००००	
	ग. कृषिजन्य प्राकृतिक प्रकोप तथा महामारी रोगको नियन्त्रण	√			वजेटको कमी जस्तै फौजीकिरा लागेको बेला विषादी किन्ते रकम नभएको ।	नगरपालिकामा कृषि विपद महामारीको विषयमा योजना बनाई वजेट विनियोजन गर्ने ।	५०००००	
	घ. कृषि वातावरण संरक्षण तथा जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन	√			वजेटका कमी र प्राथमिकताको कमी	कृषि वातावरण संरक्षण सम्बन्ध सञ्चयनामूलक सामाग्री बनाई कृषि संयन्त्र मार्फत पैरवी गर्ने	०	
	ड. कृषि प्रसार तथा जनशक्तिको प्रक्षेपण, व्यवस्थापन र परिचालन	√			जनशक्तिको कमी	गाउँ कृषि कार्यकर्ता भर्नाको लागि वडाध्यक्षसँग पैरवी गर्ने ।	०	
	च. उच्चमूल्ययुक्त कृषिजन्य वस्तुको प्रवर्द्धन, विकास तथा बजारिकरण		√		उच्चमूल्ययुक्त वाली नै उत्पादन नभएको	उच्चमूल्ययुक्त वालीको वारेमा प्राविधिक तथा किसानहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	छ. कृषि सम्बन्धी वीमा र कर्जा सहजिकरण	√			कार्यक्रम नै नभएको ।	कृषि विमाको अवस्था, सभावनाको वारेमा सूचनाको खोजी गर्ने ।	०	
	ज. शीत भण्डारणको व्यवस्थापन		√		शीत भण्डार बनेको तर प्रयोगमा नआएको ।			

	भ. कृषकहरुको क्षमता अभिवृद्धि, प्राविधिक सेवा, सीप विकास र शशक्तिकरण	√			किसानहरुका लागि तालिम नै नचलाएको	उन्नत कृषि व्यवसायको वारेमा किसानहरुको क्षमता विकास	१०००००	
	त्र. कृषि वीउविजन, नश्ल, मलखाद र रसायन तथा औषधीहरुको आपूर्ति, उपयोग र नियमन		√		वजेटको कमी, प्राविधिक ज्ञानको कमी, अनुगमनमा रकम नभएको ।	किसानहरुलाई उन्नत जातका वीउविजन, औषधको आपूर्तिमा सहयोग	१०००००	
	ट. कृषक समूह, कृषि सहकारी र कृषि सम्बन्ध स्थानीय संघ संस्थाहरुको समन्वय, व्यवस्थापन र नियमन			√	कार्यक्रम र वजेटको अभावमा अन्तर्किया नभएको ।	पालिमा रहेका सबै कृषि सहकारी संस्थाहरुको विस्तृत विवरण तयार पारी उनीहरुसँग छलफलको शुरुवात गर्ने ।	०	
	ठ. कृषि सम्बन्ध प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण	√			कृषि प्राविधिकको ज्ञान र सीपमा पहुच नभएको ।	विभिन्न खालका कृषि प्रविधि सम्बन्ध सूचना सामाग्री संकलन गर्ने	०	
	ठ. कृषि तथ्याङ्को व्यवस्थापन, सूचना प्रणाली तथा कृषि सम्बन्धी सूचनाको प्रचार प्रसार	√			कृषि सम्बन्ध खासै सूचना नभएको ।	कृषि उत्पादन सम्बन्ध तथ्याङ्क संकलन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने	०	
	ठ. कृषि श्रोत केन्द्रको स्थापना र व्यवस्थापन	√			कृषि सेवा केन्द्र अन्य बडामा नभएको ।	बडा कार्यालयसँग बडास्तरीय कृषि प्राविधिक तथा सेवा केन्द्र स्थापनाका लागि पहल गर्ने ।	०	
पशुपन्थी	क. पशुपालन र पशुस्वास्थ्य सम्बन्ध स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन	√			सम्बन्धित पाविधिकलाई नै सो विषयमा ज्ञान र सीप नभएको, त्यसको वारेमा महत्व थाहा नभएको	पशुपालन तथा पशुस्वास्थ्य सम्बन्ध स्थानय नीति, कानून, मापदण्ड सम्बन्ध सामाग्रीको खोजी गर्ने ।	०	

	ख. पशुपन्छी बजार सूचना, हाटबजारको पूर्वाधार निर्माण, तालिम, प्राविधिक टेवा, कृषक क्षमता विकास कार्यक्रमको सञ्चालन र नियमन	√			न.पा.ले बजार सूचनाको विषयमा प्राथमिकता नदिएको, पर्याप्त प्राविधिकको कमी, २ वषदेखि किसानहरुको क्षमता विकास कार्यक्रम नभएको ।	कृषकहरुको नेटेवर्कस तथा कृषि सहकारीसँगको नेटवर्कस स्थापना गर्ने ।	०	
	ग. पशुपन्छीजन्य चिकित्सा सेवाको व्यवस्थापन		√		कर्मचारीलाई फिल्डमा जानका लागि साधन नभएको, प्राविधिक कर्मचारीको अभाव	कर्मचारीलाई फिल्डमा जाने साधनका लागि नगरपालिकासँग पहल गर्ने ।	०	
	घ. पशुनश्ल सुधार पद्धति विकास र व्यवस्थापन		√		पशुनश्ल सुधारका लागि एआई सेन्टर थप्ने ।	दुईवटा वडामा थप्ने: वडा नं. दश र दुईमा थप्ने	५०००००	
	ड. पशुपन्छी सम्बन्धी बीमा र कर्जा सहजिकरण		√		किसानलाई प्रिमियम तिर्न गाह्ने ।	नगरपालिकाले पशु विमाको प्रिमियमको रकम तिर्न सके पशु विमा सफल हुने, विमा कम्पनीलाई बोलाएर नगरपालिकामा विमा कम्पनीको अफिस खोल्न लगाउने । पशु विमाको प्रिमियम सम्बन्धी विषयमा र नगरपालिकाले गर्न सक्ने सहयोगको विषयमा पर्याप्त जानकारी लिने	०	
	च. स्थानीय चरन तथा खर्क विकास र व्यवस्थापन	√			किसानहरुकहाँ उन्नत जातको डाले घाँसको विरुद्ध नभएको । डालेघाँस रोपेर उन्नत तरिकाले पशुपालन गर्न पर्छ भन्ने चेतनाको पनि कमी भएको ।	यो नगरपालिकामा किसानले माग गरेका डालेघाँसको नामावली तयार पार्ने, यसको लागत तयार पारी नगरपालिकामा लवी गर्ने ।	०	

	छ. पशु आहारको गुणस्तर नियमन	√			पशु प्राविधिकलाई दानको गुणस्तर चिन्ने क्षमताको कमी, कुखुरा वाहेक अरुमा खासै उन्नत दाना खुवाउने नगरेको । पर्याप्त घाँस नभएकोले हे र साईलेज वनाउन नसकिएको ।	पशु प्राविधिकलाई दानाको गुणस्तर चिन्ने विषयमा तालिम	१५००००	
	ज. स्थानीयस्तरमा पशुपन्थी सम्बन्धि तथ्याङ्को व्यवस्थापन र सूचना प्रणाली	√			पशुशाखामा दुध, मासु उत्पादन, विकी वितरण सम्बन्धि केही पनि तथ्याङ्क नभएको ।	मुख्य उत्पादन र विकिको यकिन गर्ने फर्मेट निर्माण गरी पशु प्राविधिकलाई परिचालन गर्ने ।	०	
	झ. पशुवधशाला र शीत भण्डारणको व्यवस्थापन र नियमन	√			पशुवधशाला नभएको ।	पशुवधशालाको आवश्यकता, यसको गुणस्तर सम्बन्धि विषयमा सूचना सामाग्री तयार गर्ने ।	०	
	ञ. पशुपालन तथा पशुस्वास्थ्य सम्बन्धि अन्य कार्य	√			पशुहरूलाई खोप लगाउने नगरेको ।	पशुखोप	५०००००	
	सहकारी	क. सहकारी संस्था सम्बन्धि स्थानीय नीति, कानून, मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन		√	सहकारी संस्था सम्बन्धि वनेको ऐन कानूनको विषयमा सम्बन्धि सरोकारवालाहरूसँग वुसेर छलफल अन्तर्किया नगरिएको ।	नगरपालिकास्तरीय सहकारी सम्बन्धि संयन्त्र निर्माण गरी सहकारी ऐन, नियमको वारेमा अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	ख. स्थानीय सहकारी संस्थाको दर्ता, अनुमति, खारेजी र विघटन			√	स्थानीय सहकारी संस्थाको वारेमा विस्तृत विवरण नभएको ।	सहकारी संस्था सम्बन्धि प्रोफाइल तयार गर्ने	०	
	ग. सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धि स्थानीय मापदण्ड निर्धारण र नियमन		√		सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धि स्थानीय मापदण्ड नभएको ।	स्थानीय सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धि मापदण्ड वनाउनका लागि सहकारीहरूसँग समन्वय गर्ने ।	०	

	घ. सहकारी सम्बन्धि राष्ट्रिय, केन्द्रीय, विषयगत, प्रादेशिक र स्थानीय संघसंस्थासँग समन्वय र सहकार्य		√			केन्द्रिय तथा प्रदेशस्तरीय सहकारी संघसंस्थाको वारेमा विस्तृत जानकारी लिने	केन्द्रिय तथा प्रदेशस्तरीय सहकारी संस्थाको वारेमा विस्तृत जानकारी लिई सम्बन्धित प्रदेशबाट नगरपालिकाले लिन सक्ने फाइदाको वारेमा सम्बन्धि शाखा प्रमुखलाई कोचिङ्ग गर्ने ।	○	
	ड. सहकारी सम्बन्धि स्थानीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान		√			स्थानीय सहकारी सम्बन्धि पर्याप्त सूचना नभएको ।	सहकारीको सन्दर्भमा के विषयमा अध्ययन अनुसन्धान गर्न सकिन्दै यसको वारेमा वित्तिय संस्था तथा सहकारीसँग बुझी सम्बन्धित शाखालाई अभिमुखिकरण गर्ने ।		
	च. स्थानीय सहकारीको क्षमता अभिवृद्धि		√			सहकारीको क्षमता विकासका लागि नगरपालिकाले श्रोत विनियोजन नगरेको	श्रोत विनियोजनका लागि सहकारीहरु मार्फत पैरवी गर्ने । सहकारीसंस्थाहरुको क्षमता विकासको पहिचान गर्ने ।	○	
	छ. स्थानीय सहकारी क्षेत्रको प्रवर्द्धन, विकास र परिचालन		√						
	वन, भूसंरक्षण, वन्यजन्तु, जलाधार, जडिवुटी तथा जैविक विविधता	क. वन, जङ्गल, वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी, जलउपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन	√			नीति नवनेको ।	नीति निर्माणमा गर्ने ।	○	

	ख. सामुदायिक, ग्रामीण तथा शहरी, धार्मिक, कवुलियति वनको संरक्षण, सम्बद्धन, उपयोग र नियमन	√			न.पा.मा धार्मिक, सामुदायिक वन सम्बन्धि (समस्या, चुनौति, अवसर) विस्तृत तथ्याङ्क नभएको ।	सूचना संकलन गर्ने ।	○	
	ग. वन उपभोक्ता समूहको व्यवस्थापन		√	'	वन उपभोक्ता समूहको अवस्था, समस्या, चुनौति, उनीहरूले नगरपालिकासँग गरेको अपेक्षा र नगरपालिका र दुवै पक्ष मिली गर्न सकिने उदाहरणीय कामको वारेमा पहिचान नभएको ।	सूचना संकलन गर्ने ।	○	
	घ. मध्यवर्ती क्षेत्रको सामुदायिक, धार्मिक र कवुलियति वनको व्यवस्थापन							
	ड. नदी किनार, नदी उकास, नहर किनारा तथा सडक किनारामा वृक्षारोपण व्यवस्थापन		√		न.पा.मा कहाँ कति वृक्षारोपणका लागि स्थान छ, कुन कुन खालका विरुवा रोज सकिन्छ, वृक्षारोपण कार्यलाई तदारुकताका साथ कसरी लान सकिन्छ भन्ने विषयमा जानकारी नभएको ।	जानकारी संकलन गर्ने ।	○	
	च. नीजि तथा व्यवसायिक वनको प्रवर्द्धन तथा नियमन		√		नीजि वनको वारेमा नेपाल सरकारको नीतिको वारेमा सम्बन्धि सरोकारवालाहरूलाई थाहा नभएको	नीजि वन सम्बन्धि नेपाल तथा प्रदेश सरकारको नीतिको खोजी गरी कृषकहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	छ. सार्वजनिक खाली जग्गा, पाखा वा क्षेत्रमा वृक्षारोपण, सम्भार, उपयोग र व्यवस्थापन		√		न.पा.मा कहाँ कर्ति खाली जग्गा, पाखो जमिन छ, त्यसको एकिन सूचना नभएको ।	सूचना संकलन गर्ने ।	○	

	ज. जडीबुटी तथा अन्य गैर काठ वन पैदावार सम्बन्ध सर्वेक्षण, उत्पादन, संकलन, प्रवर्द्धन, प्रशोधन र बजार व्यवस्थापन	√			न.पा.मा कुन कुन जडीबुटी उत्पादन हुन्छन, यसको उत्पादन, संकलन, प्रवर्द्धन तथा बजार व्यवस्थापनमा रहेका समस्याहरु के छन भन्ने जानकारी नभएको ।	सूचना संकलन गर्ने ।	०	
	झ. बनवीउ वगैंचा स्थापना, व्यवस्थापन र प्रवर्द्धन		√		न.पा.मा कहाँ कहाँ वगैंचा स्थापना भएको छ यसको सूचना नभएको	सूचना संकलन गर्ने ।	०	
	ऋ. नर्सरी स्थापना, विरुवा उत्पादन, वितरण, रोपण र प्रवर्द्धन		√		न.पा.मा कहाँ कर्ति वन नर्सरीहरु छन, त्यहाँ के कस्ता जातका विरुवाहरु पाइन्छ र अन्यत्र वन नर्सरीको स्थापनाका लागि के कस्ता अवसर र चुनौतिहरु छन यसको वारेमा सूचना नभएको ।	सूचना संकलन गर्ने ।	०	
	ट. बन्यजन्तु र चराचुरुङ्गीको संरक्षण, व्यवसायिक पालन, उपयोग र अनुगमन		√		न.पा.मा कहाँ कर्ति बन्यजन्तु तथा चराहरु छन, व्यवसायिक पालनको स्थिति के छ, समस्या र चुनौतिहरु के के छन यसको वारेमा सोधखोज नभएको ।	सूचना संकलन गर्ने ।	०	
	ठ. बन्यजन्तुबाट स्थानीय समुदायमा पर्ने प्रभाव रोकथाम, व्यवस्थापन		√		बन्यजन्तुबाट स्थानीय समुदायमा परेको नकारात्मक असर तथा प्रभावको वारेमा पर्याप्त सुचना नभएको ।	सूचना संकलन गर्ने ।	०	
	ड. स्थानीय प्राणी उद्यान (चिडियाखाना) को स्थापना र सञ्चालन	√			न.पा.मा चिडियाखानाको स्थापना सम्बन्ध संभावनाको अध्ययन नभएको	अध्ययन गर्ने ।	२५००००	

	८. स्थानीय वन्यजन्तु पर्यटन र आयआर्जन	✓			पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने वन्यजन्तु कुन हो र यहाँ त्यसको अवस्था के छ भन्ने विषयमा खोजी गर्ने	खोजी गर्ने ।	○	
	९. स्थानीयस्तरमा आखेटोपहारको व्यवस्थापन							
	१०. वन, वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीको अभिलेखाङ्कन, अध्ययन तथा अनुसन्धान	✓			वन्यजन्तु तथा चराचुरुङ्गीको अभिलेखाङ्कन, अध्ययन तथा अनुसन्धान नभएको	अनुसन्धान गर्ने ।	○	
	११. रैथाने प्रजातिको संरक्षण र प्रवर्द्धन		✓		न.पा.मा वन सम्बन्धि रैथाने प्रजातिहरू के के छन, त्यसको लोप वा विकसित अवस्था कस्तो छ, यसलाई संरक्षणका लागि के गर्नु पर्दछ भन्ने विषयमा सूचना नभएको ।	सूचना संकलन गर्ने ।	○	
	१२. मिचाहा प्रजातिको नियन्त्रण		✓		वनमा मिचाहा प्रजाति सम्बन्धि जानकारी नभएको ।	जानकारी संकलन गर्ने ।	○	
	१३. जैविक विविधताको अभिलेख							
	१४. सामुदायिक भूसंरक्षण र सोमा आधारित आय आर्जन कार्यक्रम	✓			न.पा.मा भूसंरक्षण सम्बन्धि नीति, भूसंरक्षण सम्बन्धि समस्या, चुनौति र अवसरको वारेमा जानकारी नभएको ।	जानकारी संकलन गर्ने ।	○	

	प. भूसंरक्षण र जलाधार व्यवस्थापनजन्य सामुदायिक अनुकूलन, जलवायु अनुकूलन कार्य	√			न.पा.जनप्रतिनिधि तथा वनका कर्मचारी तथा वन समूहहरूलाई जलवायु अनुकूलनको वारेमा जानकारी नभएको ।	जलवायु अनुकूलन सम्बन्ध तालिम आयोजना गर्ने	₹५०००००	
	फ. आयआर्जनमा आधारित जडिवुटीको संरक्षण, प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन	√			नगरपालिकामा कुन कुन जडिवुटी उत्पादन हुँच्छन, यसको उत्पादन, संकलन, प्रवर्द्धन तथा वजार व्यवस्थापनमा रहेका समस्याहरू के छन भन्ने जानकारी नभएको	सूचना संकलन गर्ने ।	०	
	ब. आय आर्जनमा आधारित जडिवुटीको संरक्षण, प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन	√						
	क्यायिक समिति	क. आली, धुर, बाँध, पैनी, कुलो वा पानीघाटको वाँडफाँड तथा उपयोग सम्बन्धि कार्य		√	वडावाट न्यायिक समितिमा आउन टाढा भएको, ती मुद्दाहरू किन आउँछन भन्ने अध्ययन अनुसन्धान नभएको,	वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन गर्ने । मेलमिलाप कैन्द्र सम्बन्धि अभियुक्तकरण सरोकारवालाहरूलाई दिने ।	₹५०००००	
	ख.	अर्काको वाली नोक्सानी गरेको		√	वडावाट न्यायिक समितिमा आउन टाढा भएको, ती मुद्दाहरू किन आउँछन भन्ने अध्ययन अनुसन्धान नभएको,	वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन गर्ने ।	०	
	ग.	चरन, घाँस तथा दाउरा सम्बन्धि गुनासो सम्बोधन		√	वडावाट न्यायिक समितिमा आउन टाढा भएको, ती मुद्दाहरू किन आउँछन भन्ने अध्ययन अनुसन्धान नभएको,	वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन गर्ने ।	०	

	घ. ज्याला मजदुरी नदिएको सम्बन्धि गुनासो सम्बोधन		√		वडावाट न्यायिक समितिमा आउन टाढा भएको, ती मुद्दाहरु किन आउँछन भन्ने अध्ययन अनुसन्धान नभएको,	वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन गर्ने। मध्यस्थताकर्तालाई तालिम	५०००००	
	ङ. घरपालुवा पशुपंक्षी हराएको वा पाएको सम्बन्धि गुनासो सम्बोधन	√						केस नआएको।
	च. ज्येष्ठ नागरिकको पालनपोषण तथा हेरचाह नगरेको गुनासो सम्बोधन		√		ज्येष्ठ नागरिकको पालनपोषण तथा हेरचाह सम्बन्धि कार्यविधि नवनेको, सो सम्बन्धि पर्याप्त समस्याहरु भएको, मेलमिलाप केन्द्रको कार्यविधि नवनेको।	ज्येष्ठ नागरिक हेरचाह तथा पालनपोषण, मेलमिलाप केन्द्र सञ्चालन सम्बन्धि कार्यविधि वनाउने तथा सो विषयमा सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने।	५०००००	
	च. नावालक छोराछोरी वा पति पत्नीलाई इज्जत अनुसार खान लाउन वा शिक्षा दिक्षा नदिएको		√		सो सम्बन्धि कार्यविधि नवनेको।	कार्यविधि वनाई अभिमुखिकरण गर्ने।	२५००००	
	छ. वार्षिक २५ लाख सम्म रूपियाँसम्मको विगो भएको घरवहाल र घरवहाल सुविधा	√						केस नआएको।
	ज. अन्य व्यक्तिको घर, जग्गा वा सम्पत्तिलाई असर पर्ने गरी रुख विरुवा लगाएको		√		वडावाट न्यायिक समितिमा आउन टाढा भएको, ती मुद्दाहरु किन आउँछन भन्ने अध्ययन अनुसन्धान नभएको,	वडामा यस सम्बन्धि समस्याको निराकरण के हो भनेर समुदायमा छलफल गर्ने।		
	झ. आफ्नो घर वा वलेसीबाट अर्काको घर, जग्गा वा सार्वजनिक बाटोमा पानी भारेको	√			वडावाट न्यायिक समितिमा आउन टाढा भएको, ती मुद्दाहरु किन आउँछन भन्ने अध्ययन अनुसन्धान नभएको,	मध्यस्थकताको फलोअप, क्षमता विकास गर्ने।	५०००००	

	त्र. .११ संधियारको जग्गातर्फ भ्रयाल राखी घर बनाउनु पर्दा कानुन वमोजिम छोड्नु पर्ने परिमाणको जग्गा नछोडी बनाएको	√						
	ट. कसैको हक वा स्वामित्वमा भए पनि परापूर्वकालदेखि सार्वजनिक रूपमा प्रयोग हुँदै आएको बाटो, वस्तुभाउ निकाल्ने निकास, वस्तुभाउ चराउने चौर, कुलो, नहर, पोखरी, पाटी पौवा, अन्त्येष्टीस्थल, धार्मिकस्थल वा अन्य कुनै सार्वजनिक स्थलको उपयोग गर्न नदिएको वा वाधा पुऱ्याएको	√			वडावाट न्यायिक समितिमा आउन टाढा भएको, ती मुद्दाहरु किन आउँछन भन्ने अध्ययन अनुसन्धान नभएको,	सार्वजनिन जमिनको सुरक्षण र व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति बनाई सरोकारवालाहरूलाई अभिमुखिकरण गर्ने ।	२५००००	
	ठ. संघीय वा प्रदेश कानूनले स्थानीय तहवाट निरूपण हुने भनी तोकेका अन्य विवाद	√						

अनुसूची २: स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्व:मुल्याङ्कन अँक प्रदान गर्ने ढाँचा

लेखाजोखा गरिएको मिति: पौष ३०, २०७८

स्थानीय तहको नाम : बेनी नगरपालिका

विषय क्षेत्रहरु	स्थिति	क्र.स.	सूचक नं.	सूचक क्षेत्र	पुणाक	प्राप्तांक
१) शासकीय प्रबन्ध	समग्र स्थिति	१	१.१.१	सभाको सञ्चालन प्रक्रिया (स्थाससऐ को दफा १९)	१	१
		२	१.१.२	कार्यपालिकाको निर्णय प्रक्रिया (स्थाससऐ को दफा १७)	१	१
		३	१.१.३	सभा/कार्यपालिकाले बनाएका स्थानीय कानून - ऐन,नियम, निर्देशिका,कार्यविधि र मापदण्ड) तथा निर्णयहरुको सार्वजनिकरण (स्थाससऐ को दफा १०२ को ३ नेपालको संविधानको धारा २७, सुचनाको हक)	१	१
	प्रक्रियागत स्थिति	४	१.२.१	सभा र कार्यपालिकाका समिति/उप-समिति सञ्चालन सम्बन्धि कार्यविधि (स्थाससऐ को दफा १४,४६,६५,६६,६७)	१	१
		५	१.२.२	कार्यपालिकाको बैठक सञ्चालन - बैठक बोलाउने, मिति स्थान तोक्ने, कार्यसुची उपलब्ध गराउने, गणपुरक संख्या, निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर, निर्णयमा असहमति आदी (स्थाससऐ को दफा १७)	१	१
		६	१.२.३	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली (स्थाससऐ को दफा ७८)	१	०.५
		७	१.२.४	स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुको सम्पति विवरण (स्थाससऐ दफा ११०)	१	१
	परिमाणात्मक स्थिति	८	१.३.१	मुल्यांकन अवधिमा वसेको कार्यपालिकाको बैठक संख्या (स्थाससऐ दफा १७ बैठक कार्यसञ्चालन नियमावली	१	०.५
		९	१.३.२	लेखा प्रणालीमा सूत्रको प्रयोग (स्थाससऐ दफा ७२)	१	१

२) सँगठन तथा प्रशासन	समग्र स्थिति	१०	२.१.१	गाँपालिकाको क्षमता विकासा (स्थाससऐ दफा १०२.२)	१	०
		११	२.१.२	प्रतिवेदन तथा विवरण प्रेषण । (स्थाससऐ दफा ७६ (५) र अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, दफा ३२(३)	१	१
	प्रक्रियागत स्थिति	१२	२.२.१	विषयगत विभाग महाशाखा शाखा/उपशाखा/एकाईहरु एवं जनशक्तिको काम कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारीको कार्यविवरण (स्थाससऐ दफा ८३)	१	१
		१३	२.२.२	स्थायी पदपुर्ति नगर्ने भनिएका पदहरुमा करारबाट मात्र पदपुर्ति (स्थाससऐ दफा ८३ को उपदफा ८९)	१	१
		१४	२.२.३	कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन सम्झौता (स्थाससऐ दफा १०२ (२))	१	०
	परिमाणात्मक स्थिति	१५	२.३.१	जनशक्ति क्षमता विकासमा लगानी (स्थाससऐ दफा १०२ (२) अनुसार बनेको कार्यविधि	१	१

	१६	२.३.२	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको उपस्थिति दिन आफ्नो क्षेत्रभित्र काजमा रहेको अवधि समेत (स्थाससंऐ दफा ८४ अनुसारको कार्यसम्पादन प्रभावकारिता)	१	१
	१७	२.३.३.	.क्षमता विकास कार्यक्रममा पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको सहभागिता । (स्थाससंऐ दफा १०२ को २ अनुसारको बनेका कार्यविधि यस दफामा पदाधिकारी भन्नाले गाँउ/नगर सभाका सदस्यहरुलाई बुझाउनेछ । गणना गर्दा पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको छुटटाछुटटै गणना गर्नु पर्नेछ ।	१	१

३) वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन	समग्र स्थिति	१८	३.१.१	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र आवधिक योजना तर्जुमा (स्था.स.सं.ऐ. को दफा २४)	१	०
		१९	३.१.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा र पारित गर्ने कार्यमा सम्बद्ध समिति र समन्वय (स्था.स.सं.ऐ. को दफा ६५, ६६, ६७)	१	०.७५
	प्रक्रियागत स्थिति	२०	३.२.१	दिगो विकासका लक्ष्यहरु को स्थानीय करण (स्था.स.सं.ऐ. को दफा २४)	१	०
		२१	३.२.२.	विषयक्षेत्रगत रूपमा बजेट सिलिङ्ग निर्धारण (स्था.स.सं.ऐ. को दफा ६६ को ३)	१	१
		२२	३.२.३	बजेट प्रस्तुति तथा स्वीकृती (स्थाससंऐ को दफा ७१)	१	१
		२३	३.२.४	गैरसरकारी संडिघ सस्थाहरुले गाँउ/नगर सभाबाट पारित गरी योजना कार्यान्वयन (स्थाससंऐ को दफा २५)	१	०
		२४	३.३.१	कूल वार्षिक बजेटमा आन्तरिक आयको हिस्सा (असविव्यऐ दफा ८ अनुसार राजस्वको क्षमता)	१	०
	परिमाणात्मक स्थिति	२५	३.३.२	पाँच लाख भन्दा कम लागतका योजनाले कुल पुँजीगत बजेटको हिस्सा (बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमाको मार्गदर्शन)	१	१
		२६	३.३.३	वार्षिक आन्तरिक आय बृद्धिगत वर्षको तुलनामा (असविव्यऐ दफा ८ अनुसार राजस्वको क्षमता)	१	०
		२७	३.३.४	गैसस मार्फत योजना कार्यान्वयन गरेको अवस्थामा गैससको नगद लागत साझेदारी । (स्थाससंऐ दफा २५)	१	१
		२८	३.३.५	समपुरक अनुदानबाट सञ्चालन हुने आयोजनाहरूमा लागत साझेदारीका लागि विनियोजित बजेट (असविव्यऐ दफा १०)	१	०.५

४) वित्तिय तथा आर्थिक व्यवस्थापन	समग्र स्थिति	२९	४.१.१	आन्तरिक स्रोत (स्थाससंऐ दफा ६५)	१	०
		३०	४.१.२	वित्तिय अनुशासन (असविव्यऐ दफा २५ देखि ३२)	१	०.७५
	प्रक्रियागत स्थिति	३१	४.२.१	आय व्ययको वर्गीकरण तथा लेखाडकनका लागि नेपाल सरकारद्वारा निर्धारित पद्धति र ढाँचाको प्रयोग (असविव्यऐ दफा ३२)	१	१

	३२	४.२.२	आय र व्ययको विवरण सार्वजनिककरण (असविव्यए दफा ३०)	1	1
	३३	४.२.३	प्रचलित कानून अनुसार खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयारी र कार्यान्वयन (सा.ख.ऐ.२०६३ दफा ६, (स्थाससंए दफा ८४ (२) को ८)	1	0
	३४	४.२.४	वार्षिक बजेट कार्यान्वयनको प्रगति समीक्षा (स्थाससंए दफा ७१ को ६)	1	0
परिमाणात्मक स्थिति	३५	४.३.१	रकमान्तर (स्थाससंए दफा ७९)	1	1
	३६	४.३.२	प्रशासनिक खर्च (स्थाससंए दफा ७१ अनुसारको आय व्यय अनुमान अनुसार)	1	1
	३७	४.३.३	पुँजीगत खर्च (स्थाससंए दफा ७१ अनुसारको आय व्यय अनुमान अनुसार)	1	0.5
	३८	४.३.४	राजस्व सडकलन (स्थाससंए दफा ७१)	1	1
	३९	४.३.५	खर्च गर्ने अस्तियारी (स्थाससंए दफा ७३)	1	1

५) सार्वजनिक सेवा प्रवाह	समग्र स्थिति	४०	५.१.१	सेवा प्रवाह (स्थाससंए दफा ११)	1	0.5
		४१	५.१.२	बडाले उपलब्ध गराउने सेवा (स्थाससंए दफा १२)	1	1
		४२	५.१.३	सेवा प्रतिको सन्तुष्टी (स्थाससंए दफा ११,१२ को काम)	1	0
	प्रक्रियागत स्थिति	४३	५.२.१	सेवाप्रवाहमा प्रविधिमा आधारित टोकन, अनलाइन रजिस्ट्रेशन वा कम्प्युटर विलिङ प्रविधिको प्रयोग (स्थाससंए दफा ११, (२) को ३ १)	1	0
		४४	५.२.२	सेवाप्रवाहको मापदण्ड (SOP) (स्थाससंए दफा ११, (२) को ३ १)	1	0.5
		४५	५.२.३	बैकिङ प्रणालीबाट भुक्तानी (स्थाससंए दफा ११, (२) को ३ ७)	1	0
		४६	५.२.४	बडामा सेवाप्रवाहको बैकल्पिक व्यवस्था (स्थाससंए दफा १६ को उपदफा ४को ८ को ६ र दफा १८ को उपदफा ३)	1	1
	परिमाणात्मक स्थिति	४७	५.३.१	गुनासो पछ्योट (स्थाससंए दफा ११, (२) को ३ ७)	1	0.5
		४८	५.३.२	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक खातामार्फत भुक्तानी (स्थाससंए दफा ११, (२) को ८ २)	1	1
		४९	५.३.३	जन्मेको मितिले ३५ दिनभित्र भएको कूल जन्मदर्ता संख्या (स्थाससंए दफा ११, (४))	1	0
		५०	५.३.४	सार्वजनिक सुनुवाई (स्थाससंए दफा ७८ को उपदफा ५)	1	0
		५१	५.३.५	सेवा प्रवाहमा घुम्ती सेवाको प्रयोग (स्थाससंए दफा ११, (२) को ३ ७) घुम्ती सेवाका क्षेत्रहरू खोप, भिटामिन ए वितरण, स्वास्थ्य शिविर, कृषि पशु सम्बन्ध सेवाहरू व्यक्तिगत घटना दर्ता आदी।	1	0

	५२	५.३.६	शिक्षामा स्वै वालवालिकाको पहँच (स्थाससंऐ दफा ११ को उपदफा २ को ज)	1	1
	५३	५.३.७	स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको पहँच (स्थाससंऐ दफा ११ को उपदफा २ को भ)	1	0.5
	५४	५.३.८	कृषि र पशु सेवा (स्थाससंऐ दफा ११ को उपदफा २ को ण र द)	1	1
	५५	५.३.९	स्थानीय उत्पादनको प्रवद्धन र बजारिकरण (स्थाससंऐ दफा ११ को उपदफा २ को ण ७)	1	0

६) न्यायिक कार्यसम्पादन	समग्र स्थिति	५६	६.१.१	न्याय सम्पादन (स्थाससंऐ दफा ४६ को उपदफा १ दफा ४९ को उपदफा १२)	1	1
		५७	६.२.१	मेलमिलाप कर्ताको व्यवस्था (स्थाससंऐ दफा ४९ को उपदफा ३)	1	0
	प्रक्रियागत स्थिति	५८	६.२.२	न्यायिक समितिको निर्णय प्रक्रिया (स्थाससंऐ दफा ४९)	1	1
		५९	६.२.३	न्यायिक समितिको प्रतिवेदन प्रणाली (स्थाससंऐ दफा ५३ को उपदफा २)	1	0
		६०	६.३.१	उजुरी फछ्योट । (स्थाससंऐ दफा ४९को उपदफा २ र ४)	1	1
	परिमाणात्मक स्थिति	६१	६.३.२	न्यायिक समितिको निर्णय उपर पुनरावेदन (स्थाससंऐ दफा ५१)	1	1
		६२	६.३.३	मेलमिलाप केन्द्र गठन । (स्थाससंऐ दफा ४९को उपदफा १०)	1	0

७) भौतिक पुर्वाधार	समग्र स्थिति	६३	७.१.१	सडक यातायात गुरुयोजना अनुसार सडक पूर्वाधार निर्माण	1	1
		६४	७.१.२.	जोखिम संवेदनशील भू-उपयोग योजना (स्थानीय सरकार सं ऐन २०७४ को दफा २७.२)	1	0
		६५	७.१.३.	भौतिक पूर्वाधार विकासमा सार्वजनिक-नीजि साझेदारी नीति (स्थाससंऐ २०७४ को दफा २४.८)	1	0
	प्रक्रियागत स्थिति	६६	७.२.१.	बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री पूर्वाधार (स्थाससंऐ २०७४ को दफा २४ को उपदफा २)	1	0
		६७	७.२.२	निर्मित पूर्वाधारको उपयोग र दिगो व्यवस्थापन (स्थाससंऐ २०७४ को दफा २४ को उपदफा ३)	1	0
		६८	७.२.३.	आयोजनाको वातावरणीय अध्ययन संक्षिप्त, प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (IEE) र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIE) (स्थाससंऐ २०७४ को दफा २४ को उपदफा २)	1	0
		६९	७.२.४.	राष्ट्रिय भवन संहिता र मापदण्ड (स्थाससंऐ २०७४ को दफा ४३ को उपदफा १)	1	1

परिमाणात्मक स्थिति	७०	७.३.१.	सडकको विस्तार (स्थाससेन २०७४ को दफा ११ को उपदफा २ को ट १, ५)	1	1
	७१	७.३.२.	सडकको स्तर उन्नति (स्थाससेन २०७४ को दफा ११ को उपदफा २ को ट १, ५)	1	0.5
	७२	७.३.३	खानेपानी सेवा विस्तार (स्थाससेन २०७४ को दफा ११ को उपदफा २ को ध १, सोही दफाको उपदफा ४ को ग २, दफा १२ को उपदफा २ को ग १०)	1	0.5
	७३	७.३.४.	वार्षिक योजनाको कार्यान्वयन स्थिति (स्थाससेन २०७४ को दफा ७१ को उपदफा २ को विवरणमा चालु आ.व.को प्रगतिको अनुमान समेत पेश गर्नुपर्ने)	1	0.5
	७४	७.३.५	.फोहोर मैला व्यवस्थापन (स्थाससेन २०७४ को दफा १२ को उपदफा २ को ग ११)	1	0
	७५	७.३.६.	औद्योगिक पूर्वाधार (स्थाससेन २०७४ को दफा ११)	1	0

८) सामाजिक समावेशीकरण	समग्र स्थिति	८६	८.१.१.	सामाजिक विभेदको न्यूनीकरण (समिधानको धारा १८, समानताको हक)	1	0.5
		८७	८.१.२.	समानुपातिक सहभागिता (स्थाससेन २०७४ को दफा १११)	1	0.5
	प्रक्रियागत स्थिति	८८	८.२.१.	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण (स्थाससेन २०७४ को दफा ११ को उपदफा २ त)	1	1
		८९	८.२.२	घरेलु हिंसा अन्त्यको लागि बहस, पैरवी तथा चेतनामूलक अभियान (स्थाससेन २०७४ को दफा १२ उपदफा २ को ग ३०)	1	0.5
	परिमाणात्मक स्थिति	८०	८.२.३.	बालश्रम, बाल विवाह, बहुविवाह, दाइजो/दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथासँग सम्बन्धित कार्यहरू (स्थाससेन २०७४ को दफा १२ उपदफा २ को ग ३०)	1	1
		८१	८.२.४.	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण उत्तरदायी बजेट परीक्षण (GESI Audit) (स्थाससेन २०७४ को दफा २४ उपदफा ३ को छ)	1	0
	परिमाणात्मक स्थिति	८२	८.३.१.	महिला विरुद्ध हुने घरेलु हिंसाको घटनामा कमी (अधिल्लो आ.व. को तुलनामा)	1	0
		८३	८.३.२	बालश्रम, बालविवाह, बहुविवाह, दाइजो/दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथा रोकथामका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रममा लगानी (सर्त अनुदान बाहेक बाँकी बजेटको)	1	0
		८४	८.३.३	महिला/दलित/अपाङ्गता भएका व्यक्ति संयोजक /अध्यक्ष भएको उपभोक्ता समितिहरूको संख्या (कूल गठित उपभोक्ता समितिको)	1	0

		८५	८. ३. ४.	आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत समुदायको सामाजिक र आर्थिक उत्थानमा गरिने लगानी (सर्तान अनुदान बाहेक बाँकी बजेट)	1	0.5
--	--	----	----------	--	---	-----

९) वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन	समग्र स्थिति	८६	९. १. १.	विपद् व्यवस्थापन (स्थाससंएन २०७४ को दफा ११ उपदफा २ को न)	1	0
	प्रक्रियागत स्थिति	८७	९. २. १	वातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रण (जल, भूमि, ध्वनी, वायु र खाद्य) (स्थाससंएन २०७४ को दफा ११ उपदफा ४ को ड १, २३ र २६)	1	0.5
		८८	९. २. २.	वातावरणमैत्री पूर्वाधार	1	0
		८९	९. २. ३	विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्साङ्कन (स्थाससंएन २०७४ को दफा ११ उपदफा २ को न ४)	1	0.5
		९०	९. ३. १.	वातावरणीय क्षेत्र प्रवर्द्धनमा बजेट विनियोजन	1	0.5
		९१	९. ३. २.	वातावरण संरक्षणमा टोल विकास संस्था, नागरिक तथा नीजि क्षेत्र र गै.स.स. को सहभागिता	1	0.5
	परिमाणात्मक स्थिति	९२	९. ३. ३.	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषमा बजेट विनियोजन र खर्च (वार्षिक रूपमा)	1	0.5
		९३	९. ३. ४.	टोल विकास संस्था गठन तथा संचालन	1	0
		९४	९. ३. ५.	एम्बुलेन्स, अग्नी नियन्त्रण जस्ता आकस्मिक सेवाहरूको उपलब्धता	1	0.5

१०) सहकार्य र समन्वय	समग्र स्थिति	९५	१०. १. १.	संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सहकार्य र समन्वय (नेपालको संविधानको धारा ३५)	1	0.5
		९६	१०. १. २	अन्तर स्थानीय तह सहकार्य र समन्वय (प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण र उपयोग, पूर्वाधार निर्माण, वातावरण संरक्षण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन, राजश्व सङ्कलन आदी) (स्थाससंएन २०७४ को दफा २६) (सह-लगानीका योजनाहरू: ल्याण्डफिल साईट, अग्नी नियन्त्रण, सडक हरियाली, प्लाप्टिक नियन्त्रण, स्वास्थ्य शिक्षा, रंगशाला, खेलकुद, पर्यटन, बोटानिकल गार्डन, नदी नियन्त्रण, सिंचाइ, खानेपानी आदी)	1	0.5
	प्रक्रियागत स्थिति	९७	१०. २. १	दुई वा सो भन्दा बढी स्थानीय तहको सरोकारको विषयमा बन्ने समितिहरूको गठन र संचालन (स्थाससंएन २०७४ को दफा २६ अन्तर्गत)	1	0
	परिमाणात्मक स्थिति	९८	१०. ३. १.	अन्तर सरकारी समन्वय तथा सहजिकरण	1	0
		९९	१०. ३. २	अन्तर स्थानीय तह साझेदारी	1	0.5
		१००	१०. ३. ३.	जिल्ला समन्वय समितिसँगको समन्वय	1	0
				जम्मा	100	50.5

अनुसूची ३: विषयक्षेत्रगत अन्तिम मूल्यांकन तालिका

क्र.सं	स्वमूल्यांकन विषयक्षेत्र	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रतिशत	कैफियत
१	शासकीय प्रबन्ध	९	८	८८.८८	
२	संगठन तथा प्रशासन	८	६	७५.००	
३	वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन	११	५.२५	४७.७३	
४	वित्तीय तथा आर्थिक व्यवस्थापन	११	७.२५	६५.९१	
५	सार्वजनिक सेवा प्रवाह	१६	७	४३.७५	
६	न्यायिक कार्यसम्पादन	७	४	५७.१४	
७	भौतिक पुर्वाधार	१३	४.२५	३४.६२	
८	सामाजिक समावेशीकरण	१०	४	४०	
९	वातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन	९	३	३३.३३	
१०	सहकार्य र समन्वय	६	१.५	२५	
जम्मा		१००	५०.५०	५०.५०	

अनुसूची ४
लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणका सूचकहरु
(GESI Audit)
नोट : ० = शुन्य, ०.५ = ठिकै, १ = राम्रो

क्र.स.	सूचक र उप-सूचकहरु	अंक	प्राप्ताङ्क	पुष्ट्याई को आधार	कैफियत
१	कानुन तथा नीतिमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	७	३.०		
२	नगरपालिकाले तर्जुमा गर्ने कानुन (एन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड), नीतिरणनीति तयार गर्दा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको दृष्टिले सहभागिता हुने गरेको छ वा छैन ?	० - १			
३	कानुन तथा नीति निर्माणको क्रममा लाभग्राही विशेषतः महिला तथा सामाजिकरूपमा बच्चतिमा परेको समुदायको सुभाव लिईएको छ वा छैन ?	० - १			
४	हालसम्म स्वीकृत भएका कानुनहरु र नीतिहरुका बारेमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुका लागि अभिमुखिकरण भएको छ वा छैन र समान बुझाई छ वा छैन ?	० - १			
५	स्वीकृत भएका कानुन र नीतिहरु वेवसाइटमा राखिएको साथै प्रकाशन गरी सबैको पहुँचमा हुने गरी नगरपालिकाका सम्बन्धित शाखाहरु र बडा कार्यालयमा राखिएको छ वा छैन ?	० - १			
६	नगरपालिकाको लैससास नीति छ वा छैन ? तर्जुमा गरिएको भए लाभग्राही विशेषतः महिला तथा सामाजिकरूपमा बच्चतिमा परेको समुदायसँग छलफल गरी सुभाव समावेश गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	० - १			
७	महिला तथा सामाजिकरूपमा बच्चतिमा परेको समुदायहरु लक्षित गरी छुट्टै नीति, निर्देशिका वा कार्यविधिहरु वनेका छन् वा छैनन् ? (जस्तै अपांगता मैत्री, वालमैत्री, लैंगिक मैत्री, दलित वा जोखिममा परेको र अन्य समुदायको सामाजिक तथा आर्थिक रूपान्तरणका लागि वनाइएको नीति कार्यविधिहरु)	० - १			
८	नगरपालिकामा हुनसक्ने सबै प्रकारका विभेद र दुर्व्यवहार (जस्तै यौनजन्य, जातीय र महिला हिंसा नियन्त्रण, समान कामका लागि समान ज्यालाको लागि नीति बनाएर लागु गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
९	लैससास विश्लेषणमा आधारित योजना तर्जुमा	७			
१०	आवधिक योजनाको उद्देश्य, रणनीति तथा नीतिजामा लैंगिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको आर्थिक तथा सामाजिक हैसियतमा परिवर्तन एवम् रूपान्तरण ल्याउने गरी स्पष्टरूपमा उल्लेख गरिएको छ वा छैन ?	०-१			

क्र.स.	सूचक र उप-सूचकहरू	अंक	प्राप्ताङ्क	पुष्ट्याई को आधार	कैफियत
ख	आवधिक तथा क्षेत्रगत योजना (जस्तै स्वास्थ्य, शिक्षा, खानेपानी, कृषि, विपत जोखिम व्यवस्थापन आदि) तर्जुमा गर्दा गाउँ पाश्वर्चित्रबाट प्राप्त लिङ्ग, उमेर, भूगोल, जातजाति, भाषा, सस्कृति, वर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्ति आदि अनुसारको छुट्टाछुट्टै अवस्था विश्लेषण गरि आवश्यकता पहिचान गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
ग	आवधिक, क्षेत्रगत, लैससास नीती अनुरूप वार्षिक नीती तथा कार्यक्रम बनाइने गरेको छ वा छैन ? यस्ता नीति र वार्षिक कार्यक्रम वीचको तादम्यता छ वा छैन ?	०-१			
घ	वार्षिक योजना तर्जुमा गर्दा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट ९८८० तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन गरी कार्ययोजना तयार गर्ने गरिएको छ ?	०-१			
ड	बस्तीस्तरको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सबै प्रकारका लिङ्ग र समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिता हुने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
च	वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा विषयगत समिति अनुसार छुट्टाईएको बजेट र कार्यक्रममा लैससासलाई स्पष्ट रूपमा संबोधन गर्ने गरी विषयगत कार्यक्रमहरू तयार गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
छ	बञ्चितिकरण र जोखिममा परेका व्यक्ति र समुदायको लागि विशेष कार्यक्रम तथा बजेट तय भएको छ वा छैन ?	०-१			
३	योजना कार्यान्वयन, अनुगमन/नियमन र मूल्याङ्कन	७			
क	उपभोक्ता समिति गठन गर्दा आम भेला गर्ने गरिएको छ वा छैन ? उक्त भेलामा सहजीकरणका लागि कर्मचारी वा महिला वडा सदस्यहरूको भुमिका हुने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
ख	उपभोक्ता समितिमा कम्तीमा ३३ प्रतिशत महिलाको सहभागिता छ वा छैन ? साथै अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षमध्ये कम्तीमा एकजना महिला सदस्य रहने व्यवस्था छ वा छैन ?	०-१			
र	उपभोक्ता समितिमा लैङ्गिक तथा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुह, लाभान्वित समूह उपस्थिति रहेको अवस्थामा तिनीहरूको समेत प्रतिनिधित्व हुने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
घ	योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ बमोजिम गठित सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समितिले अनुगमनका सूचकहरू बनाउदा लैससास सम्बन्धी सूचकहरू समावेश गरी सूचक बनाइएको छ वा छैन ? र अनुगमन प्रतिवेदन कार्यपालिकामा छलफल हुन्छ वा हुँदैन ?	०-१			
ड	गत आ.व.को वार्षिक योजनामा लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको उत्थानका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयन पूर्णरूपमा भए वा भएनन्	०-१			

क्र.स.	सूचक र उप-सूचकहरू	अंक	प्राप्ताङ्क	पुष्ट्याई को आधार	कैफियत
	?				
८	सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा लैंगिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहलाई लागत अनुरूप पुरोको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गर्ने गरिन्छ ? स्थानीय तहले रूपान्तरणीय विकासको लागि सबै वर्ग वा व्यक्तिहरूलाई ज्ञान तथा सीप विकास गर्ने गरको छ, वा छैन ?	०-१			
९	नियमित रूपमा सबै प्रकारका सरोकारवालाहरूको सहभागितामा लैससास सम्बन्धी छलफल, सिकाई आदानप्रदान हुने गरेको छ वा छैन ? के यस्ता सिकाईहरू कार्यक्रमरयोजना तयार वा नीति निर्माण गर्दा समावेश गर्ने गरिन्छ ?	०-१			
१०	आन्तरिक संरचना	७			
११	नगरपालिकामा गठीत न्यायिक समिति र वडा तहका मेलमिलाप केन्द्रमा लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको प्रतिनिधित्व भएको छ, वा छैन ?	०-१			
१२	न्यायिक समिति र मेलमिलाप केन्द्रमा दर्ता भएका र समाधान गरिएका विवादहरूको खण्डीकृत तथ्यांक (क्षेत्र र लाभान्वित) को अभिलेख राखिएको छ, वा छैन ?	०-१			
१३	नगरपालिकाले गठन गर्ने गरेका समितिहरू, उपसमिति तथा कार्यदलमा लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको समानुपातिक प्रतिनिधित्व भएको छ, वा छैन ?	०-१			
१४	सामाजिक विकास शाखारमहिला तथा वाल विकास शाखा अन्तर्गत लैससास सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको छ, वा छैन ?	०-१			
१५	लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहहरूको विकासको लागि छुटै कोष तथा वजेटको व्यवस्था भएको छ (जस्तै वाल विकास कोष, अपाङ्गता विकास कोष, छात्रवृत्ति कोष, दलित उत्थान विकास कोष आदि) ? उनीहरूको सक्रियता र आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने गरिएको छ, वा छैन ?	०-१			
१६	बाल हेल्पलाइन १०९८, बालबालिका हराएमा वा भेटिएमा १०४, महिला तथा बालबालिकामाथि हुने हिंसाको वारेमा उजुरी गर्न सकिने राष्ट्रिय महिला आयोगको टोल फ़ि नं. ११४५, घरेलु हिंसा जस्ता उपयोगी जानकारीहरू समुदाय स्तरसम्म प्रभावकारी ढंगबाट सूचना प्रवाह गर्न स्थानीय संयन्त्र प्रयोग गरी लाभग्राहीहरूलाई सूचना प्रवाह गरिने गरेको छ, वा छैन ?	०-१			

क्र.स.	सूचक र उप-सूचकहरू	अंक	प्राप्ताङ्क	पुष्ट्याई को आधार	कैफियत
छ	नगरपालिकाले टोल विकास संस्था तथा समुदायमा आधारित संस्थाहरु वा समितिहरु (जस्तैः महिला समुह, आमा समुह, बाल क्लब, संचार समुह, कृषि समुह) दर्तारसूचीकृत गरी सक्रियरूपमा संचालनमा ल्याईएको छ वा छैन ?	०-१			
५	क्षमता विकास	७			
क	नगरपालिकामा स्थानीय सरकारको संस्थागत स्व-मूल्याङ्कन गरी क्षमता विकास कार्ययोजना बनाईएको छ वा छैन ? यस्ता कार्ययोजनाका लागि आवधिक, क्षेत्रगत र वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
ख	नगरपालिकाले संचालन गर्ने क्षमता विकास कार्यक्रमहरूमा सहभागिहरुको छनौट गर्दा लैडिक तथा सामाजिकरूपमा बहिष्करणमा परेका व्यक्ति र समुहलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेर आवश्यकता पहिचानका आधारमा गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
र	नगरपालिकाले स्वरोजगार वृद्धि गर्ने तथा वैदेशिक एवं रोजगारीमा जाने समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको छ वा छैन ? स्थानीय तहले रूपान्तरणीय विकासको लागि सबै वर्ग वा व्यक्तिहरुलाई ज्ञान तथा सीप विकास गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
घ	तालिम प्राप्त व्यक्तिहरुको क्षमतामा आएको परिवर्तनका सम्बन्धमा प्रभावकारी अनुगमन गर्ने गरेको छ वा छैन ? तालिमप्राप्त व्यक्ति वा सेवाप्राप्त गर्ने समुदायको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरणमा परिवर्तन भएको अभिलेखिकरण गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
उ	नगरपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास तालिममा लैससास सम्बन्धी छुटै विषय राखि तालिम दिने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
च	नगरपालिकाले महिलाहरुका रणनीतिक आवश्यकता पुरा गर्नका लागि लोक सेवा आयोग तयारी कक्षा, ग्रामीण महिला प्राविधिकहरु (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी) तयार गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
छ	लैससास विकासको लागि संघीय सरकार अन्तर्गतका संवैधानिक आयोगहरु, प्रदेश सरकार तथा जिल्लास्तरका कार्यालयहरुसँग समन्वय गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
६	नेपाल सरकारका लैडिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासका नीति र प्रतिवद्धता	७			
क.	महिला विकासका लागि भएका वेर्जिड घोषणा पत्रका बाह्रवटा प्रतिवद्धता र दिगो विकासका सत्रवटा लक्ष्यहरु, बाल अधिकार, जातीय विभेद विरुद्धको अन्तराष्ट्रिय महासन्धी ९४३८८०, क्षेइ, अपांगता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार संरक्षण गर्ने महासन्धि आदिको वारेमा स्थानीय सरकारका	०-१			

क्र.स.	सूचक र उप-सूचकहरू	अंक	प्राप्ताङ्क	पुष्ट्याई को आधार	कैफियत
	प्रतिनिधि र कर्मचारीहरूलाई अभिमुखिकरण गरिएको छ ? कोहि पनि पछाडी नछुट्न् भन्ने कुराको सुनिश्चितताको लागि अध्ययन र विश्लेषण गरी तथ्याङ्क अद्यावधिक गरिएको छ ?				
ख.	लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको साथै जोखिममा परेका समुदायका लागि विशेष कार्यक्रम सहित दिगो विकासका लक्ष्यहरूको स्थानीयकरणका लागि स्थानीय तहले सरोकारवालाहरूसँगको सहकार्यमा कार्य गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
ग.	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मुलन गर्ने महासन्धि (ऋभव्य) कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परीषदबाट पारीत प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनी उल्लेख गरेका कार्यक्रम हरुमा रकम विनियोजन गरेको छ वा छैन ?	०-१			
घ.	महिला विरुद्ध हुने सबैखालको हिंसा निर्मुल गर्ने कार्यक्रमहरू र सो अनुसारको वजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम समयमै सम्पन्न गरेको छ वा छैन ?	०-१			
ड	महिला अधिकार स्थापना र महिला माथि हुने हिंसा विरुद्धको विभिन्न दिवस र अभियान जस्तै महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान, किशोरी दिवस, अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस, स्वच्छ महिनावारी दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
च	संयुक्त राष्ट्रसंघीय वाल अधिकार महासन्धी १९८९ मा गरिएको प्रतिवद्धता कार्यान्वयनका लागि वजेट विनियोजन सहित कार्यक्रम तयार गरी समयमै सम्पन्न गरेको छ वा छैन ?	०-१			
छ.	समाजमा विद्यमान जातीय विभेद र छुवाछुत सम्बन्धी सामाजिक, सांस्कृतिक र धार्मिक कुरीति र अभ्यास हटाउनका लागि वजेट विनियोजन सहित कार्यक्रम तयार गरी समयमै सम्पन्न गरेको छ वा छैन ?	०-१			
७	सेवा प्रवाह र संस्थागत संस्कृति	७			
क	लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करण र जोखिममा परेका व्यक्ति र समुदायको नक्सांकन तथा वार्षिकरूपमा अद्यावधिक गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
ख	गत आ.व. मा सेवा सुविधामा पहुँच नभएका समुदायहरूका लागि सेवा प्रवाहमा पहुँच पुर्याउन घुस्ति शिविर संचालन भए वा नभएको ?	०-१			
र	बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, महिला र अपांगमैत्री भौतिक संरचना (सार्वजनिक स्थल) निर्माण भएका छन् वा छैनन् ? स्थानीय तहले	०-१			

क्र.सं.	सूचक र उप-सूचकहरू	अंक	प्राप्ताङ्क	पुष्ट्याई को आधार	कैफियत
	सेवाग्राहीहरु प्रतिक्षारत रहँदा वस्ने ठाऊँको उचित व्यवस्थापन जस्तै पिउने पानी, महिलारपुरुष शौचालय, प्रतिक्षालय आदि छ वा छैन ?				
घ	महिला कर्मचारीहरूको गर्भावस्था र बच्चालाई स्तनपान सम्बन्धी संवेदनशीलतालाई ध्यान दिने गरिएको छ वा छैन (जस्तै गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा लगाउन नपाइने) ?	०-१			
ड	राष्ट्रिय तथा स्थानीय अभियान र सम्बन्धित मुद्घाहरूमा (जस्तै निकृष्ट प्रकारको वालश्रम, वाल विवाह, वहुविवाह, दाइजो प्रथा, वोक्सी, छुवाछुत प्रथा तथा घरेलु हिंसा, महिला हिंसा उल्मुलन र नियन्त्रणका लागि) अभियानरचेतनामूलक कार्यकमहरु सञ्चालन हुने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
च	महिला हिंसा विरुद्धको शुन्य सहनशिलता अपनाईएको छ वा छैन ? कार्यक्षेत्रमा हुने यौनजन्य हिंसा र दुर्व्यवहारको सम्बोधन गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
क	नगरपालिकामा लैससासमैत्री आचरण, भाषा, व्यवहार आदि प्रयोगमा आएको छ वा छैन ? यस्तो व्यवस्थाका लागि पहल गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
सुशासन		७			
व	स्थानीय तहले सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परिक्षण, सामाजिक परिक्षण, लैससास परिक्षण, गुनासो सुनुवाई, सामुदायिक सुचना पाटी, नागरिक बडापत्र जस्ता सामाजिक जवाफदेहिताका औजारहरूको कार्यान्वयन प्रभावकारी ढंगबाट गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
ख	सामाजिक जवाफदेहिताका औजारहरूको प्रयोग गर्दा लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा बहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
ग	नगरपालिकाले नियमित रूपमा आयोजना गर्ने सार्वजनिक सुनुवाईमा बर्हिगमन अभिमत (Exit Poll) र नागरिक प्रतिवेदन पत्र (CRC) गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
घ	धमदक्ष्यता निर्माण गरी विभिन्न सूचनाहरु (बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट, आयव्यय, पाश्वर्चित्र, जोखिम नक्साकंन, आवधिक तथा रणनीतिक योजनाहरु, पञ्जीकरणको तथ्यांक, सामाजिक सुरक्षा भत्ताको विवरण तथा अन्य नियमित सूचनाहरु आदि) सार्वजनिकिकरण गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१			

क्र.स.	सूचक र उप-सूचकहरू	अंक	प्राप्ताङ्क	पुष्ट्याई को आधार	कैफियत
३	सार्वजनिक महत्वका सूचनाहरु साथै माथि “घ” मा उल्लेखित विवरण प्रकाशन गरी स्थानीय संचार माध्यम तथा सूचना पाटी वा सबैको पहुँचमा हुने स्थानमा सर्वजनिक गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१			
८	लैससासका राम्रा अभ्यासहरु, घटना अध्ययन आदिको प्रकाशन गर्ने, स्थानीय तहका समितिहरुमा छलफल गर्ने, अन्य स्थानीय तह, नागरिक समाज तथा प्रदेश र संघ सम्बन्धित निकायहरुसँग आदान प्रदान गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१			
७	लैडिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहहरूको पहुँचका लागि गरिएका सूचना, शिक्षा र संचारको (IEC materials) प्रवाह गरिएको छ वा छैन ? गरिएको भए त्यसले स्थानीय तहको विकास कार्यहरूमा सहभागितामा वृद्धि ल्याएको छ वा छैन ?	०-१			
	कुल जम्मा	५६			